

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/2007, 18. november 2019, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses looteludega loomadest, loomsetest saadustest, loomsest paljundusmaterjalist ning loomsetest kõrvalsaadustest ja nendest saadud toodetest ning heinast ja põhust, mille suhtes kohaldatakse piiripunktides ametlikku kontrolli, ning muudetakse otsust 2007/275/EÜ ⁽¹⁾ 1

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2019/2008, 28. november 2019, Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis selle assamblee 31. istungjärgul seoses päästevahendites helkurmaterjali kasutamist ja paigaldamist käsitleva resolutsiooni A.658(16) muudatuste ning ühtlustatud ülevaatuste ja tunnistuste andmise süsteemil (HSSC) põhinevaid ülevaatuse suuniseid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmisega 40
- ★ Nõukogu Otsus (ÜVJP) 2019/2009, 2. detsember 2019, millega toetatakse Ukraina jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisel koostöös OSCEga 42
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/2010, 12. november 2019, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused jäätmete põletamise kohta (teatavaks tehtud numbriga C(2019) 7987 all) ⁽¹⁾ 55
- ★ Komisjoni Rakendusotsus (EL) 2019/2011, 28. november 2019, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2016/2009, millega kiidetakse heaks nodulaarse dermatiidi vastased liikmesriikide esitatud vaksineerimisprogrammid, pikendades selle kohaldamisega (teatavaks tehtud numbriga C(2019) 8580 all) ⁽¹⁾ 93
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2019/2012, 29. november 2019, komisjoni määruse (EÜ) nr 29/2009 (millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks) artiklis 14 sätestatud erandite kohta ⁽¹⁾ 95

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2019/2007,

18. november 2019,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses loeteludega loomadest, loomsetest saadustest, loomsetest paljundusmaterjalist ning loomsetest kõrvalsaadustest ja nendest saadud toodetest ning heinast ja põhust, mille suhtes kohaldatakse piiripunktides ametlikku kontrolli, ning muudetakse otsust 2007/275/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/78/EÜ, milles sätestatakse kolmandatest riikidest ühendusse toodavate toodete veterinaarkontrolli põhimõtted, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrust (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus), ⁽²⁾ eriti selle artikli 47 lõike 2 esimese lõigu punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) 2017/625 on ette nähtud eeskirjad, milles käsitletakse liikmesriikide pädevate asutuste tehtavat ametlikku kontrolli liitu sisenevate loomade ja kaupade suhtes, et kontrollida liidu toidutarneahela õigusnormide täitmist.
- (2) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2019/478 ⁽³⁾ muudeti määrust (EL) 2017/625, lisades kõnealuse määruse artikli 47 lõike 1 punktis b nimetatud kaubakategooriatele heina ja põhu ning toiduained, mis sisaldavad nii taimseid saadusi kui ka töödeldud loomseid saadusi (liittooted).
- (3) Vastavalt määrusele (EL) 2017/625 tuleks teatavad kolmandatest riikidest pärit looma- ja kaubakategooriad alati esitada piiripunktis enne nende liitu sisenemist tehtavaks ametlikuks kontrolliks. Kategooriate hulka, mis tuleks piiripunktis alati esitada ametliku kontrolli tegemiseks, kuuluvad lisaks loomadele loomsed saadused, loomne paljundusmaterjal, loomsed kõrvalsaadused, hein ja põhk ning liittooted.
- (4) Määrusega (EL) 2017/625 on ette nähtud, et komisjon koostab loetelud eri loomadest ja loomsetest saadustest, loomsetest paljundusmaterjalist, loomsetest kõrvalsaadustest, heinast ja põhust ning liittoodetest, mis tuleb esitada piiripunktides ametliku kontrolli tegemiseks, kusjuures tuleb ära märkida nende kombineeritud nomenklatuuri (CN) kood, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2658/87 ⁽⁴⁾.
- (5) Kuna loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted on üks loomsete kõrvalsaaduste alamkategooria, tuleks need lisada loeteludesse ja sellele vastavalt tuleks ära märkida nende CN-koodid.

⁽¹⁾ EÜT L 24, 30.1.1998, lk 9.

⁽²⁾ ELT L 95, 7.4.2017, lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni 14. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/478, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 selliste saadetiste kategooriate osas, mille suhtes kohaldatakse piiripunktis ametlikku kontrolli (ELT L 82, 25.3.2019, lk 4).

⁽⁴⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- (6) Komisjoni otsuses 2007/275/EÜ⁽⁵⁾ on sätted loomade ja toodete, sh liitoodete kohta, mille suhtes kohaldatakse piiripunktides veterinaarkontrolli kooskõlas nõukogu direktiividega 91/496/EMÜ⁽⁶⁾ ja 97/78/EÜ. Kooskõlas komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2019/625⁽⁷⁾ hakatakse alates 21. aprillist 2021 liitoodete liitu sisenemise suhtes kohaldama uusi tingimusi. Seepärast on asjakohane, et selle ajani jäävad kehtima praegused otsuses 2007/275/EÜ kehtestatud eeskirjad liitoodete kohta, mille suhtes kohaldatakse piiripunktides ametlikku kontrolli, ning et käesolevat määrust liitoodete suhtes ei kohaldata. Selleks et vältida õigussätete kattumist, tuleks käesoleva määrusega muuta otsust 2007/275/EÜ, piirates selle kohaldamisala liitoodetega.
- (7) Selleks et hõlbustada määruse (EL) 2017/625 kohaselt piiripunktides pädevate asutuste tehtavat ametlikku kontrolli, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud loetelus üksikasjalikult kirjeldada loomi, loomseid saadusi, loomset paljundusmaterjali, loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid ning heina ja põhku, mille suhtes sellist ametlikku kontrolli tehakse.
- (8) Lisaks on käesolevas määruses teatavate CN-koodide puhul loetletud ainult osa loomadest ja toodetest, mis vastavasse rubriiki või alamrubriiki kuuluvad. Sellistel juhtudel tuleks käesolevas määruses esitada täiendavaid üksikasju asjaomaste loomade ja toodete kohta, mille suhtes piiripunktides ametlikku kontrollil tehakse.
- (9) Kuna määruse (EL) 2017/625 sätteid, millega reguleeritakse käesoleva määrusega hõlmatud küsimusi, hakatakse kohaldama alates 14. detsembrist 2019, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast.
- (10) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse loetelud loomadest, loomsetest saadustest, loomsest paljundusmaterjalist, loomsetest kõrvalsaadustest ja nendest saadud toodetest ning heinast ja põhust, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt piiripunktis ametlikku kontrolli.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata liitoodete suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „loomsed saadused“ – loomsed tooted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004⁽⁸⁾ I lisa punktis 8.1 määratletud tähenduses;
- 2) „töötlemata seaharjased“ – töötlemata seaharjased komisjoni määruse (EL) nr 142/2011⁽⁹⁾ I lisa punktis 33 määratletud tähenduses;

⁽⁵⁾ Komisjoni 17. aprilli 2007. aasta otsus 2007/275/EÜ, milles käsitletakse nõukogu direktiivide 91/496/EMÜ ja 97/78/EÜ alusel piiripunktides kontrollitavate loomade ja toodete loetelusid (ELT L 116, 4.5.2007, lk 9).

⁽⁶⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/496/EMÜ, millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted ning muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ (EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56).

⁽⁷⁾ Komisjoni 4. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/625, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/625 seoses teatavate inimtoiduks ettenähtud toodete ja loomade saadetiste liitu toomise nõuetega (ELT L 131, 17.5.2019, lk 18).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁽⁹⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

- 3) „töötlemata suled ja suleosad“ – töötlemata suled ja suleosad komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktis 30 määratletud tähenduses;
- 4) „töötlemata karv“ – töötlemata karv komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktis 32 määratletud tähenduses;
- 5) „vahesaadus“ – vahesaadus komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktis 35 määratletud tähenduses;
- 6) „töödeldud toornahk“ – töödeldud toornahk komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktis 28 määratletud tähenduses;
- 7) „töötlemata vill“ – töötlemata vill komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktis 31 määratletud tähenduses.

Artikkel 3

I lisas loetletud loomade ja kaupade ametlik kontroll

Käesoleva määruse I lisa loetletud loomade ja kaupade suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2017/625 kohaselt piiripunktides ametlikku kontrolli.

Artikkel 4

Otsuse 2007/275/EÜ muudatused

Otsust 2007/275/EÜ muudetakse järgmiselt:

- 1) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Komisjoni otsus, 17. aprilli 2007, milles käsitletakse piiripunktides kontrollitavate liittoodete loetelusid“;

- 2) artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva otsusega kehtestatakse eeskirjad liittoodete kohta, mille suhtes tuleb nende liitu toomisel kohaldada piiripunktides ametlikku kontrolli.“;

- 3) artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

I lisa loetletud liittoodete ametlik kontroll

1. Käesoleva otsuse I lisa loetletud liittoodete suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 (*) kohaselt piiripunktides ametlikku kontrolli.

2. I lisa 1. veerus esitatud kombineeritud nomenklatuuri koodi alusel tehtud esmast valikut liittoodetest, mille suhtes kohaldatakse ametlikku kontrolli, kvalifitseeritakse viite abil I lisa 3. veerus esitatud konkreetsele tekstile või õigusaktile.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).“;

- 4) artiklit 4 muudetakse järgmiselt:
- a) pealkiri asendatakse järgmisega:
„**Liittooted, mille suhtes kohaldatakse ametlikku kontrolli**“;
- b) sissejuhataav lause asendatakse järgmisega:
„Ametlikku kontrolli kohaldatakse järgmiste liittoodete suhtes“;
- 5) artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Erandid teatavate liittoodete puhul

1. Erandina artiklist 3 ei kohaldata ametlikku kontrolli järgmiste liittoodete suhtes, mis ei sisalda lihatooteid:
- a) liittooted, mille koostisest vähem kui poole moodustab mis tahes muu töödeldud toode, tingimusel et sellised tooted on:
- i) ümbritseval temperatuuril pika säilimisajaga või selgelt valmistamise käigus täielikult läbi keedetud või kuumtöödeldud, nii et kogu tooraine on denatureerunud;
- ii) selgelt tähistatud toiduainena;
- iii) kindlalt pakendatud või suletud puhastesse tootepakenditesse;
- iv) varustatud äridokumentidega ja märgistatud liikmesriigi ametlikus keeles nii, et dokument ja märgistus koos annavad teavet liittoodete laadi, koguse ja pakendite arvu, päritoluriigi, valmistaja ning koostise kohta;
- b) II lisas loetletud liittooted.
2. Iga liittootes sisalduv piimatoode peab olema pärit üksnes komisjoni määruse (EL) nr 605/2010 (*) I lisas loetletud riigist ja töödeldud kõnealusel lisas ettenähtud viisil.

(*) Komisjoni 2. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 605/2010, millega kehtestatakse loomade ja inimeste tervishoiu- ning veterinaarsertifikaatide nõuded inimtoiduks ettenähtud toorpiima, piimatoodete, ternespiima ja ternespiimapõhiste toodete Euroopa Liitu toomisel (ELT L 175, 10.7.2010, lk 1).“;

- 6) I ja II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

Artikkel 5

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. detsembrist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. november 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

LOETELU LOOMADEST, LOOMSETEST SAADUSTEST, LOOMSEST PALJUNDUSMATERJALIST NING LOOMSETEST KÕRVALSAADUSTEST JA NENDEST SAADUD TOODETEST NING HEINAST JA PÕHUST, MILLE SUHTES KOHALDATAKSE PIIRIPUNKTIDES AMETLIKKU KONTROLLI VASTAVALT ARTIKLILE 3*Märkused***1. Üldised märkused**

Teatavatele gruppidele on lisatud üldised märkused, et selgitada, milliseid loomi või kaupu on asjaomases grupis käsitletud. Vajaduse korral viidatakse ka komisjoni määruses (EL) nr 142/2011⁽¹⁾ sätestatud erinõuetele.

2. Märkus grupi kohta

Käesoleva lisa loetelud on jagatud gruppideks, mis vastavad nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87⁽²⁾ I lisa esitatud kombineeritud nomenklatuuri (CN) asjakohastele gruppidele.

Grupi kohta esitatud märkused on selgitused, mis on vajaduse korral võetud märkustest CNi üksikute gruppide kohta.

3. Väljavõte harmoneeritud süsteemi selgitavatest märkustest jaklassifitseerimisarvamustest

Täiendavat teavet eri gruppide kohta on vajaduse korral võetud Maailma Tolliorganisatsiooni harmoneeritud süsteemi (HS) selgitavatest märkustest ja klassifitseerimisarvamustest.

*Tabelid***4. 1. veerg – CN-kood**

Selles veerus esitatakse CN-kood. Määrusega (EMÜ) nr 2658/87 kehtestatud kombineeritud nomenklatuur põhineb rahvusvahelisel kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (HS) konventsioonil, mille töötas välja Tollikoostöö Nõukogu (nüüd Maailma Tolliorganisatsioon) ja mis kehtestati 14. juunil 1983 Brüsselis sõlmitud rahvusvahelise konventsiooniga ning kiideti Euroopa Majandusühenduse nimel heaks nõukogu otsusega 87/369/EMÜ⁽³⁾ (edaspidi „HSi konventsioon“). CNiga on üle võetud HSi rubriigid ja kuuekohalised alamrubriigid, ainult seitsmes ja kaheksas number tähistavad CNi enda alajaotisi.

Neljanumbrilise koodi puhul: kui ei ole sätestatud teisiti, tuleb kõik tooted, mille kood algab nimetatud nelja numbriga või mis kuuluvad nimetatud neljanumbrilise koodi alla, esitada piiripunktis ametliku kontrolli tegemiseks. Enamikul nendest juhtudest on asjaomased CN-koodid, mis sisalduvad otsusega 2004/292/EÜ⁽⁴⁾ loodud süsteemis TRACES, jaotatud kuue- või kaheksanumbrilisteks koodideks.

Kui ametliku kontrolli käigus on vaja üle vaadata üksnes teatavad konkreetset nelja-, kuue- või kaheksanumbrilise koodi alla kuuluvad tooted ja CNis puudub kõnealuse koodi all konkreetne alajaotis, lisatakse koodile „ex“. Sel juhul määratakse käesoleva määrusega hõlmatud loomad ja tooted kindlaks CN-koodi ja 2. veeru vastava kirjelduse ulatuse ning 3. veeru kvalifitseerumise ja selgituse järgi.

5. 2. veerg – kirjeldus

Kasutatakse kaupade kirjeldust, mis on esitatud CN-i kirjelduse veerus.

Ilma et see piiraks kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise reeglite kohaldamist, peetakse 2. veerus esitatud loomade ja toodete kirjeldusi vaid soovituslikeks, sest käesoleva määrusega hõlmatud kaubad on kindlaks määratud CN-koodidega.

⁽¹⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 7. aprilli 1987. aasta otsus 87/369/EMÜ rahvusvahelise kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi konventsiooni ja selle muutmisprotokolli sõlmimise kohta (EÜT L 198, 20.7.1987, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta otsus 2004/292/EÜ TRACES süsteemi kasutuselevõtmise kohta ja otsuse 92/486/EMÜ muutmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 63).

6. 3. veerg - kvalifitseerumine ja selgitus

Selles veerus täpsustatakse hõlmatud loomi või kaupu. Lisateave kombineeritud nomenklatuuri eri gruppidesse kuuluvate loomade või kaupade kohta on kättesaadav Euroopa Liidu kombineeritud nomenklatuuri selgitavates märkustes ⁽⁵⁾.

Loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1069/2009 ⁽⁶⁾ ja määrusega (EL) nr 142/2011, ei ole liidu õiguses konkreetselt määratletud. Ametliku kontrolli peavad läbima tooted, mis on osaliselt töödeldud, kuid on siiski veel toorained, mida tuleb edasi töödelda sihtkohas asuvas tunnustatud või registreeritud ettevõttes. Piiripunkti ametlikud inspektorid peavad hindama ja vajaduse korral täpsustama, kas saadud toode on piisavalt töödeldud, et mitte nõuda liidu õiguses sätestatud täiendavaid ametlikke kontrollid.

GRUPP 1

Elusloomad

Märkus grupi 1 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

„1. Sellesse gruppi kuuluvad kõik elusloomad, välja arvatud:

- a) kalad, vähid, limused ja muud veeselgrootud, kes kuuluvad rubriikidesse 0301, 0306, 0307 ja 0308;
- b) mikroorganismide kultuurid ja muud samalaadsed tooted, mis kuuluvad rubriiki 3002, ning
- c) rubriigi 9508 loomad.“

Väljavõte HSi selgitavatest märkustest

„Rubriiki 0106 kuuluvad muu hulgas järgmised kodu- või metsloomad:

A) Imetajad:

- 1) Esikloomalised.
- 2) Vaalad, delfiinid ja pringlid (imetajad seltsist *Cetacea*); lamantiinid ja dugongid (imetajad seltsist *Sirenia*); hülged, merilõvid ja morsad (imetajad alamseltsist *Pinnipedia*).
- 3) Muud (näiteks põhjapõdrad, kassid, koerad, lõvid, tiigrid, karud, elevantid, kaamelid (k.a dromedarid), sebrad, küülikud, jänessed, hirved, antiloodid (v.a alamsugukonnast *Bovinae*), mägikitsed, rebased, naaritsad ja muud karusloomafarmide loomad).

B) Roomajad (kaasa arvatud maod ja kilpkonnad).

C) Linnud:

- 1) Röövlinnud.
- 2) Papagoilised (k.a papagoid, aarad, kakaduud).
- 3) Muud (näiteks põldpüüd, faasanid, põldvutid, metskurvitsad, nepid, tuvid, rabapiüüd, põldtsiitsitajad, metspardid, metshaned, laulurästad, muusträstad, lõokesed, vindid, tihased, koolibrid, paabulinnud, luiged ja teised rubriigis 0105 nimetatud linnud).

D) Putukad, näiteks mesilased (transpordikasti, puuri või tarusse paigutatuna või mitte).

E) Muud, näiteks konnad.

Sellesse rubriiki ei kuulu loomad, kes kuuluvad tsirkustele, rändloomaaedadele või teistele sarnastele loomi eksponeerivatele rändavatele asutustele (rubriik 9508).“

⁽⁵⁾ Euroopa Liidu kombineeritud nomenklatuuri selgitavad märkused (ELT C 76, 4.3.2015, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0101	Elushobused, -eeslid, -muulad ja -hobueeslid	Kõik
0102	Elusveised	Kõik
0103	Elussead	Kõik
0104	Eluslambad ja -kitsed	Kõik
0105	Eluskodulinnud, s.o kanad liigist <i>Gallus domesticus</i> , pardid, haned, kalkunid ja pärkanad	Kõik
0106	Muud elusloomad	Kõik, kaasa arvatud kõik järgmistesse alamrubriikidesse kuuluvad loomad: 0106 11 00 (esikloomalised) 0106 12 00 (vaalad, delfiinid ja pringlid (imetajad seltsist <i>Cetacea</i>); lamantiinid ja dugongid (imetajad seltsist <i>Sirenia</i>); hülged, merilõvid ja morsad (imetajad alamseltsist <i>Pinnipedia</i>) 0106 13 00 (kaamelid ja muud kaamellased (<i>Camelidae</i>)) 0106 14 (küülikud ja jänesed) 0106 19 00 (muud) imetajad, kes ei kuulu rubriikidesse 0101, 0102, 0103, 0104, 0106 11, 0106 12, 0106 13 ja 0106 14; kaasa arvatud koerad ja kassid 0106 20 00 (roomajad, kaasa arvatud maod ja kilpkonnad) 0106 31 00 (linnud: röövlinnud) 0106 32 00 (linnud: papagoilised (kaasa arvatud papagoid, aarad ja kakaduud) 0106 33 00 (jaanalinnud; emud (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)) 0106 39 (muud): kaasa arvatud linnud (v.a rubriikidesse 0105, 0106 31, 0106 32 ja 0106 33 kuuluvad), sh tuvid 0106 41 00 (mesilased) 0106 49 00 (muud putukad, v.a mesilased) 0106 90 00 (muud) kõik mujal nimetamata elusloomad, välja arvatud imetajad, roomajad, linnud ja putukad. Rubriiki kuuluvad nii vivaariumides elusana pidamiseks ettenähtud kui ka inimtoiduks tapmiseks ettenähtud eluskonnad.

GRUPP 2

Liha ja söödav rups**Märkus grupi 2 kohta (väljavõte CNi selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

- rubriikidesse 0201–0208 ja 0210 klassifitseeritud toodete tüüpi inimtoiduks kõlbmatud tooted;
- loomasooled, -põied ja -maod (rubriik 0504) ega loomaveri (rubriik 0511 või 3002); või
- muu kui rubriigi 0209 loomarasv (grupp 15).

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0201	Värske või jahutatud veiseliha	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0202	Külmutatud veiseliha	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0203	Värske, jahutatud või külmutatud sealih	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0204	Värske, jahutatud või külmutatud lamba- või kitseliha	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0205 00	Hobuse-, eesli-, muula- või hobueesliha, värske, jahutatud või külmutatud	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0206	Veise, sea, lamba, kitse, hobuse, eesli, muula või hobueesli söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0207	Rubriigi 0105 kodulindude värske, jahutatud või külmutatud liha ja söödav rups	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks.
0208	Muu liha ja söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud	Kõik. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks. Hõlmab muud toorainet, mis on ette nähtud inimtoiduks kasutatava želatiini või kollageeni tootmiseks. Hõlmab järgmistesse alamrubriikidesse kuuluvat liha ja söödavat rupsi: 0208 10 (küüliku või jänese) 0208 30 00 (esikloomaliste) 0208 40 (vaalade, delfiinide ja pringlite (imetajad seltsist <i>Cetacea</i>); lamantiinide ja dugongide (imetajad seltsist <i>Sirenia</i>); hüljeste, merilõvide ja morskade (imetajad alamseltsist <i>Pinnipedia</i>) 0208 50 00 (roomajate, k.a mao ja kilpkonna) 0208 60 00 (kaamelite ja muude kaamellaste (<i>Camelidae</i>)) 0208 90 (muud: kodutuvi; ulukiliha, v.a küüliku ja jänese; jne): kaasa arvatud vutiliha, põhjapõdra või muu imetaja liha. Kaasa arvatud konnakoivad (CN-kood 0208 90 70,
0209	Seapekk ilma tailihata või muu sea- ja kodulindude rasv, sulatamata või muul viisil ekstraheerimata, värske, jahutatud, külmutatud, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud	Kõik, kaasa arvatud rasv ja töödeldud rasv, mida on kirjeldatud 2. veerus, isegi kui need sobivad ainult tööstuslikuks kasutamiseks (inimtoiduks kõlbmatud).
0210	Liha ja söödav rups, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud; toiduks kasutatav lihast või rupsist valmistatud jahu või pulber	Kõik, kaasa arvatud liha, lihatooted ja muud loomsed saadused. Selle koodiga ei ole siiski hõlmatud tooraine, mis ei ole ette nähtud või sobiv inimtoiduks. Kaasa arvatud töödeldud loomne valk ja inimtoiduks kasutatavad kuivatatud seakõrvad. Isegi kui selliseid kuivatatud seakõrvu kasutatakse loomatoiduna, võivad need komisjoni määruse (EÜ) nr 1125/2006 ⁽¹⁾ lisas esitatud selgituse kohaselt kuuluda CN-koodi 0210 99 49 alla. Kuivatatud rups ja seakõrvad, mis on inimtoiduks kõlbmatud, kuuluvad aga CN-koodi 0511 99 85 alla.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		Inimtoiduks kasutatavad kondid kuuluvad rubriiki 0506. Vorstdid kuuluvad rubriiki 1601. Lihaekstraktid ja -mahlad kuuluvad rubriiki 1603. Kõrned kuuluvad rubriiki 2301.

(¹) Komisjoni 21. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1125/2006 teatavate kaupade klassifitseerimise kohta kombineeritud nomenklatuuris (ELT L 200, 22.7.2006, lk 3).

GRUPP 3

Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud**Üldised märkused**

Sellesse gruppi kuuluvad kasvatamiseks ja paljundamiseks ettenähtud eluskalad, elusad dekoratiivkalad ning elusana transporditavad kalad ja vähid, keda imporditakse inimtoiduks.

Kõikidele käesoleva grupi toodetele tuleb teha ametlik kontroll.

Märkus grupi 3 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

- a) rubriigi 0106 imetajad;
- b) rubriigi 0106 imetajate liha (rubriigid 0208 või 0210);
- c) kalad (k.a kalamaks, -mari ja -niisk), vähid, limused ja muud veeselgrootud, surnud ning oma liigi või seisundi tõttu inimtoiduks kõlbmatud (grupp 5); inimtoiduks kõlbmatu pulber, jahu ja graanulid kalast, vähkidest, molluskitest või muudest veeselgrootutest (rubriik 2301); või
- d) kaaviar ja kalamarjast valmistatud kaaviari asendajad (rubriik 1604).

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0301	Eluskala	Kõik; kaasa arvatud meriforell, angerjad, karpkalad ja mis tahes muud liiki kalad, keda imporditakse kasvatamiseks või paljundamiseks. Otsetarbimiseks imporditavat eluskala käsitletakse ametliku kontrolli kohaldamisel tootena. Hõlmab alamrubriikidesse 0301 11 00 ja 0301 19 00 kuuluvaid dekoratiivkalu.
0302	Värske või jahutatud kala (v.a rubriigis 0304 esitatud kalafilee ja muu kalaliha)	Kõik; kaasa arvatud CN-koodi 0302 91 00 alla kuuluvad kalamaks, -mari ja -niisk, värske või jahutatud
0303	Külmutatud kala, v.a kalafileed ja muu rubriigi 0304 kalaliha	Kõik; kaasa arvatud alamrubriiki 0303 91 kuuluvad külmutatud kalamaks, -mari ja -niisk
0304	Kalafileed ja muu kalaliha (k.a kalahakkliha), värske, jahutatud või külmutatud	Kõik
0305	Kuivatatud, soolatud või soolvees kala; külm- või kuumsuitsukala, kuumtöödeldud enne suitsutamist või suitsutamise käigus või mitte; inimtoiduks kõlblik kalajahu ja -graanulid.	Kõik, kaasa arvatud muud kalatooted, nagu inimtoiduks kõlblik kalajahu ja -graanulid; kaasa arvatud kalapead, -sabad ja -maod ning muud kalatooted.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0306	Vähid, puhastatud või puhastamata, elusad, värsked, jahutatud, külmutatud, kuivatatud, soolvees või soolatud; suitsutatud vähid, puhastatud või puhastamata, kuumtöödeldud enne suitsutamist või suitsutamise käigus või mitte; vees või aurus keedetud vähid (puhastamata), olenemata sellest, kas jahutatud või jahutamata, külmutatud, kuivatatud või soolatud või mitte; inimtoiduks kõlblik jahu ja graanulid vähkidest	Kõik; otsetarbimiseks imporditavaid elusvähke käsitletakse ametliku kontrolli kohaldamisel toodetena. Hõlmab dekoratiivseid mereahve ja nende tsüste, keda kasutatakse lemmikloomadena, ja kõiki elusaid dekoratiivkookroomi, nagu on ette nähtud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1251/2008 ⁽¹⁾ .
0307	Limused, karbis või karbita, elusad, värsked, jahutatud, külmutatud, kuivatatud, soolvees või soolatud; suitsutatud limused, karbis või karbita, enne suitsutamist või suitsutamise käigus kuumtöödeldud või mitte; inimtoiduks kõlblik jahu, pulber ja graanulid limustest	Kaasa arvatud kuumsuitsutatud limused. Muud kuumtöödeldud limused kuuluvad rubriiki 1605. Kaasa arvatud dekoratiivsed eluslimused, nagu on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 1251/2008. Otsetarbimiseks imporditavaid eluslimuseid käsitletakse ametliku kontrolli kohaldamisel toodetena. Kaasa arvatud kõik alamrubriikides 0307 11 – 0307 99, näiteks: 0307 60 (teod, v.a meriteod): kaasa arvatud liikidesse <i>Helix pomatia</i> , <i>Helix aspersa</i> ja <i>Helix lucorum</i> ning sugukonda <i>Achatinidae</i> kuuluvad maismaal elavad kõhtjalgsed. Hõlmab otsetarbimiseks ettenähtud elusaid tiguseid (kaasa arvatud mageveeteod) ja inimtoiduks kasutatavat teoliha. Hõlmab blanšeeritud või eeltöödeldud tiguseid. Täiendavalt töödeldud tooted kuuluvad rubriiki 1605. 0307 91 00 (elusad, värsked või jahutatud limused, v.a austrid, kammkarplased, rannakarplased e miidiad (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), seepiad, kalmaarid, kaheksajalad, meriteod, veenuskarplased, südakarplased, noalaevkarplased, merikõrvad (<i>Haliotis</i> spp.) ja tiibkodalased (<i>Strombus</i> spp.): kaasa arvatud meriteo liikide liha, karbis või karbita. 0307 99 (muud limused, v.a elusad, värsked, jahutatud või külmutatud, st v.a austrid, kammkarplased, rannakarplased e miidiad (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), seepiad, kalmaarid, kaheksajalad, meriteod, veenuskarplased, südakarplased, noalevkarplased, merikõrvad (<i>Haliotis</i> spp.) ja tiibkodalased (<i>Strombus</i> spp.); k.a inimtoiduks kõlblik jahu ja graanulid).
0308	Muud veeslgrootud (v.a vähid ja limused), elusad, värsked, jahutatud, külmutatud, kuivatatud, soolatud või soolvees; suitsutatud veeslgrootud (v.a vähid ja limused), enne suitsutamist või suitsutamise käigus kuumtöödeldud või mitte; inimtoiduks kõlblik jahu ja graanulid muudest veeslgrootutest peale vähkide ja limuste	Kõik

⁽¹⁾ Komisjoni 12. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1251/2008, millega rakendatakse nõukogu direktiivi 2006/88/EÜ seoses vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete turuleviimise tingimuste ja sertifitseerimisnõuetega ja ühendusse importimisega ning millega sätestatakse vektorliikide loetelu (ELT L 337, 16.12.2008, lk 41).

GRUPP 4

Piim ja piimatooted; linnunad; naturaalne mesi; mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained**Märkus grupi 4 kohta (väljavõtte CNI selle grupi märkustest)**

- „1. Termin „piim“ tähistab täispiima, poolrasvast ja rasvata piima.
 2. Rubriigis 0405 kasutatavad terminid tähistavad järgmist:
 - a) termin „või“ tähistab naturaalselt võid, vadakuvõid või taastatud võid (mage ja soolatud röösaakoore- või hapukoorevõi, k.a. konserveeritud või), mis on saadud üksnes piimast ja mille piimarasvasisaldus on vähemalt 80 %, kuid mitte üle 95 % massist, maksimaalne piima-rasvavaba kuivaine sisaldus 2 % massist ja maksimaalne veesisaldus 16 % massist. Või ei sisalda lisaemulgaatoreid, kuid võib sisaldada naatriumkloriidi, toiduvärve, neutraliseeritud sooli ja kahjutute piimhappebakterite puhaskultuure;
 - b) termin „piimarasvavõided“ tähistab määratavat vesi-õlis tüüpi emulsiooni, mis sisaldab toote ainsa rasvana piimarasva ja mille piimarasvasisaldus on vähemalt 39 %, kuid alla 80 % massist.
 3. Tooted, mis on saadud piimavadaku kontsentreerimise teel piima või piimarasvade lisamisega, klassifitseeritakse juustudena rubriiki 0406, kui nad vastavad järgmistele tingimustele:
 - a) piimarasvasisaldus kuivaines on vähemalt 5 %;
 - b) toodete kuivainesisaldus on vähemalt 70 %, kuid mitte üle 85 % massist, ning
 - c) tooted on vormitud või vormitavad.
 4. Sellesse gruppi ei kuulu:
 - a) vadakust tooted, mis sisaldavad üle 95 % laktoosi, väljendatud veevaba laktoosina kuivaine kohta (rubriik 1702);
 - b) piimast saadud tooted ühe või mitme loodusliku koostisosa (nt piimarasv) asendamisel mõne muu ainega (nt taimerask) (rubriik 1901 või 2106); või
 - c) albumiinid (k.a. kontsentratsioonid kahest või enamast vadakuvalgust, mille kuivaine sisaldab vadakuvalku üle 80 % massist) (rubriik 3502) või globuliinid (rubriik 3504).
- ...“

Väljavõtte HSi selgitavatest märkustest

„Rubriiki 0408 kuuluvad kõikide lindude terved munakoorteta munad ja munarebud. Selle rubriigi tooted võivad olla värsked, kuivatatud, kas vees või auras keedetud, vormitud (näiteks silindrilised „pikad munad“), külmutatud või muul viisil konserveeritud. Kõik need tooted klassifitseeritakse antud rubriiki vaatamata sellele, kas need sisaldavad lisatud suhkrut või muud magusainet või mitte ning sõltumata sellest, kas neid kasutatakse toiduks või tööstuslikel eesmärkidel (näiteks nahkade parkimiseks).

Sellesse rubriiki ei kuulu:

- a) Munarebust toodetud õli (rubriik 1506).
- b) Munatooted, mis sisaldavad maitseaineid, vürtse või muid lisandeid (rubriik 2106).
- c) Letsitiin (rubriik 2923).
- d) Eraldatud munavalge (muna-albumiin) (rubriik 3502).

...

Rubriiki 0409 kuulub mesilaste (*Apis mellifera*) või teiste putukate poolt toodetud mesi, mis võib olla vurritatud või kargedes või sisaldada kärjetükke, eeldusel et talle pole lisatud suhkrut või mis tahes teist ainet. Selline mesi võib olla nimetatud taimse allika, päritolu või värvuse järgi.

Rubriiki 0409 ei kuulu kunstmesi ning segud naturaalsest ja kunstmeest (rubriik 1702).

...

Rubriiki 0410 kuuluvad kombineeritud nomenklatuuris mujal nimetamata, inimtoiduks kasutatavad loomse päritoluga tooted. Siia kuuluvad:

- a) Kilpkonnemunad. Need on jõe- või merikilpkonnade munetud munad; need võivad olla värsked, kuivatatud või muul viisil konserveeritud.

Kilpkonnamunaõli siia ei kuulu (rubriik 15.06).

- b) Salanganide pesad – nn „pääsupesad“. Need koosnevad linnu eritatavast õhu käes kiiresti kuivavast sekreedist.

Need pesad võivad olla töötlemata kujul või puhastatud sulgedest, udusulgedest, tolmust ja muust mustusest, selleks et neid tarbimiseks ette valmistada. Need on tavaliselt valgete ribade või niitude kujul.

Salanganide pesad on suure proteiinisaldusega ja neid kasutatakse peaaegu eranditult suppide ja muude toitude valmistamiseks.

Rubriiki 0410 ei kuulu loomaveri, kas toiduks kasutatav või mitte, nii vedel kui kuivatatud (rubriik 0511 või 3002).“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0401	Piim ja rõõsk koor, kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandita	Kõik. Rubriiki kuulub loomasöödaks kasutatav piim, kusjuures piima sisaldusega loomasööt kuulub rubriiki 2309. Ravi/profülaktika otstarbeks ette nähtud piim kuulub rubriiki 3001.
0402	Piim ja rõõsk koor, kontsentreeritud või suhkru- või muu magusainelisandiga	Kõik.
0403	Petipiim, kalgendatud piim ja koor, jogurt, keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor (kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusaine-, lõhna- ja maitseainetega, pähkli-, kakao- või puuviljalisandiga või ilma)	Kõik, kaasa arvatud koor, lõhna- ja maitseainetega või puuviljasisaldusega, inimtoiduks kasutatav külmutatud ja fermenteeritud piim Jäätis kuulub rubriiki 2105. Kakao või muude ainete maitsestatud piima sisaldusega joogid kuuluvad rubriiki 2202.
0404	Vadak, kontsentreeritud või kontsentreerimata, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma; mujal nimetamata tooted naturaalsest piimakomponentidest, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma	Kõik, kaasa arvatud imikute piimatooted CN-koodi 0404 10 48 alla kuulub inimtoiduks kasutatav veise ternespiim, vedel, rasva- ja kaseiinivaba ja CN-koodi 0404 90 21 alla kuulub inimtoiduks kasutatav pihustuskuivatusega saadud vähendatud rasvasisaldusega ternespiimapulber, millest kaseiini ei ole eraldatud.
0405	Või ja muud piimarasvad; piimarasvavõidid	Kõik.
0406	Juust ja kohupiim	Kõik
0407	Linnumunad (koorega), värsked, konserveeritud või kuumtöödeldud	Kõik, kaasa arvatud haudemunad, määratletud patogeennivabad munad (SPF-munad) ja viljastatud munad, mis on ette nähtud inkubeerimiseks (0407 11 ja 0407 19). Hõlmab värsked mune (0407 21–0407 29) ja muid mune (0407 90), inimtoiduks kõlbmatuid ja kõlblikke. Hõlmab „100aastaseid mune“. Inimtoiduks kõlbmatu või kõlblik ovoalbumiin kuulub rubriiki 3502.
0408	Kooreta linnumunad ja munakollased, värsked, kuivatatud, vees või aurus keedetud, vormitud, külmutatud või muul viisil konserveeritud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma	Kõik; rubriiki kuuluvad kuumtöödeldud ja kuumtöötlemata munatooted ning inimtoiduks kõlbmatud tooted.
0409 00 00	Naturaalne mesi	Kõik

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0410 00 00	Mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained	Kõik Rubriiki kuuluvad „mesilaspiim“ ja taruvaik (mida kasutatakse farmaatsiatoodete ja toidulisandite valmistamiseks) ning muu inimtoiduks kasutatav loomadelt pärinev materjal, välja arvatud kondid (mis kuuluvad rubriiki 0506). Selle CN-koodi alla kuuluvad inimtoiduks kasutatavad putukad ja putukamunad.

GRUPP 5

Mujal nimetamata loomsed tooted**Üldised märkused**

Käesoleva grupi teatavate toodete suhtes kehtivad erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jaotise tabelis 2.

Rida 7: seaharjased

Rida 8: muudelt loomadelt kui sigadelt saadud töötlemata vill ja karv

Rida 9: töödeldud suled, suleosad ja udusuled

Märkus grupi 5 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

- toidukaubad, v.a loomaveri (vedel või kuivatatud), terved või tükeldatud loomasooleid, -maod ja -põied;
- toorkarusnahad ja -nahad (k.a karusnahad), v.a rubriiki 0505 kuuluvad linnunahad ja parkimata nahkade lõikmed ning muud samalaadsed rubriigi 0511 jäätmed (grupp 41 või 43);
- loomse päritoluga tekstiilitööstuse tooraine, v.a hobusejõhv ja selle jäätmed (XI jaotis); või
- valmissõlmed või kimbud harjatoodete tootmiseks (rubriik 9603).

...

- Kogu nomenklatuuris tähistab termin „elevandiluu“ elevandi, jõehobu, morsa, narvali ja metssea kihvu, ninasarviku sarvi ja kõigi loomade hambaid.
- Kogu nomenklatuuris tähistab termin „hobusejõhv“ hobuslaste ja veiste laka- ja sabakarvu. Rubriik 0511 hõlmab muu hulgas hobusejõhvi ja selle jäätmeid kas kihtidena laotatult või mitte, tugimaterjalil või ilma selleta.“

Väljavõte HSi selgitavatest märkustest

„Rubriiki 0505 kuuluvad:

- Sulgede või udusulgedega kaetud linnunahad ja muud lindude kehaosad (nt pead, tiivad).
- Suled ja sulgede osad (k.a kärbitud servadega) ja udusuled,

tingimusel, et need on kas töötlemata või lihtsalt puhastatud, desinfitseeritud või siis säilitamiseks ettevalmistatud, kuid mitte mingil muul moel töödeldud.

Rubriiki 0505 kuuluvad ka sulgedest ja nende osadest valmistatud pulber, jahu ning sulejätmed.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
0502 10 00	kodu- ja metssea harjased ning karvad, nende jäätmed	Kõik, töödeldud ja töötlemata.
0504 00 00	Loomasooled, -põied ja -maod (v.a kalade omad), terved või tükeldatud, värsked, jahutatud, külmutatud, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud	Kõik, kaasa arvatud looma-, sea-, lamba-, kitse- ja kodulinnumaod, -põied ja -sooled, puhastatud, soolatud, kuivatatud või kuumtöödeldud.
ex 0505	Linnunahad jm sulgede või udusulgedega kaetud kehaosad, suled (sh kärbitud servadega) ja udusuled, töötlemata või töödeldud puhastamise, desinfitseerimise või säilitusmaterjaliga immutamise teel; sulgedest või nende osadest pulber ja jäätmed	Kõik, kaasa arvatud lindudest tehtud jahitrofeed, v.a töödeldud ehissuled, töödeldud suled, mis on reisijatel kaasas isiklikuks kasutamiseks, ja töödeldud sulgede saadetised üksikisikutele muuks kui tööstuslikuks otstarbeks. Määruse (EL) nr 142/2011 artikli 25 lõike 1 punktis b on keelustatud töötlemata sulgede ja nende osade ning udusulgede liitu import ja liitu läbiv transiit. Töödeldud ja töötlemata sulgede suhtes kohaldatakse ametliku kontrolli nõuet vastavalt määruse (EÜ) nr 142/2011 XIII lisa VII peatüki punktile C. Erinõuded jahitrofeede kohta on sätestatud määruse (EÜ) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 5. jaos. Määruse (EÜ) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 6. jagu hõlmab sulgi täite- ja polstrimaterjaliks; udusulgi, töötlemata ja muid sulgi.
0506	Loomakondid ja sarvesäsi, töötlemata, rasvatustatud, eeltöödeldud (kuid vormimata), happega töödeldud või deželatiniseeritud; nendest valmistatud pulber ja jäätmed	Hõlmab konte, mida kasutatakse koerte närimiskontidena ning želatiini või kollageeni tootmiseks, kui need on saadud inimtoiduks kasutatavatest rümpadest. Inimtoiduks kasutatav kondijahu kuulub rubriiki 0410. Erinõuded selliste inimtoiduks kõlbmatute toodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 6. reas (jahitrofeed), 11. reas (kondid ja kontidest valmistatud tooted (v.a kondijahu); sarved ja sarvedest valmistatud tooted (v.a sarvejahu) ning kabjad ja sõrad ning neist valmistatud tooted (v.a kabja- ja sõrajahu), mis ei ole mõeldud söödamaterjaliks, orgaaniliseks väetiseks või mullaparandusaineks, ning 12. reas (koerte närimiskondid).
0507	Elevandiluu, kilpkonna kilp, vaalaluu ja vaalakiused, sarved, kabjad, küüned, nokad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata); nendest valmistatud pulber ning jäätmed	Hõlmab kolmandatest riikidest pärit lindude ja kabiloomade töödeldud jahitrofeesid, mis koosnevad üksnes kontidest, sarvedest, kapjadest, sõrgadest, hirvesarvedest, hammastest või toornahkadest. Erinõuded jahitrofeede kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 6. reas.
ex 0508 00 00	Korallid jms materjal, töötlemata või eeltöödeldud; merekarbid, kooriklaste ja okasnahksete mereloomade koorikkestad, seepia luukestad (töötlemata või eeltöödeldud, kuid vormimata), nende jäätmed ja nendest valmistatud pulber	Tühjad karbid kasutamiseks toidus ja glükoosamiini toorainena. Lisaks sellele on hõlmatud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 10 punkti k alapunktis i osutatud pehme koe ja lihaga karpide või koorikloomade kojad või koorikud, sealhulgas seepia luukestad.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 0510 00 00	Hall ambra, kopranõre, näärmeeeritis ja muskus, kantariidid; näärmelised jm farmaatsiatööstuses kasutatavad loomsed saadused (värsked, jahutatud, külmutatud või muul moel eelsäilitatud)	V.a hall ambra ja kantariidid. Selle koodi alla kuuluvad näärmelised, muud loomsed saadused ja sapp. Kuivatatud näärmelised ja tooted kuuluvad rubriiki 3001. Erinõuded loomsete kõrvalsaaduste kohta, mis on mõeldud lemmikloomatoidu, aga mitte töötlemata lemmikloomatoidu tootmiseks, ja nendest saadud toodete kohta, mis on mõeldud kasutamiseks väljaspool toiduahelat (farmaatsiatoodete ja muude tehniliste toodete valmistamiseks), on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 14. reas.
ex 0511	Mujal nimetamata loomsed tooted; inimtoiduks kõlbmatud surnud loomad grupist 1 või 3	Kõik. Hõlmab geneetilist materjali (sperma ja embrüod, mis on pärit sellistelt loomadelt nagu veised, lambad, kitsed, hobused ja sead) ning määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklites 8 ja 9 osutatud 1. ja 2. kategooria loomseid kõrvalsaadusi. Järgmised näited on loomsetest saadustest, mis kuuluvad alamrubriikidesse 0511 10 – 0511 99: 0511 10 00 (veisesperma). 0511 91 (tooted kaladest, vähkidest, limustest või muudest vees elavatest selgrootutest): kõik, kaasa arvatud kalamari ja -niisk kalakasvanduste jaoks, surnud loomad, loomsed kõrvalsaadused lemmikloomatoidu, ravimite ja muude tehniliste toodete valmistamiseks. Hõlmab grupi 3 surnud loomi, mis on mittesöödavad või inimtoiduks kõlbmatud, nt kiivrikuid ehk vesikirpe ja teisi karpvähilisi või lehtjalalisi, kuivatatud, akvaariumikalade toiduks; kaasa arvatud kalasööt. ex 0511 99 10 (sooned ja kõõlused; toornahkade lõikmed ja muud samalaadsed jäätmed). Määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa V peatüki punktis C 2 osutatud viisidel töötlemata nahkade puhul on vajalik ametlik kontroll, kui see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 41 lõikega 3. ex 0511 99 31 (toored looduslikud loomsed käsnad): kõik, kui need on ette nähtud inimtoiduks; kui ei, siis üksnes need, mis on ette nähtud lemmikloomatoiduks. Erinõuded muuks kui inimtoiduks kasutamiseks on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1 jao tabeli 2 12. reas. ex 0511 99 39 (v.a toored looduslikud loomsed käsnad): kõik, kui need on ette nähtud inimtoiduks; kui ei, siis üksnes need, mis on ette nähtud lemmikloomatoiduks. Erinõuded muuks kui inimtoiduks kasutamiseks on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1 jao tabeli 2 12. reas.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		ex 0511 99 85 (mujal nimetamata loomsed tooted; inimitoiduks kõlbmatud surnud loomad grupist 1): Hõlmab rubriigis 0511 10 nimetamata ja muude kui veiste embrüoid, munarakke, spermat ja geneetilist materjali. Hõlmab loomseid kõrvalsaadusi lemmikloomatoidu või muude tehniliste toodete valmistamiseks. Hõlmab töötlemata hobusejõhvi, mesindustooteid, v.a mesindustoodete jaoks või tehniliseks otstarbeks ette nähtud mesilasvaha; hõlmab ka tehniliseks otstarbeks ette nähtud spermatseeti, grupi 1 mittesöödavaid või inimitoiduks mitte ette nähtud surnud loomi (näiteks koerad, kassid, putukad), loomse päritoluga materjali, mille põhiomadusi ei ole muudetud, ning inimitoiduks kasutatavat loomaverd, v.a kalaveri.

GRUPP 6

Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal**Üldised märkused**

Käesolev grupp hõlmab seeneniidistikku steriliseeritud loomse sõnniku kompostis.

Väljavõte CNI selgitavatest märkustest

„0602 90 10 Seeneniidistik:

Terminiga „seeneniidistik“ tähistatakse peent niitude võrgustikku (tallus või mütseel), mis asub sageli maa all ning elab ja kasvab laguneva loomse või taimse ainese pinnal, areneb ise koestikus edasi ja kasvatab seeni.

Sellesse alamrubriiki kuulub ka toode, mida valmistatakse selliselt, et mikroskoopilistes kogustes noort seeneniidistikku istutatakse viljaterade kihile, mis külvatakse steriliseeritud, õlgedega segatud hobusesõnnikumassist.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 0602 90 10	Seeneniidistik	Üksnes juhul, kui see sisaldab töödeldud loomset sõnnikut ja erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 1. reas.

GRUPP 12

Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1212 99 95	Mujal nimetamata, peamiselt inimitoiduks kasutatavad taimsed tooted	Suir

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1213 00 00	Teraviljaõled ja aganad, töötlemata, ka hekseldatud, jahvatatud, pressitud või granuleeritud	Ainult õled
ex 1214 90	Kaalikas, söödapeet ja muud söödajuurviljad, hein, lutsern, ristik, esparsett, söödakapsas, lupiin, vikk jms söödad, ka graanulitena: ei hõlma lutsernijahu ega -graanuleid.	Ainult hein

GRUPP 15

Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende lõhustamise saadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad**Üldised märkused**

Kõik loomsed rasvad ja õlid. Erinõuded järgmiste toodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas:

1. sulatatud rasvad ja kalaõlid I peatüki 1. jao tabeli 1 3. reas;
2. 2. kategooria materjalist saadud sulatatud rasvad, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool toiduahelat põllumajandusloomade tarbeks (näiteks õlikeemias), II peatüki 1. jao tabeli 2 17. reas;
3. rasva derivaadid II peatüki 1. jao tabeli 2 18. reas.

Rasva derivaadid hõlmavad puhtaid esmatöötlemissaadusi, mis on saadud loomsetest rasvadest ja õlidest määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa XI peatüki punktis 1 sätestatud meetodil.

Muude materjalidega segatud derivaadid peavad läbima ametliku kontrolli.

Märkus grupi 15 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

- „1. Sellesse gruppi ei kuulu:
 - a) rubriigi 0209 searasv ja kodulinnurasv;
 - b) kakaovõi, -rasv ja -õli (rubriik 1804);
 - c) valmistoidud, mis sisaldavad rohkem kui 15 % massist rubriigi 0405 tooteid (valdavalt grupp 21);
 - d) rasvakõrned (rubriik 2301) ja rubriikidesse 2304–2306 kuuluvad jäätmed;

...
3. Rubriiki 1518 ei kuulu rasvad, õlid ja nende fraktsioonid, mis on üksnes denatureeritud; need tuleb klassifitseerida vastavate denatureerimata rasvade, õlide ja nende fraktsioonidega samasse rubriiki.
4. Seebirasvad, õlijätted ja -setted, steariinipigi, glütseroolipigi ja villarasva jäägid klassifitseeritakse rubriiki 1522.

Väljavõte HSi selgitavatest märkustest

„Rubriiki 1516 kuuluvad loomsed ja taimerasvad ja -õlid, mis on läbi teinud allpool kirjeldatud spetsiifilise keemilise transformatsiooni, kuid mida pole järgnevalt töödeldud.

Sellesse rubriiki kuuluvad ka sarnaselt töödeldud loomsete või taimerasvade ja -õlide fraktsioonid.

Hüdrogeenimine, mis viiakse läbi toote kontakti abil puhta vesinikuga sobival temperatuuril ja rõhul katalüsaatorite manulusel (tavaliselt puhtalt eraldatud nikkel), tõstab rasvade sulamispunkti ja suurendab õlide konsistentsi küllastumata glütseriidide (näiteks oleiin-, linoleen-, jne hapete) transformeerimise teel kõrgema sulamispunktiga küllastunud glütseriidideks (näiteks palmitiin-, steariin- jne hapeteks).

Rubriiki 1518 kuuluvad mujal nimetamata loomsete või taimerasvade või -õlide või erinevate käesolevasse gruppi kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised.

Sellesse osasse kuulub muu hulgas kasutatud frittimisõli, mis sisaldab näiteks rapsiõli, sojaõli ja väikeses koguses loomset rasva ning mida kasutatakse loomasööda valmistamisel.

Sellesse rubriiki kuuluvad ka hüdrogeenitud, inter-esterdatud, re-esterdatud või elaidiseeritud rasvad ja õlid või nende fraktsioonid, kui modifitseeritud on mitu rasva või õli.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
1501	Searasv ja -rasvkude (k.a seapekk) ning koldulinnurasv ja -rasvkude, v.a rubriiki 0209 või 1503 kuuluv	Kõik
1502	Veise-, lamba- või kitserasv ja -rasvkude, v.a rubriiki 1503 kuuluv	Kõik
1503 00	Rasvasteariin, sulatatud searasva õli, oleosteariin, oleoõli ja rasvõli (emulgeerimata, segamata või muul viisil töötlemata)	Kõik
1504	Kalade või mereimetajate rasvad, õlid ja nende fraktsioonid (rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata)	Kõik, kalade õlid – kalatoodete ja mereimetajate õlid Mitmesugused toiduvalmistised kuuluvad üldiselt rubriiki 1517 või gruppi 21.
1505 00	Villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin)	Kõik, villarasv, mis on imporditud sulatatud rasvana, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisas, või lanoliin, mis on imporditud vahesaadusena.
1506 00 00	Muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	Kõik Lõhustamata rasvad ja õlid ning nende esmased fraktsioonid, mis on toodetud määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa XI peatüki punktis 1 sätestatud meetodil.
1516 10	Loomsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeenitud, inter-esterdatud, re-esterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasi töötlemata	Kõik; üksnes loomsed rasvad ja õlid. Ametliku kontrolli eesmärgil hõlmavad rasva derivaadid puhtaid esmatöötlemissaadusi, mis on saadud loomsetest rasvadest ja õlidest määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa XI peatüki punktis 1 esitatud meetodil.
ex 1517	Margariin, söödavad segud või valmistised loomsetest või taimsetest rasvadest või õlidest või selle grupi erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriigi 1516 toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest	Üksnes loomsed saadused.
ex 1518 00 91	Loomsed või taimsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasides või muul moel keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted	Üksnes loomsed saadused. Rasva derivaadid, mis on valmistatud määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa XI peatüki punktis 1 sätestatud meetodil. Erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 17. reas (sulatatud rasvad) ja 18. reas (rasva derivaadid).
ex 1518 00 95	Loomsete või loomsete ja taimsete rasvade ja õlide ning nende fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised	Üksnes loomadelt pärinevate rasvade ja õlide valmistised, sulatatud rasvad ja derivaadid; sealhulgas kasutatud toiduõli, mis on ette nähtud kasutamiseks määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaldamisala piires.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		Rasva derivaadid, mis on valmistatud määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa XI peatüki punktis 1 esitatud meetodil.
ex 1518 00 99	Muud	Ainult juhul, kui sisaldab loomse päritoluga rasva.
ex 1520 00 00	Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised	Üksnes loomsed saadused.
1521 90 91	Toorvaha ja muud putukavahad	Kõik, kaasa arvatud looduslike kärgede vaha ja toorvaha, mida kasutatakse mesinduses või tehnilistel eesmärkidel. Määruse (EL) nr 142/2011 artikli 25 lõike 1 punktis c on keelustatud kärgede kujul mesilasvaha import liitu ja transiit liidu kaudu. Erinõuded mesinduse kõrvalsaaduste kohta on esitatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 10. reas.
1521 90 99	Meevaha ja muud putukavahad, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata, v.a toorvaha	Kõik, kaasa arvatud töödeldud või rafineeritud vaha, ka pleegitatud või värvitud, mida kasutatakse mesinduses või tehnilistel eesmärkidel. Erinõuded mesinduse kõrvalsaaduste kohta on esitatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 10. reas. Mesinduse kõrvalsaadused, v.a mesilasvaha, tuleb esitada ametliku kontrolli tegemiseks CN-koodi 0511 99 85 „Muud“ alusel.
ex 1522 00	Degraa; loomsete või taimsete rasvainete või vahade töötlemise jäägid	Üksnes loomsed saadused. Erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 18. reas (rasva derivaadid).

GRUPP 16

Tooted lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeseligrootutest**Märkus grupi 16 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

- „1. Sellesse gruppi ei kuulu grupis 2 või 3 või rubriigis 0504 kirjeldatud viisidel töödeldud või konserveeritud liha, rups, kalad, vähid, limused ja muud veeseligrootud.
2. Sellesse gruppi kuuluvad toiduained tingimusel, et nad sisaldavad üle 20 % massist vorsttooteid, liha, rupsi, verd, kala, vähke, limuseid või muid veeseligrootuid või mis tahes nende toodete kombinatsioone. Kui valmistoode sisaldab kahte või enam ülalnimetatud komponenti, klassifitseeritakse ta grupi 16 rubriikides komponendi või komponentide järgi, mille mass on kõige suurem. See põhimõte ei kehti rubriiki 1902 klassifitseeritud täidistega toodete kohta ja toodete kohta, mis on klassifitseeritud rubriiki 2103 või 2104.

Maksa sisaldavate toodete puhul ei rakendata teises lauses toodud põhimõtet rubriigi 1601 või 1602 alamrubriikidesse klassifitseerimisel.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
1601 00	Vorstid jms tooted lihast, rupsist või verest; nende baasil valmistatud toiduained	Kõik, hõlmab eri viisidel konserveeritud liha.
ex 1602	Muud lihast, rupsist või verest tooted või konservid	Üksnes loomsed saadused.
ex 1603 00	Ekstraktid ja mahlad lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veesलगrootutest	Üksnes loomsed saadused. Hõlmab lihaekstrakte ja -konsentraate, jahutatud või külmutatud surimit ja ka haikõhre.
ex 1604	Kalatooted ja -konservid; kaaviar ja kalamarjast valmistatud kaaviariasendajad	Ainult loomsed saadused, kuumtöödeldud või eelnevalt kuumtöödeldud kulinaartooted, mis sisaldavad kala või kalatooteid või on nendega segatud. Hõlmab CN-koodi 1604 20 05 alla kuuluvaid surimitooteid. Hõlmab kalakonserve ja kaaviarikonserve õhukindlalt suletud pakendis ning <i>sushi</i> 't (tingimusel, et need ei kuulu grupis 19 osutatud CN-koodi alla). Nn kalavardad (toores kala või toored krevetid koos köögiviljadega, mis esitatakse puust vardale aetuna) kuuluvad CN-koodi 1604 19 97 alla.
ex 1605	Tooted ja konservid vähkidest, limustest või muudest veesलगrootutest	Üksnes loomsed saadused. Hõlmab täielikult valmis- või eeltöödeldud tiguseid, konserve vähkidest või muudest veesलगrootutest ja rohekarbipulbrit.

GRUPP 17

Suhkur ja suhkrukondiitritooted**Märkus grupi 17 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

...

- b) keemiliselt puhtad suhkrud (v.a sahharoos, laktoos, maltoos, glükoos või fruktoos) ja muud rubriigis 2940 klassifitseeritud tooted;

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1702	Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse- ja värvainelisanditeta suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata	Laktoos. Suhkur ja tehismesi, mis on segatud naturaalse meega.

GRUPP 18

Kakao ja kakaotooted**Märkus grupi 18 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu tooted, mis on klassifitseeritud rubriikidesse 0403, 1901, 1904, 1905, 2105, 2202, 2208, 3003 või 3004.

2. Rubriiki 1806 kuuluvad kakaod sisaldavad suhkrukondiitritooted ja muud kakaod sisaldavad toiduained vastavalt märkusele 1 käesoleva grupi kohta.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1806	Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised	Loomsed tooted, nt piimatooted.

GRUPP 19

Tooted teraviljast, jahust, tärklisest või piimast; valikpagaritooted**Märkus grupi 19 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

- a) toiduained, v.a rubriigis 1902 nimetatud täidisega tooted, mis sisaldavad üle 20 % massist vorsttooteid, liha, rupsi, verd, kala, vähke, limuseid või muid veesलगrootuid või nende komponentide segusid (grupp 16);

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1901	jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal nimetamata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt	Üksnes loomsed saadused. Hõlmab loomset päritolu tooteid sisaldavaid kuumtöötlemata toiduaineid (nt pitsad). Kulinaartooted kuuluvad gruppidesse 16 ja 21.
1902 11 00	Täidiseta pastatooted, kuumtöötlemata ja muul viisil toiduks valmistamata, muna sisaldavad	Kõik
ex 1902 20 10	Täidisega pastatooted, kuumtööteldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte, mis sisaldavad üle 20 % massist kala, koorikloomi, limuseid või muid veesलगrootuid	Üksnes loomsed saadused.
ex 1902 20 30	Täidisega pastatooted, kuumtööteldud või muul viisil toiduks valmistatud või mitte, mis sisaldavad üle 20 % massist vorsti või vorsttooteid, mis tahes liha või rupsi, k.a mis tahes liiki või päritoluga rasvu	Üksnes loomsed saadused.
ex 1902 20 91	Kuumtööteldud täidisega pastatooted	Üksnes loomsed saadused.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 1902 20 99	Muud [muud täidisega pastatooted, kuumtöötlemata]	Üksnes loomsed saadused.
ex 1902 30	Muud pastatooted kui alamrubriikidesse 1902 11, 1902 19 ja 1902 20 kuuluvad pastatooted	Üksnes loomsed saadused.
ex 1902 40	Kuskuss	Üksnes loomsed saadused.
ex 1904 10 10	Maisi paisutamisel või röstimisel saadud valmistoit.	Üksnes loomsed saadused.
ex 1904 90 10	Valmistoit riisist	Üksnes loomsed saadused, näiteks sushi (tingimusel, et need ei kuulu gruppi 16)
ex 1905	Valikpagaritooted	Üksnes loomsed saadused.

GRUPP 20

Tooted köögi- ja puuviljadest, marjadest, pähklitest või muudest taimeosadest**Märkus grupi 20 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

...

b) toiduained, mis sisaldavad 20 % massist vorsttooteid, liha, subprodukte, verd, kala, vähke, molluskeid või muid veeselgrootuid või mis tahes nende komponentide segusid (grupp 16);

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2001	Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid jm taimede söödavad osad, äädika või äädikhappeta toiduks valmistatud või konserveeritud	Üksnes loomsed saadused.
ex 2004	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta, külmutatud, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted	Üksnes loomsed saadused.
ex 2005	Muud köögiviljad, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädikata või äädikhappeta, külmutamata, v.a rubriigis 2006 nimetatud tooted	Üksnes loomsed saadused.

GRUPP 21

Mitmesugused toiduvalmistised**Märkus grupi 21 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

...

e) toiduained (v.a rubriiki 2103 või 2104 kuuluvad), mis sisaldavad üle 20 % massist vorsttooteid, liha, subprodukte, verd, kala, vähke, molluskeid või muid veeselgrootuid või kõiki muid nende komponentide segusid (grupp 16).

...

3. Alamrubriigis 2104 tähistab termin „homogeenitud toidusegud“ tooteid, mis on valmistatud kahest või enamast peenelt homogeenitud koostisosast, nagu näiteks lihast, kalast, köögiviljast, puuviljast või pähklitest, on mõeldud kasutamiseks imiku- või dieettoitadena ning pakendatud jaemüügiks taarasse, mis mahutab kuni 250 g toodet. Selle definitsiooni kohaldamist ei muuda asjaolu, et segule on lisatud vähestes kogustes mis tahes komponente kas maitse- või säilitusainetena või siis muudel eesmärkidel. Need tooted võivad sisaldada väheses koguses silmaga nähtavaid koostisosade tükikesi.

Lisamärkused

...

5. Muud toidulisanditena kasutamiseks ettenähtud ning nt kapslites, tablettidena, pastillidena ja pillidena esitatud doseeritud toiduvalmistised tuleb klassifitseerida rubriiki 2106, kui neid ei ole mujal nimetatud.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2103 90 90	Kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; kastmelisandite segud, maitseainesegud; sinepulber ja valmissinep. — Muud	Üksnes loomsed saadused.
ex 2104	Supid ja puljongid, valmistised nende valmistamiseks; homogeenitud toidusegud kahest või enamast komponendist	Üksnes loomsed saadused, sealhulgas imikutoidud mahutites, mille netomass ei ületa 250 g.
ex 2105 00	Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota	Üksnes loomsed saadused.
ex 2106 10	Valgukontsentraadid ja tekstureeritud valkained	Üksnes loomsed saadused; v.a lõpptarbija jaoks pakendatud toidulisandid, mis sisaldavad väheses koguses (kokku alla 20 %) töödeldud loomseid saadusi (sh glükoosamiin, kondroitiin ja/või kitosaan), välja arvatud lihatooted.
ex 2106 90 51	Laktoosisiirupid	Üksnes loomsed saadused; v.a lõpptarbija jaoks pakendatud toidulisandid, mis sisaldavad väheses koguses (kokku alla 20 %) töödeldud loomseid saadusi (sh glükoosamiin, kondroitiin ja/või kitosaan), välja arvatud lihatooted.
ex 2106 90 92	Mujal nimetamata toiduvalmistised, mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklisi või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 % massist, sahharoosi või isoglükoosi alla 5 % massist, glükoosi või tärklisi alla 5 % massist.	Üksnes loomsed saadused; v.a lõpptarbija jaoks pakendatud toidulisandid, mis sisaldavad väheses koguses (kokku alla 20 %) töödeldud loomseid saadusi (sh glükoosamiin, kondroitiin ja/või kitosaan), välja arvatud lihatooted.
ex 2106 90 98	Mujal nimetamata muud toiduvalmistised	Üksnes loomsed saadused; v.a lõpptarbija jaoks pakendatud toidulisandid, mis sisaldavad väheses koguses (kokku alla 20 %) töödeldud loomseid saadusi (sh glükoosamiin, kondroitiin ja/või kitosaan), välja arvatud lihatooted.

GRUPP 22

Joogid, alkohol ja äädikas**Märkus grupi 22 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

.....

3. Rubriigis 2202 tähistab termin „mittealkohoolsed joogid“ jooke, mille alkoholisisaldus on alla 0,5 % mahust. Alkohoolsed joogid klassifitseeritakse vastavalt rubriikidesse 2203–2206 ning 2208.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2202 99 99	Muud mittealkohoolsed joogid, v.a rubriigi 2009 puu- ja juurviljamahlad, mis sisaldavad rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest toodetest valmistatud rasvu vähemalt 2 % massist.	Üksnes piim ja piimatooted.

GRUPP 23

Toiduainetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasöödad**Märkus grupi 23 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

- „1. Rubriiki 2309 kuuluvad muud mujal nimetamata loomasöödadena kasutatavad tooted (v.a taimse tooraine töötlemise jäägid, jäätmed ja kõrvalsaadused) mis on saadud taimse või loomse päritoluga tooraine töötlemisel nõnda, et saadud toode on kaotanud lähtematerjalile iseloomulikud põhiomadused.

...“

Väljavõte HSi selgitavatest märkustest

„Rasvakõrned on membraansed koed, mis jäävad järele pärast sea- või muu loomse rasva sulatamist. Neid kasutatakse peamiselt loomasöödade valmistamisel (näiteks koeraküpsised), kuid neid klassifitseeritakse rubriiki 2301 ka siis, kui need sobivad inimtoiduna kasutamiseks.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
2301	Inimtoiduks kõlbmatu jahu ja graanulid lihast või rupsist, kalast, vähkidest, molluskitest või muudest veeselgrootutest; rasvakõrned	Kõik, kaasa arvatud töödeldud loomne valk, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, lihajahu, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, ning rasvakõrned, mis on ette nähtud inimtoiduks või mitte. Sulejahu kuulub rubriiki 0505. Erinõuded töödeldud loomse valgu kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 1. reas.
ex 2309	Loomasöödana kasutatavad tooted	Kõik, mis sisaldavad loomseid tooteid, v.a alamrubriigid 2309 90 20 ja 2309 90 91.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		<p>Hõlmab muu hulgas jaemüügiks pakendatud koera- ja kassitoitu (alamrubriik 2309 10), mis sisaldab loomseid saadusi ning lahustatud tooteid kalast või mereimetajatest (CN-kood 2309 90 10). Loomasööda valmistamiseks kasutatavad tooted, kaasa arvatud jahusegud (kabja- ja sõra- jahu, sarvejahu jms).</p> <p>See rubriik hõlmab joogipiima, ternespiima ning piima- tooteid, ternespiima või süsivesikuid sisaldavaid tooteid, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, vaid loomasöödaks.</p> <p>Hõlmab lemmikloomatoitu, koerte närimiskonte ja jahu- segusid, segudes võib leiduda surnud putukaid.</p> <p>Erinõuded lemmikloomatoidu ja koerte närimiskontide kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1 jao tabeli 2 12. reas.</p> <p>Hõlmab inimtoiduks kõlbmatuid munatooteid ja muid inimtoiduks kõlbmatuid töödeldud loomseid tooteid. Erinõuded munatoodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 9. reas.</p>

GRUPP 28

Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete elementide ja isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2835 25 00	Kaltsiumvesinikortofosfaat (dikaltsium- fosfaat)	Üksnes loomsed saadused. Erinõuded dikaltsiumfosfaadi kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 6. reas.
ex 2835 26 00	Muud kaltsiumfosfaadid	Üksnes loomse päritoluga trikaltsiumfosfaat. Erinõuded trikaltsiumfosfaadi kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 7. reas.

GRUPP 29

Orgaanilised kemikaalid

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2922 49	Muud aminohapped (v.a need, millel on hapnikku sisaldavaid funktsionaalrühmi enam kui ühest liigist) ja nende estrid; nende soolad	Üksnes loomsed saadused.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 2925 29 00	Muud imiinid ja nende derivaadid kui kloordimeform (ISO); nende soolad	Loomse päritoluga kreatiin.
ex 2930	Väävelorgaanilised ühendid	Loomse päritoluga aminohapped, näiteks: — ex 2930 90 13 tsüsteiin ja tsüstiin; — ex 2930 90 16 tsüsteiini ja tsüstiini derivaadid
ex 2932 99 00	Muud heterotsüklilised ühendid, mille ei ole muid heteroatomeid peale hapniku aatomi(te)	Üksnes loomse päritoluga, näiteks glükoosamiin, glükoosamiin-6-fosfaat ja nende sulfaadid.
ex 2942 00 00	Muud orgaanilised ühendid	Üksnes loomsed saadused.

GRUPP 30

Farmaatsiatooted

Üldised märkused

Valmisravimid, mis ei ole hõlmatud määrusega (EÜ) nr 1069/2009 ja määrusega (EL) nr 142/2011, jäetakse nimekirjast välja. Siia kuuluvad ka vahesaadused.

Rubriigi 3001 puhul (organoteraapias kasutatavad kuivatatud näärmed ja muud organid, pulbrina või pulbristamata; organoteraapias kasutatavad näärmete ja muude organite või nende nõrede ekstraktid; hepariin ja selle soolad; ravis või profülaktikas kasutatavad mujal nimetamata muud inim- või loomorganismist pärinevad ained) tehakse ametlikke kontrollid üksnes alamrubriikidesse 3001 20 ja 3001 90 kuuluvate loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes. Viide järgmistele määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa erinõuetele:

1. II peatüki 1. jao tabeli 2 rida 2 veretoodete kohta, mida kasutatakse tehnilisel otstarbel (v.a hobuslaste veri), ning
2. II peatüki 1. jao tabeli 2 rida 3 hobuslastelt pärit vere ja veretoodete kohta, ning
3. II peatüki 1. jao tabeli 2 rida 14 loomsete kõrvalsaaduste kohta, mis on mõeldud lemmikloomatoidu, aga mitte töötlemata lemmikloomatoidu tootmiseks, ja nendest saadud toodete kohta, mis on mõeldud kasutamiseks väljaspool toiduahelat.

Rubriigi 3002 (inimveri; ravi, profülaktika või diagnostika otstarbeks ettevalmistatud loomaveri; antiseerumid jm verefraktsioonid ning immunoloogilised tooted, modifitseeritud või mitte, k.a need, mis on saadud biotehnoloogiliste protsesside teel; vaktsiinid, toksiidid, mikroorganismide kultuurid (v.a pärmid) jms tooted) puhul tehakse ametlikke kontrollid üksnes alamrubriikidesse 3002 12 ja 3002 90 kuuluvate toodete suhtes. Rubriiki 3002 90 10 kuuluva inimvere ja alamrubriikidesse 3002 20 ja 3002 30 kuuluvate vaktsiinide suhtes ei ole vaja ametlikku kontrolli kohaldada.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
3001 20 90	Inimorganismist mittepärinevate näärmete, muude organite või nende nõrede ekstraktid	Kõik; kaasa arvatud ternespiima asendajana toimiv toode, mida kasutatakse vasikate söötmiseks.
ex 3001 90 91	Ravis ja profülaktikas kasutatavad loomorganismist pärinevad ained: hepariin ja selle soolad;	Kõik loomsed saadused, mis on ette nähtud edasiseks töötlemiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 34 lõikele 1, et valmistada artikli 33 punktides a–f osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid.
3001 90 98	Mujal nimetamata muud loomorganismist pärinevad ained, v.a hepariin ja selle soolad, mida kasutatakse ravis ja profülaktikas	Kõik. Peale HS selgitavate märkuste rubriigi 3001 punktis A nimetatud näärmete ja muude organite kuuluvad sellesse alamrubriiki hüpofüüs, neerupealised ja kilpnääre; v.a määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklis 33 nimetatud tooted.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3002 12 00	Antiseerumid ja muud verefraktsioonid	Üksnes loomadelt pärinevad tooted. Välja arvatud valmisravimid lõpptarbija jaoks. Välja arvatud antikehad ja DNA. Rubriigis 3002 on sätestatud erinõuded selliste loomsete kõrvalsaaduste kohta, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeliga 2 ning mis on nimetatud järgmistes ridades: rida 2: veretooted, v.a hobuslaste veretooted; rida 3: hobuslastelt saadud veri ja veretooted.
3002 90 30	ravi, profülaktika või diagnostika otstarbeks ettevalmistatud loomaveri	Kõik
ex 3002 90 50	Mikroorganismide kultuurid	Ainult patogeendid ja patogeenide kultuurid loomadele.
ex 3002 90 90	Muud	Ainult patogeendid ja patogeenide kultuurid loomadele.
ex 3006 92 00	Ravimijäätmed	Üksnes loomadelt pärinevad tooted. Ravimijäätmed, farmaatsiatooted, mida ei kõlba kasutada esialgselt kavandatud eesmärgil.

GRUPP 31

Väetised**Märkus grupi 31 kohta (väljavõtte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

a) rubriigi 0511 loomaveri;

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3101 00 00	Loomsed ja taimsed väetised (kokkusegatud või segamata, keemiliselt töödeldud või töötlemata); loomsete või taimsete saaduste kokkusegamise või keemilise töötlemise abil valmistatud väetised	Üksnes loomadelt pärinev materjal muutmata kujul. Hõlmab guaanot, v.a mineraliseeritud guaano. Hõlmab töödeldud loomse valguga segatud sõnnikut, kui seda kasutatakse väetisena; välja on aga arvatud väetisena kasutatavad sõnniku ja kemikaalide segud (vt rubriik 3105, mis hõlmab ainult mineraal- või keemilisi väetisi). Erinõuded sõnniku, töödeldud sõnniku ja töödeldud sõnnikutoodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 1. reas.
ex 3105 10 00	Käesoleva grupi kaubad tablettidena vms kujul või pakendis brutomassiga kuni 10 kg	Üksnes loomadelt pärinevat materjali sisaldavad väetised. Erinõuded sõnniku, töödeldud sõnniku ja töödeldud sõnnikutoodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 1. reas.

GRUPP 32

Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint**Märkus grupi 32 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

”....

3. Rubriikidesse 3203, 3204, 3205 ja 3206 klassifitseeritakse ka värvainete baasil saadud valmistised (sealhulgas, rubriigi 3206 puhul, värvipigmentid rubriigist 2530 või grupist 28, metallihelbed ja -pulbrid), mida kasutatakse mis tahes materjalide värvimiseks või komponentidena muude värvainete valmistamiseks. Nendesse rubriikidesse ei klassifitseerita siiski mitteveesikeskkonnas pigmentide dispergeerimise abil saadud vedelikke ja pastasid, mida kasutatakse näiteks värvide, sh emailide (rubriik 3212) ja muude rubriikidesse 3207, 3208, 3209, 3210, 3212, 3213 või 3215 kuuluvate valmististe saamiseks.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3203	Kindla või muutuva keemilise koostisega loomset värvained (k.a värvaineekstraktid, v.a luumust); käesoleva grupi märkuses 3 osutatud valmistised loomsete värvainete baasil	Ainult piimarasva baasil valmistatud dispersioonvärvained, mida kasutatakse toiduainete ja sööda tootmisel.
ex 3204	Kindla või muutuva keemilise koostisega orgaanilised sünteetvärvained; käesoleva grupi märkuses 3 osutatud orgaaniliste sünteetvärvainete baasil saadud valmistised; fluorestsentsvalgenditena või luminofooridena kasutatavad sünteetilised orgaanilised tooted (kindla või muutuva keemilise koostisega)	Ainult piimarasva baasil valmistatud dispersioonvärvained, mida kasutatakse toiduainete ja sööda tootmisel.

GRUPP 33

Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3302	Lõhnaainesegud ning ühe või mitme lõhnaaine baasil valmistatud ained ja segud (k.a alkohollahused), kasutamiseks tööstustoormena; muud valmistised lõhnaainete baasil, jookide valmistamiseks	Ainult piimarasva baasil valmistatud lõhna- ja maitseained, mida kasutatakse toiduainete ja sööda tootmisel.

GRUPP 35

Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid	Kaseiin inimtoiduks, loomasöödaks või tehniliseks otstarbeks

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		Erinõuded inimtoiduks mittekasutatava piima, piimapõhiste toodete ja ternespiima kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 4. reas.
ex 3502	Albumiinid (k.a kahe või enama vadakuvalgu kontsentratsioonid vadakuvalkude sisaldusega üle 80 % kuivaine massist), albuminaadid jm albumiini derivaadid	Hõlmab munadest ja piimast saadud tooteid, inimtoiduks kasutatavad või mitte (sh loomasöötade valmistamiseks). Erinõuded inimtoiduks mittekasutatava piima, piimapõhiste toodete ja ternespiima kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 4. reas ning erinõuded inimtoiduks mittekasutatavate munatoodete kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 9. reas.
3503 00	Želatiin (sh nelinurksete tahvlitena, töödeldud või töötlemata pinnaga, värvitud või värvimata) ja selle derivaadid; kalaliim; muud loomsed liimid, v. a rubriigi 3501 kaseiinliimid	Hõlmab želatiini, mis on ette nähtud inimtoiduks, loomasöödaks ja tehniliseks kasutamiseks. Ametlik kontroll ei hõlma rubriiki 3913 kuuluvat želatiini (kõvavalgud) ega rubriiki 9602 kuuluvat želatiini (töödeldud želatiin, kõvastumata želatiin ja tooted sellest), näiteks tühjad kapslid, kui neid ei kasutata inimtoidus või loomasöötas. Erinõuded inimtoiduks mittekasutatava želatiini ja hüdrolüüsitud valgu kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 5. reas ning fotograafilise želatiini kohta sama määruse XIV lisa II peatüki 11. jaos.
ex 3504 00	Peptoonid ja nende derivaadid; mujal nimetatud valgud ja nende derivaadid; kroomitud või krooimimata naha pulber	Hõlmab kollageeni ja hüdrolüüsitud valke, mis on ette nähtud inimtoiduks, loomasöödaks ja tehniliseks kasutamiseks. Hõlmab valgupõhiseid kollageenitootmeid, mis on saadud loomade toornahast ja kõõlustest ning sigade, kodulindude ja kalade luudest. Hõlmab hüdrolüüsitud valke, mis koosnevad loomsete kõrvalsaaduste hüdrolüüsi teel saadud polüpeptiididest, peptiididest, aminohapetest ja nende segudest. Ametlik kontroll ei hõlma neid tooteid, kui neid kasutatakse toidulisanditena (rubriik 2106). Hõlmab mis tahes inimtoiduks ette nähtud piima kõrvalsaadusi, kui need ei kuulu rubriiki 0404. Erinõuded kollageeni kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 8. reas ning hüdrolüüsitud valkude kohta 5. reas.
ex 3507 10 00	Laap ja selle kontsentratsioonid	Üksnes loomadelt pärinev laap ja selle kontsentratsioonid, mis on ette nähtud inimtoiduks.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3507 90 90	Ensüümid, v.a laap ja selle kontsentratsioonid, või lipoproteiinlipaas ja <i>aspergillus</i> 'e leeliselise proteaasi.	Üksnes loomsed saadused.

GRUPP 38

Mitmesugused keemiatooted**Märkus grupi 38 kohta (väljavõtte CNI selle grupi märkustest)**

.....

4. Kogu nomenklatuuris tähistab termin „olmejäätmel“ jäätmeid, mida koguvad majapidamised, hotellid, restoranid, haiglad, poed, kontorid jne, ning sõidu- ja kõnnitee pühkmeid, samuti ehitus- ja lammutusjäätmeid. Olmejäätmel sisaldavad üldiselt mitmesuguseid materjale, nagu näiteks plast, kummi, puit, paber, tekstiil, klaas, metallid, toiduained, katkine mööbel ja muud purunenud või heitmesstatud esemed.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3822 00 00	Diagnostilised ja laboratoorsed reaktiivid kandjal; diagnostilised ja laboratoorsed valmisreaktiivid kandjal või kandjata, v.a rubriikide 3002 ja 3006 tooted; sertifitseeritud etalonained	Üksnes loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted, v.a meditsiiniseadmed, nagu need on määratletud nõukogu direktiivi 93/42/EMÜ ⁽¹⁾ artikli 1 lõike 2 punktis a, ning meditsiinilised <i>in vitro</i> diagnostikavahendid, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/79/EÜ ⁽²⁾ artikli 1 lõike 2 punktis b.
ex 3825 10 00	Olmejäätmel	Üksnes loomseid saadusi sisaldavad toidujäätmel, kui need on hõlmatud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 2 lõike 2 punktiga g, välja arvatud otseselt rahvusvahelistel liinidel sõitvatest transpordivahenditest pärinevad toidujäätmel, mis kõrvaldatakse kooskõlas kõnealuse määruse artikli 12 punktiga d. Selle CN-koodi alla võib kuuluda kasutatud toiduõli, mis on ette nähtud kasutamiseks määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaldamisala piires, näiteks orgaanilise väetise või biogaasi jaoks.

(1) Nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiv 93/42/EMÜ meditsiiniseadmete kohta (EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/79/EÜ, meditsiiniliste *in vitro* diagnostikavahendite kohta (EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1).

GRUPP 39

Plastid ja plasttooted

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3913 90 00	Mujal nimetamata muud looduslikud polümeerid (v.a algiinhape, selle soolad ja estrid) ning modifitseeritud looduslikud polümeerid (nt kõvavalgud, loodusliku kautšuki keemilised derivaadid) algkujul	Üksnes loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted, nt kondroitiinsulfaat, kitosaan, kõvastunud želatiin.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 3917 10 10	Tehissooled (vorstikestad) tahkunud proteiinist või tselluloosmaterjalist	Üksnes loomadelt pärinevad tooted.
ex 3926 90 92	Muud plastist ja teistest rubriikidesse 3901–3914 kuuluvatest materjalidest tooted, mis on valmistatud lehtmaterjalist	Kõvastunud želatiinist tühjad kapslid kasutamiseks loomasöödas; erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 5. reas.
ex 3926 90 97	Muud plastist ja teistest rubriikidesse 3901–3914 kuuluvatest materjalidest tooted, mis on valmistatud muust kui lehtmaterjalist.	Kõvastunud želatiinist tühjad kapslid kasutamiseks loomasöödas; erinõuded on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 5. reas.

GRUPP 41

Toornahad (v.a karusnahad) ja nahk**Üldised märkused**

Üksnes rubriikidesse 4101, 4102, 4103 kuuluvate kabiloomade toornahkade suhtes kohaldatakse ametlikku kontrolli.

Erinõuded kabiloomade toornahkade kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 4. ja 5. reas.

Märkus grupi 41 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

„1. Sellesse gruppi ei kuulu:

- a) toornahkade lõikmed ja muud analoogsed jätmed (rubriik 0511);
- b) sulgede või udusulgedega kaetud linnunahad ja nende osad (rubriik 0505 või 6701); või
- c) karvade või villaga kaetud toor-, pargitud või töödeldud nahad (grupp 43); kuid gruppi 41 klassifitseeritakse siiski järgmiste loomade karvade või villaga kaetud toornahad: veised (k.a pühvlid), hobuslased, lambad ja talled (v.a astrahani, rasvasaba-, karakull-, pärsia jms lamba talled, india, hiina, mongoolia, tiibeti lamba talled), kitsed ja kitsetalled (v.a jeemeni, mongoolia ja tiibeti kitsed ja nende talled), sead (k.a nabasiga e pekaari), kaljukitsed, gasellid, kaamelid (sh dromedarid), põhjapõdrad, põdrad, hirved, metskitsed ja koerad.

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 4101	Veiste (k.a pühvlite) ja hobuslaste toornahad (värsked või soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil edasi töötlemata), karvaga või karvata, laustatud või laustmata	Üksnes värsked, jahutatud või töödeldud toornahad, sealhulgas kuivatatud, kuiv-, märgsoolatud või konserveeritud muul viisil kui parkimine või muu sarnane meetod. Piiranguteta võib importida määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa V peatüki punktis C 2 viidatud töödeldud toornahku, kui see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 41 lõikega 3, eelkõige ex 4101 20 80 ja ex 4101 50 90 osas.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 4102	Lamba ja talle toornahad (värsked, soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud, soolvees või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil edasi töötlemata), villaga või villata, laustumata või laustatud, v.a käesoleva grupi märkuses 1.c nimetatud	Üksnes värsked, jahutatud või töödeldud toornahad, sealhulgas kuivatatud, kuiv-, märgsoolatud või konserveeritud muul viisil kui parkimine või muu sarnane meetod. Piiranguteta võib importida määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa V peatüki punktis C 2 viidatud töödeldud toornahku, kui see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 41 lõikega 3, eelkõige ex 4102 21 00 ja ex 4102 29 00 osas.
ex 4103	Muud toornahad (värsked või soolatud, kuivatatud, painitud, pikeldatud, soolvees või muul viisil konserveeritud, ent parkimata, pärgamentimata jm viisil töötlemata), karvadega või ilma, laustatud või laustumata, v.a käesoleva grupi märkuses 1. b või 1.c nimetatud	Üksnes värsked, jahutatud või töödeldud toornahad, sealhulgas kuivatatud, kuiv-, märgsoolatud või konserveeritud muul viisil kui parkimine või muu sarnane meetod. Piiranguteta võib importida määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa V peatüki punktis C 2 viidatud töödeldud toornahku, kui see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 41 lõikega 3, eelkõige ex 4103 90 00 osas.

GRUPP 42

Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisitarbed, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist)**Märkus grupi 42 kohta (väljavõtte CNI selle grupi märkustest)**

.....

2. Sellesse gruppi ei kuulu (muude toodete hulgas) järgmised ametlikust seisukohast olulised tooted:

a) steriilne kirurgiline kätgut ja muud steriilsed kirurgilised õmblusmaterjalid (rubriik 3006);

...

ij) ij) pillikeeled, trumminahad ja muud muusikariistade osad (rubriik 9209).

...“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 4205 00 90	Muud nahast või komposiitnahast tooted	Hõlmab koerte närimiskonte ja materjali koerte närimiskontide valmistamiseks.
ex 4206 00 00	Tooted loomasooltest (v.a jämesiidist), lehtkulla valmistamisel kasutatavast nahast, põiest või kõõlustest	Hõlmab koerte närimiskonte ja materjali koerte närimiskontide valmistamiseks.

GRUPP 43

Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted**Märkus grupi 43 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)**

„1. Kogu nomenklatuuris tähistab termin „karusnahad“ kõiki karvade või villaga kaetud pargitud ja töödeldud loomanahku, v.a rubriigi 4301 toorkarusnahad.

2. Sellesse gruppi ei kuulu:

a) sulgede või udusulgedega kaetud linnunahad ja nende osad (rubriik 0505 või 6701);

b) karvade või villaga kaetud toornahad, mis kuuluvad gruppi 41 (vt kõnealuse grupi märkuse 1 punkt c);

...“

Väljavõte HSi selgitavatest märkustest

„Rubriik 4301 Karusnahku käsitatakse toorkarusnahana ja sellesse rubriiki kuuluvana mitte üksnes siis, kui nad on naturaalses olekus, vaid ka siis, kui nad on puhastatud ja konserveeritud riiknemise vältimiseks, nt kuivatamise või soolamise (kas kuiv- või märgsoolamise) teel.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 4301	Toorkarusnahad (sh pead, sabad, käpad jm koosneritööks sobivad tükid ning lõiked), v.a rubriikides 4101, 4102 või 4103 nimetatud toornahad	<p>Kõik, välja arvatud karusnahad, mis on töödeldud vastavalt määruse (EL) nr 142/2011 XIII lisa VIII peatükile, kui see on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 41 lõikega 3.</p> <p>Hõlmab järgmisi alamrubriike:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ex 4301 10 00 (naaritsanahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma): erinõuded väljaspool söödaahelat kasutamiseks ettenähtud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete (karusnahk) kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 14. reas. — ex 4301 30 00 (tallenaahad: astrahani, rasvasaba-, karakull-, pärsia jms lamba tallede nahad, india, hiina, mongoolia või tiibeti lamba tallede nahad, terved, pea, saba ja jalgadega või ilma erinõuded kabiloomade toornahkade kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 5. reas. — ex 4301 60 00 (rebasenaahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma): erinõuded väljaspool söödaahelat kasutamiseks ettenähtud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete (karusnahk) kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 14. reas. — ex 4301 80 00 (muud karusnahad, terved, pea, saba ja käppadega või ilma): muud kui kabiloomad, nt ümised, ilvesed, hülged, nutria. Erinõuded väljaspool söödaahelat kasutamiseks ettenähtud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete (karusnahk) kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 14. reas.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
		— ex 4301 90 00 (pead, sabad, käpad jm koosneritööks sobivad tükid ning lõiked): erinõuded väljaspool söödaahelat kasutamiseks ettenähtud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete (karusnahk) kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 14. reas.

GRUPP 51

Lambavill ja muude loomade vill ning loomakarvad; hobusejõhvist lõng ja riie**Üldised märkused**

Rubriikide 5101–5103 osas on erinõuded töötlemata villa ja loomakarvade kohta sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 8. reas.

Märkus grupi 51 kohta (väljavõte CNI selle grupi märkustest)

„1. Kogu nomenklatuuris tähistavad terminid:

- „lambavill“ – lammastelt ja talledelt saadavat looduslikku kiudu;
- „muude loomade vill“ – alpaka, laama, vikunja, kaameli (sh dromedari), jaki ning angoora, tiibeti, kašmiiri kitse jms kitsede (v.a harilikud kitsed), küüliku (k.a angoora), jänese, kopra, nutria või ondatra karvu;
- „loomakarvad“ – eespool nimetatud loomade karvu, v.a harjade valmistamisel kasutatavad karvad ja harjased (rubriik 0502) ja hobusejõhv (rubriik 0511).“

Väljavõte HSI selgitavatest märkustest

„Kogu nomenklatuuris tähistab termin „loomakarvad“ kõiki muid loomakarvu peale muude loomade villa, v.a lambavilla (rubriik 5101), hobuslaste või veiste laka- või sabakarvu (klassifitseeritakse hobusejõhvina rubriiki 0511), kodu- ja metssigade harjaseid või karvu ning mägra karvu või muid karvu harjatoodete valmistamiseks (rubriik 0502) (vt märkuse 1 punkt c).“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 5101	Lambavill, kraasimata ja kammimata	Töötlemata vill.
ex 5102	Muude loomade vill ja loomakarvad, kraasimata ja kammimata	Töötlemata karvad, kaasa arvatud veiste ja hobuslaste küljekarvad
ex 5103	Lambavilla ja muude loomade villa ning loomakarvade jäätmed, k.a lõngajäätmed, v.a kohestatud jäätmed	Töötlemata vill ja karvad.

GRUPP 67

Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest**Väljavõte HSI selgitavatest märkustest**

„Rubriiki 6701 kuuluvad:

- Linnunahad ja muud lindude osad koos sulgede või udusulgedega, suled ja udusuled, sulgede osad, mis siiski ei moodusta veel valmistooteid, kuid mida on juba töödeldud muul viisil kui lihtsalt puhastamine, desinfitseerimine või konserveerimine (vt selgitav märkus rubriigi 0505 kohta); selle rubriigi kaubad võivad olla näiteks pleegitatud, värvitud, kähardatud või lainjaks tehtud.

B) Linnunahkadest või muudest lindude sulgede või udusulgedega kaetud osadest valmistatud tooted, sulgedest, udusulgedest või sulgede osadest valmistatud tooted, isegi kui suled või udusuled jne on töötlemata või üksnes puhastatud, kuid välja arvatud suleroodudest ja -tüvikutest tooted. Siia rubriiki kuuluvad seetõttu:

- 1) üksikud suled, mille rood on kasutamiseks traaditud või seotud näiteks kübarale paigutamiseks, ja ka erinevatest elementidest kokku pandud üksikud kombineeritud suled;
- 2) kobarasse kokku pandud suled ja tekstiilkangale või muule põhjale liimitud või kinnitatud suled ja udusuled;
- 3) lindudest, lindude osadest, sulgedest või udusulgedest valmistatud kaunistused kübaratele, boadele, kraedele, keepidele või muudele rõivastele või rõivalisanditele;
- 4) ilusulgedest valmistatud lehvikud, ükskõik missugusest materjalist raamiga. Väärismetallist raamiga lehvikud klassifitseeritakse siiski rubriiki 7113.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 6701 00 00	Linnunahad jm linnuosad, kaetud sulgede või udusulgedega, linnusuled, sulgede osad, udusuled ning tooted nendest (v.a rubriigi 0505 kaubad ja töödeldud sulerood ja -tüvikud)	Üksnes linnunahad jm sulgede või udusulgedega kaetud kehaosad, linnusuled, nende osad ja udusuled. Tooted töötlemata või üksnes puhastatud linnunahkadest, sulgedest või udusulgedest ja sulgede osadest. Välja arvatud töödeldud dekoratiivsed suled, reisijate poolt isiklikuks tarbeks veetavad töödeldud suled või töödeldud sulgede või udusulgede saadetsed, mis on saadetud üksikisikutele mittetööstuslikel eesmärkidel. Erinõuded linnusulgede kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. ja tabeli 2 9. reas.

GRUPP 71

Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveltoodete imitatsioonid; mündid

Harmoneeritud süsteemi klassifitseerimise arvamus 7101.21/1:

„Soolvees konserveeritud ja õhukindlasse metallpakendisse pakendatud inimtoiduks kõlbmatud austrid, mis sisaldavad üht või mitut kultiveeritud pärli.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 7101 21 00	Kultiveeritud pärlid, töötlemata	Sealhulgas soolvees või muul viisil konserveeritud ja õhukindlalt pakendatud inimtoiduks kõlbmatud austrid, mis sisaldavad üht või mitut kultiveeritud pärli. Töötlemata kultiveeritud pärlid, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa IV peatüki 2. jaos, välja arvatud juhul, kui need ei kuulu määruse (EÜ) nr 1069/2009 kohaldamisalasse, nagu on sätestatud kõnealuse määruse artikli 2 lõike 2 punktis f.

GRUPP 95

Mänguasjad, mängud ja spordiinventar; nende osad ja tarvikud**Väljavõte HSi selgitavatest märkustest**

„Lõbustuspargiatraktsioonid, rändtsirkused, rändloomaaiad ja rändteatrid kuuluvad rubriiki 9508 eeldusel, et need hõlmavad kõiki oma normaalseks tegevuseks vajalikke seadmeid. Siiä rubriiki kuuluvad ka lisavarustusesemed eeldusel, et need esitatakse kui osasid koos vastavate atraktsioonidega. Eraldi esitatuna kuuluksid sellised objektid (näiteks telgid, loomad, jõujaamad, mootorid, valgustusseadmed, toolid, relvad ja laskemoon) nomenklatuuri teistesse rubriikidesse.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 9508 10 00	Rändtsirkused ja -loomaaiad	Üksnes elusloomad.
ex 9508 90 00	Muud: lõbustuspargiatraktsioonid, rändteatrid	Üksnes elusloomad.

GRUPP 96

Mitmesugused tööstustooted**Väljavõte HSi selgitavatest märkustest**

Selles rubriigis tähistab „töödeldud“ kõrgemat töötlusastet kui ettevalmistavat töötlust, mis on lubatud rubriikidele, kuhu kuulub nende materjalide tooraine (vt selgitavaid märkusi rubriikide 0505–0508 kohta). Siiä kuuluvad seega elevandiluu, luu jne kujul, millele on antud kindel kuju (k.a ruut või täisnurkne) või on poleeritud või muud moodi töödeldud peenestamise, puurimise, freesimise, treimise jne teel. Tükid, mida võib identifitseerida kui mingi toote osa, mis kuulub mõnda teise rubriiki, ei kuulu sellesse rubriiki. Seega klaveriklahve katvad plaadid, tulirelvade pärasse paigutatud plaadid kuuluvad vastavalt rubriikidesse 9209 ja 9305. Töödeldud materjal, mida ei saa määratleda kui mingi kindla kauba osa (nt lihtsad kettad, plaadid või ribad inkrustatsiooniks jms või edasiseks kasutamiseks klaveriklahvide tootmisel) kuuluvad sellesse rubriiki.

Rubriiki 9602 kuuluvad muuks kui ruudu- või täisnurkseks tükkideks lõigatud kõvastumata želatiini laastud. Laastud, mis on lõigatud täisnurkseteks (sh ruudukujulised), kuuluvad rubriiki 3503 või gruppi 49 (näiteks postkaardid) (vt selgitavaid märkusi rubriigi 3503 kohta). Kõvastumata želatiinist tooted hõlmavad näiteks:

- i) Väikesed plaadid piljardikii otste jaoks.
- ii) Farmaatsiatoodete kapslid ja mehaaniliste tulemasinade kütusekapslid.“

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 9602 00 00	töödeldud želatiin, kõvastumata (v.a želatiin rubriigist 3503), tooted sellest	Kõvastumata želatiinist tühjad kapslid kasutamiseks inimtoidus või loomasöödas; erinõuded loomasöödas kasutamiseks on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa I peatüki 1. jao tabeli 1 5. reas.“

GRUPP 97

Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed**Väljavõte HSi selgitavatest märkustest**

„A) Rubriiki kuuluvad kollektsioonid ja kollektsiooniobjektid zoologia, botaanika, mineraloogia või anatoomia valdkonnast:

- 1) mis tahes liigist surnud loomad, säilitatakse kuivalt või vedelikus; loomade topised kollektsioonides.

- 2) Tühjaks puhutud või imetud munad; karpides, raamides jne putukad (v.a tooted, mis kujutavad endast juveeltoodete imitatsioone või nipsasju); tühjad koored, välja arvatud tööstuses kasutatavad.
- 3) Taimede seemned, kuivatatud või vedelikus säilitatud; herbaariumid.
- 4) Mineraalide näidised (v.a grupi 71 vääris- või poolvääriskivid); kivististe näidised.
- 5) Osteoloogilised näidised (skeletid, pealuud, luud).
- 6) Anatoomilised ja patoloogilised näidised.⁴

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 9705 00 00	Kollektsioonid ja kollektsiooniobjektid zooloogia, botaanika, mineraloogia, anatoomia, ajaloo, arheoloogia, paleontoloogia, etnograafia või numismaatika valdkonnast	Üksnes loomadelt pärinevad tooted. Välja arvatud kõigi loomaliikide jahitrofeed ja säilitised, mis on läbinud täieliku taksidermilise töötamise, millega tagatakse nende säilimine keskkonna temperatuuril. Välja arvatud muude liikide kui kabiloomade ja lindude jahitrofeed ja säilitised (töödeldud või töötlemata). Erinõuded jahitrofeede kohta on sätestatud määruse (EL) nr 142/2011 XIV lisa II peatüki 1. jao tabeli 2 6. reas.

GRUPP 99

Kombineeritud nomenklatuuri erikoodid**Statistilised koodid teatavate erikaupade liikumise jaoks****Üldised märkused**

Käesolev grupp hõlmab kaupu, mis on pärit kolmandatest riikidest ning tarnitakse laevadele ja õhusõidukitele Euroopa Liidus tollitransiidiprotseduuri (T1) kohaselt.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 9930 24 00	Laevadele ja õhusõidukitele tarnitavad, kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 1–24 kuuluvad kaubad.	Loomsed saadused, mis on ette nähtud laeva varustamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ¹ artikli 77 lõike 1 punktile c.
ex 9930 99 00	Laevadele ja õhusõidukitele tarnitavad, mujale klassifitseeritud kaubad	Määruse (EL) 2017/625 artikli 77 lõike 1 punktis c sätestatud laeva varustamiseks ette nähtud loomsed saadused.

(¹)¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomaterwise ja loomade heaolu, taimeterwise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

II LISA

Otsuse 2007/275/EÜ I ja II lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artiklis 3 osutatud loetelu liittoodetest, mille suhtes kohaldatakse ametlikku kontrolli“;

b) esimene lause asendatakse järgmisega:

„Käesolevas loetelus on vastavalt liidus kasutatavale kaupade nomenklatuurile esitatud liittooted, et aidata valida saadetisi, mis tuleb esitada piiripunktis ametliku kontrolli tegemiseks.“;

c) tabeli kohta esitatud märkustes jäetakse välja punkt 1;

d) tabeli kohta esitatud märkuste punktis 4 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Neljanumbrilise koodi puhul: kui ei ole sätestatud teisiti, tuleb kõik tooted, mille kood algab nimetatud nelja numbriga või mis kuuluvad nimetatud neljanumbrilise koodi alla, esitada piiripunktis ametliku kontrolli tegemiseks. Enamikul nendest juhtudest on asjaomased CN-koodid, mis sisalduvad määruse (EL) 2017/625 artikli 133 lõikes 4 osutatud TRACES-süsteemis, jaotatud kuue- või kaheksanumbrilisteks koodideks.“;

e) tabeli kohta esitatud märkuste punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. 3. veerg – kvalifitseerumine ja selgitus

Selles veerus täpsustatakse hõlmatud tooteid. Lisateave kombineeritud nomenklatuuri eri gruppidesse kuuluvate liittoodete kohta on kättesaadav Euroopa Liidu kombineeritud nomenklatuuri selgitavate märkustes (*).

(*) Euroopa Liidu kombineeritud nomenklatuuri selgitavad märkused (ELT C 119, 29.3.2019, lk 1) ja selle hilisemad muudatused.“;

f) grupid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 41, 42, 43, 51, 67, 71, 95, 96 ja 97 jäetakse välja;

g) gruppides 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 ja 22 asendatakse 3. veeru – kvalifitseerumine ja selgitus – tabelites kõik kanded järgmisega:

„Üksnes liittooted (vt käesoleva otsuse artiklid 4 ja 6).

Muude toodete kui liittoodete kohta vt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2007 (*) I lisa.

(*) Komisjoni 18. novembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/2007, millega kehtestatakse määruse (EL) 2017/625 rakenduseeskirjad seoses loeteludega loomadest, loomsetest saadustest, loomsest paljundusmaterjalist ning loomsetest kõrvalsaadustest ja nendest saadud toodetest ning heinast ja põhust, mille suhtes kohaldatakse piiripunktides ametlikku kontrolli ning muudetakse otsust 2007/275/EÜ (ELT L 312, 29.11.2019, lk 1).“;

h) grupp 99 asendatakse järgmisega:

„GRUPP 99

Kombineeritud nomenklatuuri erikoodid

II alamgrupp

Statistilised koodid teatavate erikaupade liikumise jaoks

Üldised märkused

Käesolev grupp hõlmab kaupu, mis on pärit kolmandatest riikidest ning tarnitakse laevadele ja õhusõidukitele Euroopa Liidus tollitransiidiprotseduuri (T1) kohaselt.

CN-kood	Kirjeldus	Kvalifitseerumine ja selgitus
(1)	(2)	(3)
ex 9930 24 00	Laevadele ja õhusõidukitele tarnitavad, kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 1–24 kuuluvad kaubad.	Liittooted, mis on ette nähtud laeva varustamiseks, nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/625 artikli 77 lõike 1 punktis c.
ex 9930 99 00	Laevadele ja õhusõidukitele tarnitavad, mujale klassifitseeritud kaubad	Liittooted, mis on ette nähtud laeva varustamiseks, nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/625 artikli 77 lõike 1 punktis c.

2) II lisa muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Loetelu liittoodetest, mille suhtes ei kohaldata artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud ametlikku kontrolli“;

b) esimene lause asendatakse järgmisega:

„Käesolevas loetelus on vastavalt liidus kasutatavale kaupade nomenklatuurile esitatud liittooted, mida ei tule esitada piiripunktis ametliku kontrolli tegemiseks.“;

c) tabeli kohta esitatud märkuste kandes „1. veerg – CN-kood“, asendatakse teine lõik järgmisega:

„Neljanumbrilise koodi puhul: kui ei ole sätestatud teisiti, ei tule piiripunktis ametliku kontrolli tegemiseks esitada ühtegi liittoodet, mille kood algab nimetatud nelja numbriga või mis kuuluvad nimetatud neljanumbrilise koodi alla.“;

d) tabeli kohta esitatud märkustes asendatakse kanne „2. veerg – selgitus“ järgmisega:

„2. veerg – selgitus

Selles veerus esitatakse üksikasjalik teave selliste liittoodete kohta, mille suhtes kohaldatakse erandit piiripunktides tehtavast ametlikust kontrollist. Vajaduse korral peavad piiripunkti ametnikud hindama liittoote koostisaineid ja tegema kindlaks, kas liittootes sisalduv loomne saadus on piisavalt töödeldud, nii et selle suhtes ei pea kohaldama liidu õigusaktidega ette nähtud ametlikku kontrolli.“

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2019/2008,

28. november 2019,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis selle assamblee 31. istungjärgul seoses päästevahendites helkurmaterjali kasutamist ja paigaldamist käsitleva resolutsiooni A.658(16) muudatuste ning ühtlustatud ülevaatuste ja tunnistuste andmise süsteemil (HSSC) põhinevaid ülevaatuse suuniseid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Meretranspordi valdkonnas võetava liidu meetme eesmärk peaks olema merekeskkonna kaitse ja meresõiduohutuse parandamine.
- (2) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) assamblee võtab oma 25. novembrist 4. detsembrini 2019 toimuval 31. istungjärgul (assamblee 31. istungjärg), eeldatavasti vastu päästevahendites helkurmaterjali kasutamist ja paigaldamist käsitleva resolutsiooni A.658(16) („resolutsioon A.658(16)“) muudatused ning ühtlustatud ülevaatuste ja tunnistuste andmise süsteemil (HSSC) põhinevaid ülevaatuse suuniseid („ülevaatuse suunised“) käsitleva resolutsiooni.
- (3) On asjakohane määrata kindlaks assamblee 31. istungjärgul liidu nimel võetav seisukoht, kuna resolutsiooni A.658(16) muudatused ning ülevaatuse suuniseid käsitlev resolutsioon võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL, ⁽¹⁾ komisjoni rakendusmäärust (EL) 2019/1397 ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 391/2009 ⁽³⁾.
- (4) Meresõiduohutuse komitee 101. istungjärgul, mis toimus 5.–14. juunil 2019 Londonis, tuletati meelde, et oma eelmisel istungjärgul, kus käsitleti IMO dokumenti MSC 100/19/4, milles esitati muudatused resolutsiooni A.658(16), nõustus meresõiduohutuse komitee jätkma kõnealuse resolutsiooni punktist 4.10 välja sõnad „süsinikelektrood“ ning palus IMO sekretariaadil koostada asjakohane IMO assamblee resolutsiooni projekt heakskiitmiseks meresõiduohutuse komitee 101. istungjärgul, et esitada see vastuvõtmiseks assamblee 31. istungjärgul (MSC 100/20, punktid 19.14 ja 19.15). Seejärel kiideti meresõiduohutuse komitee 101. istungjärgul IMO assamblee resolutsiooni projekt resolutsiooni A.658(16) muutmiseks heaks.
- (5) Ameerika Ühendriigid ja Rahvusvaheline Klassifikatsiooniühingute Assotsiatsioon esitasid alternatiivse ettepaneku assamblee 31. istungjärgul resolutsiooni A.658(16) punkti 4.10 muutmiseks (IMO dokument A 31/10/4).

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146).

⁽²⁾ Komisjoni 6. augusti 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1397, milles esitatakse laevavarustuse projekteerimis-, ehitus- ja toimevõime nõuded ning katsestandardid ja tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) 2018/773 (ELT L 237, 13.9.2019, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 11).

- (6) IMO dokumentide rakendamise allkomitee („allkomitee“) tuletas oma 5. istungjärgul meelde, et eelmisel istungjärgul moodustati laevade ühtlustatud ülevaatuste ja tunnistuste andmise süsteemil (HSSC) põhinevate suuniste läbivaatamise sidepidamisrühm ja koostati IMO õigusaktide rakendamise koodeksi kohaste kohustuste mittetäielik loetelu, et jätkata ülevaatuse suuniste ajakohastamist selliselt, et lisada nõuded, mis tulenevad muudatuste tegemisest asjaomastes IMO õigusaktides, mis jõustuvad enne 31. detsembrit 2019 (kaasa arvatud), eesmärgiga esitada muudetud ülevaatuse suuniste kavand assamblee 31. istungjärgule vastuvõtmiseks. Meresõiduohutuse komitee andis oma 101. istungjärgul loa, et allkomitee esitaks oma töö tulemused otse assamblee 31. istungjärgule vastuvõtmiseks. Oma 6. istungjärgul nõustus allkomitee esitama muudetud ülevaatuse suuniste kavandi assamblee 31. istungjärgule kaalumiseks ja vastuvõtmiseks.
- (7) Liit ei ole IMO liige ega asjaomaste konventsioonide ega koodeksite osaline. Seepärast peaks nõukogu volitama liikmesriike väljendama liidu seisukohta assamblee 31. istungjärgul ja kinnitama oma nõusolekut, et assamblee 31. istungjärgul vastuvõetavad muudatused ja resolutsioon on nende suhtes siduvad määral, mil need muudatused ja nimetatud resolutsioon kuuluvad liidu ainupädevusse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel Rahvusvahelises Mereorganisatsiooni (IMO) assamblee 31. istungjärgul, on kiita heaks:

- a) resolutsiooni A.658(16) (helkurmaterjali kasutamise ja paigaldamise kohta päästevahendites) muudatuste, nagu need on esitatud IMO dokumendi MSC 101/24/Add.1 27. lisas, või alternatiivselt IMO dokumenti A 31/10/4 kavandatud muudatuste vastuvõtmine ning
- b) ühtlustatud ülevaatuste ja tunnistuste andmise süsteemil (HSSC) põhinevaid ülevaatuse suuniseid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmine ning resolutsiooni A.1120(30) kehtetuks tunnistamine, nagu on sätestatud IMO dokumendi III 6/15/Add.1 11. lisas.

Artikkel 2

1. Artiklis 1 sätestatud liidu nimel võetavat seisukohta väljendavad kõik IMOsse kuuluvad liikmesriigid, tegutsedes ühiselt liidu huvides.
2. Artiklis 1 osutatud seisukoha ebaoluliste osade muutmises võidakse kokku leppida ilma täiendava nõukogu otsuseta.

Artikkel 3

Liikmesriike volitatakse andma liidu huvides oma nõusolek, et artikli 1 punktis a osutatud muudatused ja artikli 1 punktis b osutatud resolutsioon on nende suhtes siduvad sel määral, mil need muudatused ning nimetatud resolutsioon kuuluvad liidu ainupädevusse.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 28. november 2019

Nõukogu nimel
esisituja
T. HARAKKA

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2019/2009,**2. detsember 2019,****millega toetatakse Ukraina jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisel koostöös OSCEga**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“). ELi väike- ja kergrelvade strateegia eesmärk on suunata integreeritud, ühiseid ja kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku omandamist terroristide, kurjategijate ja muude volituseta osalejate poolt, ning propageerida relvade seadusliku kaubandusega seoses vastutust ja vastutustundlikku käitumist.
- (2) ELi väike- ja kergrelvade strateegia kohaselt on liit ja selle liikmesriigid piirkondlikul tasandil kohustatud aitama tugevdada õiguskaitseasutuste suutlikkust, et tuvastada, tõkestada ja keelustada salakaubanduse võrgustikke ning hoida ära ebaseadusliku turu kaudu tulirelvade jõudmine terroristide ja kurjategijateni, muu hulgas tõkestades relvade ebaseaduslikku rahastamist ja transporti ning suurendades piiripolitsei, tolli ja sadamavaldajate rolli võitluses ebaseaduslike relvavoogudega meretranspordis.
- (3) ELi väike- ja kergrelvade strateegias on märgitud, et Ida-Euroopa praegune ebastabiilsus on suurendanud ebaseaduslikku tulirelvakaubandust piirkonna eri riikides, nagu Ukraina. See kujutab märkimisväärset pikaajalist julgeolekuohtu nii Ukrainale kui ka liidule. Seega pakub liidu ja Ukraina vaheline koostöö selles küsimuses vastastikust huvi. Liit jätkab kahepoolset koostööd Ukraina ja muude piirkonna riikidega ning integreerib ebaseaduslike väike- ja kergrelvade vastase võitluse süstemaatiliselt julgeolekuküsimusi käsitlevasse dialoogi naabruses asuvate partnerriikidega.
- (4) Mais 2016 palus Ukraina riiklik piirivalveteenistus Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) sekretariaadil korraldada vajaduste hindamine, pidades silmas võitlust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu nii Ukrainas kui ka üle piiri. See vajaduste hindamine korraldati Prantsusmaa ja Saksamaa toetusel ning selle tulemused avaldati aprillis 2018. Kõnealuseid tulemusi kinnitasid Ukraina peamised õiguskaitse- ja julgeolekuasutused 7. juunil 2018 Kiievis korraldatud kõrgetasemelisel kohtumisel.
- (5) Ukraina riiklik piirivalveteenistus, Ukraina maksu- ja tolliamet ning Ukraina siseministeerium on väljendanud kirjalikult oma ametlikku huvi ning taotlenud koostööd OSCE sekretariaadiga ja OSCE projektikoordinaatoriga Ukrainas, et toetada Ukraina jõupingutusi võitluses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu kooskõlas vajaduste hindamise tulemustega.
- (6) Liidu piirikontrollialane abi Ukrainale, näiteks komisjoni Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist toetatav integreeritud piirihalduse strateegia, liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviilmissioonid, nimelt Euroopa Liidu nõuandemissioon Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks (EUAM Ukraine), Euroopa Liidu piirihaldamise abimissioon Moldovas ja Ukrainas (EUBAM Moldova/Ukraine) ning nende piirikontrolliga seotud toetusmeetmed, ei hõlma konkreetselt relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastase võitluse toetamist.

- (7) Ebaseaduslike väike- ja kergrelvade vastase ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamise kolmas konverents võttis 30. juunil 2018 vastu lõppdokumendi, milles riigid uuendavad oma kohustust ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade kõrvalesuunamist. Riigid kinnitasid oma valmisolekut teha rahvusvahelist koostööd ja tugevdada piirkondlikku koostööd parema koordineerimise, konsulteerimise, teabevahetuse ja operatiivkoostöö kaudu, kaasates asjaomased piirkondlikud ja allpiirkondlikud organisatsioonid ning samuti õiguskaitsese-, piirikontrolli- ning ekspordi- ja impordilitsentse väljastavad asutused.
- (8) Kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 kinnitatakse, et väike- ja kergrelvadega ebaseadusliku kauplemise tõkestamine on vajalik paljude kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas rahu, õigluse ja tugevate institutsioonide, vaesuse vähendamise, majanduskasvu, tervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse ja ohutute linnadega seotud eesmärkide saavutamiseks. Seega on kõik riigid kestliku arengu eesmärgi nr 16.4 raames võtnud kohustuse oluliselt vähendada ebaseaduslikke raha- ja relvavooge.
- (9) ÜRO peasekretär kutsus 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Meie ühise tuleviku kindlustamine“ üles tegelema tavarelvade liigse hankimise ja nendega ebaseadusliku kauplemise probleemiga ning toetama väikerelvade suhtes riigi tasandil võetud lähenemisviise.
- (10) Nõukogu võttis 25. oktoobril 2012 vastu otsuse 2012/662/ÜVJP, ⁽¹⁾ millega toetatakse tegevusi, millega vähendatakse OSCEga kaetud piirkonnas väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimise ohtu, ning 4. augustil 2017 otsuse (ÜVJP) 2017/1424, ⁽²⁾ millega toetatakse OSCE tegevust, et vähendada väike- ja kergrelvade ja tavalaskemoona ebaseadusliku kaubanduse ja nende liigse hankimise ohtu endises Jugoslaavia Makedoonia vabariigis ja Gruusias,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Käesoleva otsusega tugevdatakse Ukraina riikliku piirivalveteenistuse, Ukraina siseministeeriumi ning Ukraina maksu- ja tolliameti suutlikkust võidelda relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu Ukrainas.
2. Vastavalt lõikele 1 on käesoleva otsuse eesmärgid järgmised:
 - a) tugevdada Ukraina riikliku piirivalveteenistuse, siseministeeriumi ning maksu- ja tolliameti suutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamisel ja selle vastu võitlemisel;
 - b) parandada siseministeeriumi järelevalvealast suutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainete valmistamise, märgistamise ja nende üle arvestuse pidamise kontrollimisel, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi;
 - c) tõhustada siseministeeriumi ja selle haldusalas oleva Ukraina riikliku politsei operatiivsuutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist puudutava kriminalistika, analüüsi, avastamise, jälgimise ja uurimise valdkonnas;
 - d) tõhustada siseministeeriumi suutlikkust, et täiustada õiguslikke mehhanisme, millega reguleeritakse ja kontrollitakse relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringlust ja kasutamist, ning et suurendada üldsuse teadlikkust ohtudest, mis on seotud relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valdamise, väärkasutuse ja nendega kauplemisega, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi;
 - e) parandada asutustevahelist koordineerimist ja koostööd, mille tulemuseks on strateegilise lähenemise, andmete kogumise ja analüüsivõime väljaarendamine, et ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist Ukrainas ning võidelda selle vastu võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

⁽¹⁾ Nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta otsus 2012/662/ÜVJP, millega toetatakse tegevusi, millega vähendatakse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga (OSCE) kaetud piirkonnas väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimise ohtu (OSCE) (ELT L 297, 26.10.2012, lk 29).

⁽²⁾ Nõukogu 4. augusti 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/1424, millega toetatakse OSCE tegevust, et vähendada väike- ja kergrelvade ja tavalaskemoonaga ebaseadusliku kaubanduse ja nende liigse hankimise ohtu endises Jugoslaavia Makedoonia vabariigis ja Gruusias (ELT L 204, 5.8.2017, lk 82).

3. Vastavalt lõikele 2 toetab liit järgmisi meetmeid:
 - a) asjakohase normatiivse ja õigusraamistiku täiustamine;
 - b) asjakohaste andmete kogumine, koostamine ja jagamine, sealhulgas elektrooniliste andmebaaside väljatöötamine ja ühtlustamine;
 - c) asjaomaste institutsioonide suutlikkuse arendamine;
 - d) koolituste pakkumine;
 - e) erivahendite ja eritaristu soetamine, sealhulgas koerte abil avastamise võime arendamine;
 - f) platvormide loomine tõhustatud riikliku asutustevahelise koordineerimise ja volituste selgitamise ning koostöö ja teabevahetuse hõlbustamise eesmärgil;
 - g) üldsuse teadlikkuse suurendamine;
 - h) piirkondlik ja rahvusvaheline teabevahetus ja koostöö.
4. Projekti kasusaajad on Ukraina riigiasutused, kes vastutavad relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise ja selle vastu võitlemise eest. Peamised sihtrühma kuuluvad riigiasutused on Ukraina riiklik piirivalveteenistus, siseministeerium ja selle haldusalas olev riiklik politsei ning maksu- ja tolliamet. Teised volitatud riigiasutused, näiteks Ukraina julgeolekuteenistus, osalevad juhtumipõhiselt.
5. Projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud projekti (edaspidi „projekt“) tehnilise rakendamise eest vastutab OSCE sekretariaat.
3. OSCE sekretariaat täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja OSCE sekretariaadiga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma liidu rahastatava projekti rakendamiseks on 5 151 579 eurot.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon OSCE sekretariaadiga asjakohase rahastamislepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et OSCE sekretariaat tagab liidu rahalise toetuse nähtavuse, mis vastab selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigest raskustest selles protsessis ning rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja esitab nõukogule OSCE sekretariaadi poolt korrapäraselt koostatavatele kirjeldavatele poolaastaruannetele tuginedes aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruannete põhjal teeb nõukogu hindamise.
2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole nimetatud lepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

Brüssel, 2. detsember 2019

Nõukogu nimel
Eesistuja
M. OHISALO

LISA

OSCE TERVIKLIK PROGRAMM, MILLEGA TOETATAKSE UKRAINA JÕUPINGUTUSI RELVADE, LASKEMOONA JA LÕHKEAINETEGA EBASEADUSLIKU KAUPLEMISE VASTU VÕITLEMISEL

1. Taust

Viimastel aastatel on Ukraina seisnud silmitsi tõsiste ohutus- ja julgeolekuriskide ning -probleemidega seoses ebaseaduslike relvade, laskemoona ja lõhkeainete levikuga oma territooriumil ja väljaspool selle piire. Riske ja probleeme on süvendanud eelkõige kriis Ukrainas ja selle ümber ning need on avaldunud relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valdamise, väärkasutamise ja kaubandusena.

Ukraina on endiselt murekoht ja ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“) seisukohalt oluline väljakutse. ELi väike- ja kergrelvade strateegias on märgitud, et „Ida-Euroopa praegune ebastabiilsus on suurendanud ebaseaduslikku tulirelva-kaubandust piirkonna erinevates riikides, nagu Ukraina. See kujutab märkimisväärset pikaajalist julgeolekuohtu nii Ukrainale kui ka ELile. Seega pakub ELi ja Ukraina vaheline koostöö selles küsimuses vastastikust huvi. EL jätkab kahepoolset koostööd Ukraina ja muude piirkonna riikidega ning integreerib süstemaatiliselt võitluse ebaseaduslike väike- ja kergrelvade vastu julgeolekuküsimusi käsitlevasse dialoogi naabruse partnerriikidega.“

Seega, võttes arvesse idanaabruse üldiselt ja eelkõige Ukrainat, nähakse ELi väike- ja kergrelvade strateegias ette järgmised meetmed:

- „EL ja selle liikmesriigid integreerivad võitluse tulirelvade/väike- ja kergrelvade salakaubaveo vastu julgeolekuküsimusi käsitlevasse dialoogi naabruse partnerriikidega, nagu Ukraina;
- EL ja selle liikmesriigid loovad suhtluskanalid ELi ja Ukraina ekspertide vahel, määravad kontaktpunkti sujuva koostöö tagamiseks, suurendavad teadlikkust, jagavad parimaid tavaid ja oskusteavet ning teevad kindlaks koolitusvajadused ja muud kõrvalmeetmed selles valdkonnas Ukraina suutlikkuse tugevdamiseks, ning
- EL ja selle liikmesriigid jätkavad püsiva tehnilise ümarlauakohtumise raames Ukrainaga tööd, et käsitleda tulirelvade ebaseadusliku kaubanduse pakilist probleemi ja riske, mis on seotud selliste relvade sattumisega terroristide ja organiseeritud kuritegelike rühmituste kätte.“

Lähtudes Ukraina riikliku piirivalveteenistuse 2016. aasta mais esitatud esialgselt taotlusest korraldas OSCE sekretariaat vajaduste hindamise, pidades silmas relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastast võitlust nii Ukrainas kui ka üle piiri („Needs Assessment for Combatting the Illicit Trafficking in Weapons, Ammunition and Explosives in/and Across Ukraine’s Borders“) (edaspidi „vajaduste hindamine“). Vajaduste hindamises, mille tulemused avaldati aprillis 2018, osales mitu relvade, laskemoona ja lõhkeainete valdkonna reguleerimise ning õiguskaitse ja julgeoleku eest vastutavat ministeeriumi ja asutust. Sellest ilmnes, et praegune lähenemine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise avastamisele ja vähendamisele Ukraina territooriumil ja sellest väljaspool on problemaatiline. Tuleb rõhutada inim- ja tehniliste ressursside arendamise, selgelt mõistetavate õigusaktide väljatöötamise ja asutustevahelise koordineerimise ning rahvusvahelise toetuse ja koostöö toetamist. Vajaduste hindamisega loodi ka võrdlusalus tehnilise abi ja institutsioonilise toe andmiseks, et arendada välja Ukraina ametiasutuste suutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemisega võitlemiseks terviklikul ja jätkusuutlikul viisil.

Ukraina peamised relvade, laskemoona ja lõhkeainete valdkonna reguleerimise ning õiguskaitse ja julgeoleku eest vastutavad ministeeriumid ja asutused kinnitasid vajaduse hindamise tulemusi 7. juunil 2018 Kiievis toimunud kõrgetasemelisel kohtumisel. Nad rõhutasid taas relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemisega seotud selgelt mõistetavaid olemasolevaid ja ähvardavaid ohte ja võetud kohustusi kohapealse olukorra parandamiseks. Sellega seoses kinnitati vajaduste hindamise põhjal välja töötatud tegevuskava, mis toetab integreeritud, terviklikku ja koostööl põhinevat lähenemisviisi, et tõhusalt suurendada suutlikkust ja tagada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemiseks Ukrainas sisse seatud süsteemi tõhus toimimine.

12. märtsil 2019 kohtusid samad ametiasutused Kiievis korraldatud teisel kõrgetasemelisel kohtumisel, kus märgiti selgelt Ukraina territooriumil ja väljaspool selle piire relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastase võitlusega seotud probleemide, tegelike vajaduste ja algatuste arutamisel tehtud edusamme. Lisaks on kohtumistel võetud riigi ja rahvusvahelisel tasandil kohustusi meetme tugevdamiseks.

Mitu õiguskaitsse ja julgeoleku eest vastutavat ministeeriumi ning asutust, nimelt riiklik piirivalveteenistus mais 2016, riiklik maksu- ja tolliamet juulis 2018 ning Ukraina siseministeerium märtsis 2019 on kirjalikult väljendanud oma ametlikku huvi ja taotlenud koostööd OSCE sekretariaadiga, et toetada Ukraina jõupingutusi võitluses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu. Need ministeeriumid ja asutused on pöördunud OSCE Ukraina projektikoordinaatori poole, et saada toetust ka projekti tegevuste praktiliseks elluviimiseks 2019. aasta septembri keskpaigaks.

2. Üldine eesmärk

Tugevdada Ukraina ametiasutuste suutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja selle vastu võitlemisel.

3. Meetme kirjeldus

Meetme aluseks on järeldused ja soovitusel, mis on esitatud OSCE sekretariaadi dokumendis, mis käsitleb vajaduste hindamist, pidades silmas relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastast võitlust nii Ukrainas kui ka üle piiri. Lisaks arendati seda edasi vastusena OSCE sekretariaadile ja OSCE Ukraina projektikoordinaatorile Ukraina riikliku piirivalveteenistuse, maksuameti ja siseministeeriumi poolt saadetud sõnaselgetele koostöö- ja abitaotlustele. Taotlustele järgnesid ulatuslikud tehnilised konsultatsioonid OSCE ja nimetatud riiklike osalejate vahel.

OSCE valmistas tihedas koostöös asjaomaste Ukraina ametiasutustega ette kolm projekti, milles käsitleti erinevaid aspekte seoses nende volitustega relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastase võitluse valdkonnas. Projektid on hõlmatud ühtse tervikliku programmiga, mille eesmärk on tugevdada Ukraina üldist ohutust ja julgeolekut. Terviklik programm toetab ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitlevat ELi strateegiat (2018), eelkõige idanaabruse meetmeid.

3.1. Projekt 1: Ukraina riikliku piirivalveteenistuse toetamine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel

3.1.1. Eesmärk

Projekti eesmärk on abistada Ukraina riiklikku piirivalveteenistust, et suurendada selle suutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel.

3.1.2. Kirjeldus

Ukraina riiklik piirivalveteenistus on Ukraina õiguskaitseseasutus, kellele on antud volitused võidelda relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu. Piirivalveteenistus on kohustatud tagama riigipiiri puutumatusse ja Ukraina suveräänsete õiguste kaitsesse tema majandusvööndis (sealhulgas merel).

Projekti eesmärk on tegeleda tõendatud võimelünkadega Ukraina riiklikus piirivalveteenistuses a) koolituse ning tehnilise ja operatiivvõime suurendamise kaudu, et ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist ja sellega võidelda, ning b) rahvusvaheliste heade tavade jagamise ja teabevahetuse kaudu, eelkõige seoses ELi liikmesriikide, Lääne-Balkani partnerite ja naaberriikidega.

3.1.3. Oodatavad tulemused

1. tulemus: Ukraina riikliku piirivalveteenistuse tõhustatud võime relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas.

Näitajad:

- Ukraina riikliku piirivalveteenistuse kui projekti kasusaaja töötajate suurem (organisatoorne, tehniline, teadmispõhine) pädevus asjaomastes haridus- ja koolitusasutustes, analüüsi- ja uurimisüksustes ning operatiivüksustes, eesmärgiga aidata ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist ja selle vastu võidelda, ning selle pädevuse kasutamine tavatöös;
- koostöömeetmed ja ekspertide võrgustikud – nii riigi, allpiirkonna kui ka rahvusvahelisel tasandil – aitavad kaasa projekti kasusaajate ja nende partnerite koostalitlusvõimele ning on projekti kasusaajate tavapärasel tööprotsessis kaasatud asjaomaste üksuste ja asutuste töösse;
- hindamiste ja kvaliteedijuhtimise lähenemisviiside dokumenteeritud tulemuste jagamine projekti sidusrühmadega ja tulemuste praktiline rakendamine ning suutlikkuse suurendamise eesmärgil arvessevõtmine projekti sidusrühmade (projekti kasusaajad — peamised ja teisesed, doonorkogukond ja OSCE) poolt.

3.1.4. Tegevused

3.1.4.1. Riikliku piirivalveteenistuse jaoks ette nähtud terviklik koolitusprogramm relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks ja sellega võitlemiseks, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi

Tegevus hõlmab järgmist:

— kahetasandilist lähenemist hõlmav terviklik koolitusprogramm relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks ja sellega võitlemiseks, mille raames a) arendatakse ja tõhustatakse juhendajate ja koolitajate vajalikke teadmisi, oskusi ja hoiakuid, st koolitajate koolitamise lähenemisviis, ning b) arendatakse ja edendatakse teemavaldkonda kuuluvaid eksperditeadmisi nišivaldkondades, nagu riskianalüüs ja profileerimine, kriminaalanalüüs, uute ja ajakohastatud tehniliste vahendite, tehnoloogia ja menetluste kasutuselevõtmine.

3.1.4.2. Abiprogramm, mille eesmärk on pakkuda riiklikule piirivalveteenistusele asjakohast varustust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks ja sellega võitlemiseks, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Tegevus hõlmab järgmist:

— piiratud hulga püsi- ja mobiilseadmete ning muude tehniliste vahendite ja tehnoloogia pakkumine, et toetada uute tehnoloogiliste ja menetluslike lahenduste katsetamist, hindamist ja kasutuselevõtmist relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise avastamisel. Varustus antakse riikliku piirivalveteenistuse valitud organisatsioonilistele struktuuridele, nimelt piirikontrolli üksustele (keskendudes Ukraina põhja- ja loodeosale), juhtimisstruktuuridele ja haridusasutustele. Peale selle on tegevus integreeritud terviklikku koolitusprogrammi, st loob riikliku piirivalveteenistuse jaoks laiema koolitamist ja varustamist käsitleva algatuse. Pakutav varustus vastab vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadustele.

3.1.4.3. Abiprogramm, mille eesmärk on toetada koerte kasutamist riiklikus piirivalveteenistuses, et ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist ja sellega võidelda, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Tegevus hõlmab järgmist:

— vahetuskülastuste korraldamine, et tutvustada riikliku piirivalveteenistuse ekspertidele ja koolitajatele rahvusvahelisi kogemusi ja head tava seoses koerte kasutamisega võitluses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu ning toetada ekspertide võrgustike kasutamist, ning

— koolitusmetoodika ja töökorra läbivaatamine ja ajakohastamine seoses koerte kasutamisega relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastases võitluses.

3.2. Projekt 2: Ukraina siseministeeriumi ja selle haldusalas oleva Ukraina riikliku politsei toetamine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel

3.2.1. Eesmärk

Projekti eesmärk on toetada Ukraina siseministeeriumi ja selle haldusalas olevat Ukraina riiklikku politseid relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel.

3.2.2. Kirjeldus

Siseministeerium on Ukrainas üks olulisem riigiasutus, mis lisaks relvade, laskemoona ja lõhkeainetega seadusliku kauplemise reguleerimisele võtab operatiivseid ja koordineerivaid meetmeid relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks ning sellega võitlemiseks kas otse või oma allasutuste kaudu.

Projektis käsitletakse siseministeeriumi tõendatud võimelinki, et tulemuslikult ennetada ebaseaduslikku kauplemist relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ja selle vastu võidelda, toetades siseministeeriumi tõhustamist järgmistes valdkondades: a) järelevalvealane suutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainete seadusliku valmistamise ja märgistamise ning nende üle arvestuse pidamise kontrollimisel; b) operatiivsuutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist puudutava kriminalistika, analüüsi, avastamise ja uurimise valdkonnas; c) õiguslikud mehhanismid, millega reguleeritakse ja kontrollitakse relvade, laskemoona ja lõhkeainete seaduslikku ringlust ja kasutamist, samuti üldsuse teadlikkuse suurendamine relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseaduslikust valdusest, väärkasutusest ja nendega ebaseaduslikust kauplemisest; ning d) koordineerivad ja koostöömehhanismid, mis toetavad teiste asjaomaste riiklike asutustega ühiseid strateegilisi ja operatiivseid lähenemisviise relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja selle vastu võitlemisel;

3.2.3. Oodatavad tulemused

1. tulemus: Siseministeeriumi parem järelevalvealane suutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainete valmistamise, märgistamise ja nende üle arvestuse pidamise kontrollimisel, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Näitajad:

- relvade, laskemoona ja lõhkeainete valmistamise, märgistamise ja nende üle arvestuse pidamise kontrollimist Ukrainas käsitlevate riigi õigusraamistiku, siseministeeriumi reeglite ja haldusmenetluste muudatused ja ettepanekud;
- riigi õigusraamistiku, siseministeeriumi reeglite ja haldusmenetluste muudatused ja ettepanekud, et ennetada tulirelvade ebaseaduslikku valmistamist 3D-printeriga prinditud osade kasutamise, laskekõlblmatuks muudetud tulirelvade ebaseaduslikku uuesti laskekõlblikuks muutmist, tulirelvade tootmist käsitööna ning hoiatusrelvade või signaalaraketi-püstolite (mis on mõeldud paukpadrunite kasutamiseks) või Flobert' relvade ebaseaduslikku ümberehitamist;
- relvade, laskemoona ja lõhkeainete ühtne elektrooniline klassifikaator on välja töötatud siseministeeriumis ja teistes huvitatud valitsusüksustes korrapäraseks kasutamiseks, seda on katsetatud ja selle kasutamine on reguleeritud ning see on integreeritud siseministeeriumi relvade, laskemoona ja lõhkeainete registrisse.

2. tulemus: Ukraina siseministeeriumi ja riikliku politsei suurem operatiivsuutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist puudutava kriminalistika, analüüsi, avastamise, jälgimise ja uurimise valdkonnas.

Näitajad:

- paranenud poliitiline, operatiivne ja tehniline suutlikkus seoses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemisega ning samuti siseministeeriumi töötajate kriminalistika-, sealhulgas konfiskeeritud tulirelvade jälgimise alaste ja igapäevatoos kasutatavate teadmiste, oskuste ja hoiakute paranemine;
- Ukraina riikliku politsei paranenud poliitiline, operatiivne ja tehniline suutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainetega, sealhulgas isetehtud lõhkekehade ja ebaseaduslike lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise avastamisel ja sellega võitlemisel, samuti riikliku politsei töötajate igapäevatoos kasutatavate teadmiste, oskuste ja hoiakute paranemine.

3. tulemus: Siseministeeriumi tõhustatud suutlikkus täiustada relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise reguleerimist ja kontrolli käsitlevaid õiguslikke mehhanisme, samuti üldsuse suurem teadlikkus riskidest, mis on seotud relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valdamise, väärkasutuse ja nendega ebaseadusliku kauplemisega, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Näitajad:

- selge arusaam sellest, millised arusaamad, vajadused ja mõtteviisid eksisteerivad Ukraina ühiskonnas ja fookusrühmades seoses tulirelvade ringluse ja kasutamise ning muude relvade, laskemoona ja lõhkeainetega seotud küsimuste reguleerimise ja kontrollimisega;
- üldsuse teavitamise kampaaniate abil Ukraina kodanike teadlikkuse suurendamine riskidest, mis on seotud relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valdamise, väärkasutuse ja nendega ebaseadusliku kauplemisega;
- relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise reguleerimist ja kontrollimist käsitleva riigi õigusraamistiku põhjalik hindamine ja lünkade analüüs;
- relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise reguleerimist ja kontrollimist käsitleva riigi õigusraamistiku muudatused ja ettepanekud.

4. tulemus: Tõhusam asutustevaheline koordineerimine ja koostöö, mille tulemuseks on strateegilise lähenemise, andmete kogumise ja analüüsivõime väljaarendamine, et ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist Ukrainas ning võidelda selle vastu, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Näitajad:

- ühise strateegilise lähenemisviisi ühtlustatud kavandamisele, väljatöötamisele, rakendamisele (sealhulgas järelevalvele ja kontrollile) ja hindamisele kaasa aitavate koordineerimis- ja koostöömehhanismide tõhus rakendamine;
- relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist käsitlevate ühtlustatud üleriigiliste statistiliste näitajate tõhus kehtestamine ja kasutamine Ukrainas;
- soovitusel ametkondadevahelise koordineerimise ja koostöö parandamiseks väike- ja kergrelvade kontrolli valdkonnas antakse üle riiklikule koordineerimisasutusele, mis luuakse selle projekti raames;
- suurem analüüsivõime ja ebaseaduslike tulirelvade andmete institutsionaliseeritud analüüs.

3.2.4. Tegevused

3.2.4.1. Rahvusvaheliste ja Euroopa standardite ning heade tavade edendamine ja vahetamine relvade, laskemoona ja lõhkeainete valmistamise, märgistamise ja nende üle arvestuse pidamise kontrollimiseks Ukrainas, sealhulgas relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valmistamise (sealhulgas ebaseadusliku uuesti laskekõlblikuks muutmise, ümberehitamise või muude meetodite abil) ennetamine.

Tegevus hõlmab järgmist:

- ühe kohandatud erikoolituskursuse pakkumine siseministeeriumi, sealhulgas litsentse väljastava osakonna, kuritegevuse ja kriminoloogia teadus- ja uurimiskeskuse, riikliku politsei ja muude õiguskaitseasutuste poliitikakujundajatele ja juhtivatele ekspertidele, ning
- Ukraina õiguskaitseasutuste käsutuses ja tsiviilomandis olevate tulirelvade märgistamise teostatavusuuring, mis keskendub tootmisjärgsele märgistamisele ja impordi märgistamisele.

3.2.4.2. Relvade, laskemoona ja lõhkeainete ühtse elektroonilise klassifikaatori arendamine ja kasutusele võtmine ning selle integreerimine relvade, laskemoona ja lõhkeainete registriga.

Tegevus hõlmab järgmist:

- relvade, laskemoona ja lõhkeainete ühtse elektroonilise klassifikaatori väljatöötamine ja testimine; ning
- tehniline abi relvade, laskemoona ja lõhkeainete ühtse elektroonilise klassifikaatori kasutuselevõtuks ja sellealaseks koolituseks (kuni 25 koolitusüritust).

3.2.4.3. Heade tavade ja teadmussirde edendamine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist puudutava kriminalistika ja uurimise valdkonnas.

Tegevus hõlmab järgmist:

- kahe kohandatud erikoolituskursuse pakkumine siseministeeriumi, sealhulgas kuritegude ja kriminoloogia teadus- ja uurimiskeskuse, riikliku politsei ning muude õiguskaitseasutuste, nagu tolliamet ja peaprokuratuur, juhtivatele ekspertidele. Koolituskursuste soovituslik loetelu on järgmine: tulirelvade impordi märgistamise nõuded ja tehnikad; kuriteopaiga puutumatus tagamine (politsei esmased reageerijad); kuriteopaiga ülevaatamine ning tõendite kogumine, pakendamine ja kontrollimine (kuriteopaiga tehnikud); riigisisese ja rahvusvahelise päritolu kindlakstegemise toetamine (laboritehnikud); ning tulirelvadega seotud kuritegevust puudutavate ballistiliste jälitusandmete väljatöötamine, nendest arusaamine ja nende levitamine.

3.2.4.4. Heade tavade, teadmussirde ja varustust puudutava abiprogrammi edendamine Ukraina riiklikus politseis seoses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise avastamise ja sellega võitlemisega.

Tegevus hõlmab järgmist:

- ühe kohandatud erikoolituskursuse pakkumine Ukraina riikliku politsei ja muude õiguskaitseasutuste (näiteks riiklik piirivalveteenistus ning maksu- ja tolliamet) juhtivatele ekspertidele ning kontaktide loomine riikide õiguskaitseametnike ühendava EMPACT-platvormiga, ning
- Ukraina riikliku politsei kriminaaluurimise üksustele piiratud koguses tehnilise varustuse hankimine, et toetada uusi meetodeid ja tehnoloogilisi lahendusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise avastamisel ja sellega võitlemisel.

3.2.4.5. Üleriigiline avaliku arvamuse ja hoiakute uuring ning üldsuse teadlikkuse suurendamise ja teavitamiskampaaniad relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valduse, väärkasutuse ja nendega kauplemisega seotud riskidest.

Tegevus hõlmab järgmist:

- avaliku arvamuse uurimine ja analüüs relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valduse, väärkasutuse ja nendega kauplemise kohta;
- põhjalik hoiakute uuring koos fookusrühma aruteludega relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valduse, väärkasutuse ja nendega kauplemise kohta ning
- üldsuse teadlikkuse tõstmise ja teavitamiskampaaniate korraldamine ning mõjuanalüüs relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku valduse, väärkasutuse ja nendega kauplemise õigusliku reguleerimise ja seotud riskide kohta.

3.2.4.6. Relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise reguleerimist ja kontrollimist käsitlevate õiguslike mehhanismide tõhustamise edendamine ning nende rakendamine.

Tegevus hõlmab järgmist:

- põhjalik hindamine ja lünkade analüüs, mis hõlmab relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise haldamist ja kontrollimist käsitlevaid kehtivaid õigusakte ja eeskirju, sealhulgas rahvusvahelised lepingud ja õigusaktid, tõlketugi ja praktilise rakendamise hindamine, ning
- eksperdiabi relvade, laskemoona ja lõhkeainete ringluse ja kasutamise reguleerimist ja kontrollimist käsitlevate õigusaktide kavandamisel ja koostamisel, sealhulgas kaalutakse õigusaktide ja normide ühtlustamist Ukraina jaoks asjakohaste rahvusvaheliste normide ja standarditega.

3.2.4.7. Relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastase võitluse suhtes strateegilise lähenemise väljatöötamise edendamine Ukrainas.

Tegevus hõlmab järgmist:

- teadlikkuse suurendamine, nõustamine ja eksperttugi alalise ja Ukraina volitatud ametiasutustest moodustatud ametkondadevahelise riikliku koordineerimisasutuse loomiseks väike- ja kergrelvade kontrolli valdkonnas (6 ametlikku kohtumist); selle projekti raames töötatakse välja luuakseriiklik koordineerimisasutus juhhib siseministeerium, ning
- kõigi Ukrainas väike- ja kergrelvadega seoses tehtud algatuste (sealhulgas doonorkogukonna ressursside) kaardistamine ja nende registri pidamine.

3.2.4.8. Relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseaduslikku omamist, väärkasutamist ja ebaseaduslikku kaubandust puudutavate andmete ametitevahelise kogumise, analüüsi ja levitamise edendamine.

Tegevus hõlmab järgmist:

- ametliku statistika koostamise, kaardistamise, võrdlemise ja kasutamise ühise metoodika, ühiste ja võrreldavate tulemusnäitajate ning sellise ühise vormingu edendamine, mis on vajalik relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseaduslikku omamist, väärkasutamist ja ebaseaduslikku kaubandust käsitleva teabe automaatseks jagamiseks, ning
- kahe koolituskursuse korraldamine andmete kogumise ja analüüsi, sealhulgas riski- ja ohuhinnangu kohta;
- abi analüüsiaruande koostamisel, mis käsitleb ebaseadusliku kaubanduse meetodeid ja marsruute ja põhineb Ukraina asutuste koondandmetel;
- andmete liigiti kogumise ja asutustevahelise jagamise edendamine asjaomaste volitatud riiklike asutuste vahel.

3.3. Projekt 3: Ukraina maksu- ja tolliameti toetamine relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel

3.3.1. Eesmärk

Projekti eesmärk on abistada Ukraina maksu- ja tolliametit, et suurendada selle suutlikkust relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja sellega võitlemisel.

3.3.2. Kirjeldus

Maksu- ja tolliameti ülesanne ennetada ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ja võidelda selle vastu ning võidelda tollialaste õigusaktide rikkumise vastu Ukraina mere- ja jõesadamate, lennujaamade, raudteejaamade piirületuspunktides ja muudes Ukraina tolliseadustikus kindlaksmääratud kohtades. See hõlmab meetmeid, mille eesmärk on ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist ja selle vastu võidelda.

Projekti eesmärk on tegeleda maksuametis esinevate tõendatud võimelünkadega, mis puudutavad a) koolitust ning tehnilist ja operatiivsuutlikkust seoses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemisega ning b) rahvusvaheliste heade tavade jagamist ja teabevahetust, eelkõige seoses ELi liikmesriikide, Lääne-Balkani partnerite ja naaberriikidega.

3.3.3. Oodatavad tulemused

1. tulemus: Ukraina maksu- ja tolliameti tõhustatud suutlikkus relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas.

Näitajad:

- projekti kasusaaja töötajate suurem pädevus asjaomastes haridus- ja koolitusasutustes, analüüsi- ja uurimisüksustes ning operatiivüksustes, eesmärgiga aidata võidelda relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu, ning selle pädevuse kasutamine tavatöös;
- projekti kasusaajate paremad organisatsioonilised ja tehnilised võimed asjaomastes haridus- ja koolitusasutustes, analüüsi- ja uurimisüksustes ning operatiivüksustes, eesmärgiga aidata võidelda relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu, ning nende võimete kasutamine tavatöös;
- koostöömeetmed ja ekspertide võrgustikud – nii riigi, allpiirkonna kui ka rahvusvahelisel tasandil – aitavad kaasa projekti kasusaajate ja nende partnerite koostalitlusvõimele ning on kasusaajate tavapärasel tööprotsessis kaasatud asjaomaste üksuste ja asutuste töösse;
- hindamiste ja kvaliteedijuhtimise lähenemisviiside dokumenteeritud tulemuste jagamine projekti sidusrühmadega ja praktiline rakendamine ning suutlikkuse suurendamise eesmärgil arvessevõtmine projekti sidusrühmade (projekti kasusaajad – peamised ja teised, doonorkogukond ja OSCE) poolt.

3.3.4. Tegevused

3.3.4.1. Maksu- ja tolliameti jaoks ette nähtud terviklik koolitusprogramm relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemiseks, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Tegevus hõlmab järgmist:

- kahetasandilist lähenemist hõlmav terviklik koolitusprogramm relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, mille raames a) arendatakse ja tõhustatakse juhendajate ja koolitajate vajalikke teadmisi, oskusi ja hoiakuid, st koolitajate koolitamise lähenemisviis, ning b) arendatakse ja suurendatakse teemavaldkonda kuuluvaid eksperditeadmisi nišivaldkondades, nagu tollialaste õigusaktide rikkumine, teenistuskooerte meeskonnad, uute ja ajakohastatud tehniliste vahendite, tehnoloogia ja menetluste alane koolitus.

3.3.4.2. Abiprogramm, mille eesmärk on pakkuda maksu- ja tolliametile varustust relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku kaubanduse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks, võttes arvesse vajaduste hindamise tulemusena kindlaks määratud vajadusi.

Nimetatud tegevus hõlmab järgmist:

- piiratud hulga püsi- ja mobiilseadmete ning muude tehniliste vahendite ja tehnoloogia pakkumine, et toetada uute tehnoloogiliste ja menetluslike lahenduste katsetamist, hindamist ja kasutuselevõttu relvade, laskemoona ja lõhkeainete ebaseadusliku kauplemise avastamisel. Varustus antakse maksu- ja tolliameti keskasutuse, territoriaalsete asutuste (keskendudes Ukraina põhja-, loode- ja lääneosale) ja eriosakondade valitud organisatsioonilistele struktuuridele. Peale selle on tegevus sujuvalt integreeritud terviklikku koolitusprogrammi, st loob maksu- ja tolliameti jaoks laiema koolitamist ja varustamist käsitleva algatuse, ning
- tehniline abi koolitusprogrammi rakendamiseks, kohandamiseks ja integreerimiseks tavapärastesse koolituskavadesse.

3.3.4.3. Abiprogramm, mille eesmärk on toetada koerte kasutamist maksu- ja tolliametis, et ennetada relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseaduslikku kauplemist ja sellega võidelda.

Tegevus hõlmab järgmist:

- vahetuskülastuste korraldamine, et tutvustada maksu- ja tolliameti ekspertidele ja koolitajatele rahvusvahelisi kogemusi ja head tava seoses koerte kasutamisega võitluses relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastu ning toetada ekspertide võrgustike kasutamist;
- koolitusmetoodika ja töökorra läbivaatamine ja ajakohastamine seoses koerte kasutamisega relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamises ja sellega võitlemises;
- tehnilise toe pakkumine koolituste ja mobiilsete lahenduste jaoks seoses koertega läbiviidavate toimingute toetamisega relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise vastases võitluses.

4. Projekti juhtimine ja meetme rakendamise haldustugi

OSCE sekretariaadi ja OSCE Ukraina projektikoordinaatori büroo projektile spetsialiseerunud töötajad koordineerivad ja juhivad meetme rakendamist ja sellega seotud projektitegevuste elluviimist vastavalt 3. jaole. Projektile spetsialiseerunud töötajad, kes on jagatud projekti juhtimise ja rakendamise töörühmaks, toetavad veelgi Ukraina partnerite vahelise koostööraamistiku arendamist ning koostööd ja koordineerimist rahvusvahelise kogukonnaga.

Projektile spetsialiseerunud töötajad täidavad järgmisi ülesandeid:

- projektide juhtimine projektitsükli kõigis etappides;
- projektide üle igapäevase finantsjärelevalve tegemine;
- tehniliste ja õiguslaste eksperditeadmiste pakkumine, projektidega seotud hangete toetamine;
- koostöö ja koordineerimine teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ja programmidega;
- heakskiidetud projektide tulemuste kvaliteedi tagamine ja kontroll;
- Ukraina ametivõimude toetamine uute riiklike meetmete väljatöötamisel, et suurendada suutlikkust ja kollektiivseid jõupingutusi relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ennetamises ja sellega võitlemises.

5. Sooline aspekt

Selleks et suurendada relvade, laskemoona ja lõhkeainete kontrolli käsitlevate poliitikameetmete tulemuslikkust ning tagada, et nende rakendamise tulemusel paraneb nii naiste kui ka meeste julgeolek, lisatakse käesoleva otsusega toetatud meetmetesse sooline aspekt ning seda käsitletakse tehniliste nõuannete ja eksperditeadmiste, teavitusmaterjalide väljatöötamise ja koolituse abil.

6. Kasusaajad

Meetme otsesed kasusaajad on Ukraina riigiasutused, kes vastutavad relvade, laskemoona ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise ja selle vastu võitlemise eest. Peamised sihtrühma kuuluvad riigiasutused on: siseministerium, sealhulgas selle ekspert- ja litsentside andmise teenistused, politsei, piirivalveteenistus ning maksu- ja tolliamet. Teised volitatud riigiasutused, näiteks Ukraina julgeolekuteenistus, osalevad juhtumipõhiselt.

Meetme kaudsed kasusaajad on Ukraina ja tema Euroopa naaberriikide elanikud, kelle jaoks kujutab ohtu ebaseaduslike relvade, laskemoona ja lõhkeainete kasutamine kuritegevuse ja terrorismi eesmärgil ning väärkasutamine vägivaldtegevuste toimepanemiseks.

Projekti kaudsed kasusaajad on ka EL ja selle liikmesriigid, sest Ukraina ametiasutused annavad neile tagasi teavet ebaseaduslike relvade salakaubaveo marsruutide kohta.

7. Liidu nähtavus

OSCE võtab kõik asjakohased meetmed, millega teavitatakse, et meedet rahastab liit. Sellised meetmed viiakse ellu vastavalt komisjoni koostatud Euroopa Liidu välistegevuse alase teabe edastamise ja nähtavuse käsiraamatule. OSCE tagab seega liidu panuse nähtavuse sobivate märgistuse ja reklaami kaudu, toonitades liidu rolli, tagades liidu meetmete läbipaistvuse ja suurendades teadlikkust käesoleva otsuse tegemise põhjustest, samuti liidu toetusest sellele otsusele ning selle toetuse tulemustest. Projekti käigus koostatavas materjalis esitatakse Euroopa Liidu lipp silmapaistval viisil kooskõlas liidu suunistega lipu nõuetekohase kasutamise ja kujutamise kohta.

Võttes arvesse, et kavandatavate tegevuste ulatus ja laad on väga erinevad, kasutatakse mitmesuguseid teavitusvahendeid, sealhulgas traditsioonilist ajakirjandust; veebisaiti; sotsiaalmeediat; ning teabe- ja reklaammaterjale, mis hõlmavad infograafikat, teabelehti, uudiskirju, pressiteateid ja vajaduse korral teisi materjale. Nähtavusnõudeid kohaldatakse ka projekti raames koostatavate trükiste, korraldatavate avalike sündmuste ja kampaaniate, hangitava varustuse ning ehitustööde puhul. Selleks et veelgi võimendada projekti mõju, suurendades erinevate riikide valitsuste ja üldsuse, rahvusvahelise üldsuse ning kohaliku ja rahvusvahelise meedia teadlikkust, tuleb projekti iga sihtrühmaga suheldes kasutada asjakohast keelt.

8. Kestus

Tuginedes otsuse (ÜVJP) 2017/1424 rakendamisel saadud kogemustele ning võttes arvesse meetme ulatuslikkust, kasusaajate arvu ning kavandatud tegevuste arvu ja keerukust, on projekti rakendamise kestuseks 36 kuud.

9. Tehnilise rakendamise üksus

Käesoleva otsuse tehniline rakendamine tehakse ülesandeks OSCE sekretariaadi konfliktide ennetamise keskusele ja OSCE projektkoordinaatorile Ukrainas. OSCE viib käesoleva otsuse kohased tegevused ellu kooskõlas ja koostöös teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ja asutustega, eelkõige eesmärgiga tagada tõhus koostoime ja vältida tegevuse dubleerimist.

10. Juhtkomitee

Projekti juhtkomiteesse kuuluvad kõrge esindaja, Kiievis asuva ELi delegatsiooni ja käesoleva lisa punktis 6 osutatud rakendusüksuse esindajad. Rakendusüksus tagab juhtkomitee abiga, et projekti rakendamine toimub kooskõlas Ukrainale antava muu seotud ELi abiga, nagu integreeritud piirihalduse strateegia (mida toetatakse komisjoni Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist), UNDP/SEESACi tehtav piirkondlik koostöö Lääne-Balkani riikidega väike- ja kergrelvade kontrolli valdkonnas (mida toetatakse nõukogu otsustega (ÜVJP) 2018/1788 ⁽¹⁾ ja (ÜVJP) 2016/2356) ⁽²⁾, ELi-Ukraina õiguskaitsealane koostöö tulirelvade salakaubaveo valdkonnas (mida toetab komisjoni rände ja siseasjade peadirektoraat, Europol ja EMPACTi tulirelvade alane platvorm), Conflict Armament Research'i tegevus Ukrainas (mida toetatakse nõukogu otsusega (ÜVJP) 2017/2283) ⁽³⁾, ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid EUAM Ukraine ja EUBAM Moldova/Ukraine ning nende toetustegevus piirikontrolli valdkonnas ning Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni töö endiste võitlejate desarmeerimisel, demobiliseerimisel ja taasintegreerimisel (mida toetatakse komisjoni stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendist). Juhtkomitee kutsub Ukraina valitsuspartnerite esindajaid korrapäraselt oma koosolekutele. Juhtkomitee võib oma koosolekutele kutsuda ka sellistesse Ukrainas ellu viidavatesse projektidesse kaasatud üksuste esindajaid, millel on sarnane või seotud eesmärk. Juhtkomitee vaatab käesoleva otsuse rakendamise korrapäraselt läbi vähemalt iga kuue kuu tagant, kasutades muu hulgas elektroonilisi kommunikatsioonivahendeid.

11. Aruandlus

Kirjeldavad aruanded ja finantsaruanded hõlmavad kõiki tegevusi, mida on kirjeldatud asjaomases toetuslepingus ja sellele lisatud eelarves, ning seda hoolimata sellest, kas nõukogu otsusega nähakse ette käesoleva meetme täielik rahastamine või kaasrahastamine.

⁽¹⁾ Nõukogu 19. novembri 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/1788, millega toetatakse Kagu- ja Ida-Euroopa väike- ja kergrelvade kontrolli keskust (SEESAC), et rakendada Lääne-Balkani riikides ebaseadusliku relvakaubanduse vastast võitlust käsitlevat piirkondlikku tegevuskava (ELT L 293, 20.11.2018, lk 11).

⁽²⁾ Nõukogu 19. detsembri 2016. aasta otsus (ÜVJP) 2016/2356 SEESACi poolt Kagu-Euroopa riikides läbiviidavate desarmeerimise ja relvastuskontrolli alaste tegevuste toetamise kohta ELi strateegia (väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks) raames (ELT L 348, 21.12.2016, lk 60).

⁽³⁾ Nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/2283, millega toetatakse ebaseaduslikest väike- ja kergrelvadest ning muudest ebaseaduslikest tavarelvadest ja laskemoonast teavitamise ülemaailmset mehhanismi, et vähendada nendega ebaseaduslikult kauplemise riski („iTrace III“) (ELT L 328, 12.12.2017, lk 20).

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/2010,**12. november 2019,****millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused jäätmete põletamise kohta***(teatavaks tehtud numbri C(2019) 7987 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 13 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused on võrdlusalus direktiivi 2010/75/EL II peatükiga hõlmatud käitiste kohta loatingimuste kehtestamisel ja pädevad asutused peaksid kehtestama heite piinormid, millega tagatakse, et heide tavapärasest käitamistingimustes ei ületa taset, mis on saavutatav PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnikaga.
- (2) Liikmesriikide, asjaomaste tööstusharude ja keskkonnakaitset edendavate valitsusväliste organisatsioonide esindajate foorum, mis loodi komisjoni 16. mai 2011. aasta otsusega, ⁽²⁾ esitas komisjonile 27. veebruaril 2019 oma arvamuse jäätmete põletamist käsitleva PVT-viitedokumendi kavandatava sisu kohta. See arvamus on üldsusele kättesaadav.
- (3) Käesoleva otsuse lisas esitatud PVT-järeldused on nimetatud PVT-viitedokumendi oluline osa.
- (4) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2010/75/EL artikli 75 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Võetakse vastu lisas esitatud parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused jäätmete põletamise kohta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. november 2019

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Karmenu VELLA⁽¹⁾ ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.⁽²⁾ Komisjoni 16. mai 2011. aasta otsus, millega luuakse foorum teabevahetuseks vastavalt direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) artiklile 13 (ELT C 146, 17.5.2011, lk 3).

Lisa

JÄÄTMETE PÕLETAMISE PARIMA VÕIMALIKU TEHNIKA (PVT) ALASED JÄRELDUSED

KOHALDAMISALA

Käesolevaid parima võimaliku tehnika (PVT) järeldusi kohaldatakse direktiivi 2010/75/EL I lisas nimetatud järgmistele tegevusvaldkondadele:

5.2. Jäätmete kõrvaldamine või taaskasutamine jäätmepõletustehases:

- a) tavajäätmete jaoks tootmisvõimsusega üle 3 tonni tunnis;
- b) ohtlike jäätmete jaoks tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas.

5.2. Jäätmete kõrvaldamine või taaskasutamine jäätmekoospõletustehases:

- a) tavajäätmete jaoks tootmisvõimsusega üle 3 tonni tunnis;
- b) ohtlike jäätmete jaoks tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas;

kusjuures tehase peamine otstarve ei ole aineliste toodete tootmine ja seejuures on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- põletatakse üksnes muid kui direktiivi 2010/75/EL artikli 3 punkti 31 alapunktis b määratletud jäätmeid;
- rohkem kui 40 % eralduvast soojusest tekib ohtlike jäätmete põletamisel;
- põletatakse segaolmejäätmeid.

5.3. a) Tavajäätmete kõrvaldamine tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas, kaasa arvatud jäätmete põletamise räbu ja/või koldetuha töötlemine.

5.3. b) Tavajäätmete taaskasutamine või nii kõrvaldamine kui ka taaskasutamine tootmisvõimsusega üle 75 tonni ööpäevas, kaasa arvatud jäätmete põletamise räbu ja/või koldetuha töötlemine.

5.1. Ohtlike jäätmete kõrvaldamine või taaskasutamine tootmisvõimsusega üle 10 tonni ööpäevas, kaasa arvatud jäätmete põletamise räbu ja/või koldetuha töötlemine.

Käesolevates PVT-järeldustes ei käsitleta järgmist:

- jäätmete eeltöötlemine enne põletamist. Seda võivad hõlmata jäätmekäitluse (WT) alased PVT-järeldused;
- jäätmepõletusahju lendtuha ja muude suitsugaaside puhastamisel (FGC) tekkivate jääkide töötlemine. Seda võivad hõlmata jäätmekäitluse (WT) alased PVT-järeldused;
- üksnes gaasiliste jäätmete põletamine või koospõletamine, välja arvatud jäätmete termilisel töötlemisel tekkinud jäätmete põletamine;
- jäätmete käitlemine direktiivi 2010/75/EL artikli 42 lõike 2 kohaldamisalasse kuuluvates tehastes.

Lisaks võivad PVT-järeldustes käsitletud tegevusvaldkondadega seoses olulised olla järgmised PVT-järeldused ja -viitedokumendid:

- jäätmekäitus (WT);
- majanduslik mõju ja üldine keskkonnamõju (ECM);
- ladustamisel tekkiv heide (EFS);
- energiatõhusus (ENE);
- tööstuslikud jahutussüsteemid (ICS);
- tööstusheidete direktiiviga hõlmatud käitistest pärineva õhku- ja vetteheite jälgimine (ROM);
- suured põletusseadmed (LCP);
- reovee ja heitgaaside ühised käitlemis- ja juhtimissüsteemid keemiatööstuses (CWW).

MÕISTED

Käesolevates PVT-järelustes kasutatakse järgmisi üldmõisteid.

Mõiste	Määratlus
Üldmõisted	
Katla kasutegur	Katla toodetud energia katla väljundis (nt aur, kuum vesi) jagatud katla põletisse sisestatud jäätmete ja lisakütuse energiaga (väljendatuna alumise kütteväärtusena).
Koldetuha töötlemisseade	Tehas, kus töödeldakse jäätmete põletamisel tekkivat räbu ja/või koldetuha, et eraldada ja taaskasutada väärtuslik osa ning võimaldada ülejäänud osa otstarbekalt kasutada. See ei seisne üksnes jämedamate metallitükkide eraldamises põletustehases.
Kliimilised jäätmed	Nakkus- või muul viisil ohtlikud jäätmed, mis pärinevad tervishoiuasutustest (nt haiglad).
Suunatud heide	Saasteainete heide keskkonda mis tahes lõõri, toru, korstna vmt kaudu.
Pidev mõõtmine	Kohapealne püsipaigaldusega automaatmõõtesüsteemiga tehtav mõõtmine.
Hajusheide	Ümbritsevasse keskkonda leviv suunamata heide (nt tolm, lenduvad ühendid, lõhn), mis võib pärineda nii pindallikatest (nt paakautod) kui ka punktallikatest (nt toruäärikud).
Olemasolev seade	Seade, mis ei ole uus seade.
Lendtuhk	Põlemiskambris või suitsugaasivoos moodustunud osakesed, mis kanduvad edasi suitsugaasis.
Ohtlikud jäätmed	Ohtlikud jäätmed, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ ¹ artikli 3 punktis 2.
Jäätmete põletamine	Jäätmete põletamine põletusseadmes kas eraldi või koos kütustega.
Jäätmepõletustehas	Direktiivi 2010/75/EL artikli 3 punktis 40 määratletud jäätmepõletustehas või direktiivi 2010/75/EL artikli 3 punktis 41 määratletud jäätmekoospõletustehas, mis on hõlmatud käesolevate PVT-järeluste kohaldamisalaga.
Seadme oluline ajakohastamine	Seadme ehituses või tehnilises lahenduses tehtav oluline muudatus, mis hõlmab töötlemistehnikate ja/või heite vähendamise tehnikate ning nendega seotud seadmete olulist kohandamist või asendamist.
Tahked olmejäätmed	Kodumajapidamistest pärinevad tahked jäätmed (segatüüpi või liigiti kogutud) ja muudest allikatest pärit tahked jäätmed, mis on laadilt ja koostiselt kodumajapidamisjäätmetega võrreldavad.
Uus seade	Pärast käesolevate PVT-järeluste avaldamist esmakordselt loa saanud või täielikult asendatud seade.
Muud tavajäätmed	Tavajäätmed, mis ei ole tahked olmejäätmed ega reoveesete.
Jäätmepõletustehase osa	Jäätmepõletustehase elektrilise kogukasuteguri või koguenergiatõhususe määramisel võib jäätmepõletustehase osana käsitada näiteks järgmist: <ul style="list-style-type: none"> — eraldi põletamisliin ja selle aurustusüsteem; — ühe või mitme katlaga ühendatud aurustusüsteemi osa, mis on suunatud kondensatsiooniturbiini; — ülejäänud sama aurustusüsteemi osa, mida kasutatakse muul eesmärgil, nt otse edastatav aur.

Mõiste	Määratlus
Üldmõisted	
Perioodiline mõõtmine	Mõõtmine teatavate ajavahemike järel käsitsi või automatiseeritult.
Jäägid	Mis tahes vedelad või tahked jäätmed, mis tekivad jäätmepõletustehases või koldetuha töötlemisseadmes.
Tundlik ala	Ala, mis vajab erikaitset, näiteks: — elamupiirkond; — inimtegevuse piirkond (nt läheduses asuvad töökohad, koolid, päevahoiukeskused, puhkealad, haiglad ja hooldekodud).
Reoveesetted	Olme-, asula- või tööstusreovee hoidmisel, käitlemisel ja töötlemisel tekkinud setted. Käesolevates PVT-järeldustes ei võeta arvesse reoveesetteid, mis kujutavad endast ohtlikke jäätmeid.
Räbu ja/või koldetuhk	Tahked jäägid, mis eemaldatakse ahjust, kui jäätmed on põletatud.
Kehtiv poole tunni keskmine	Poole tunni keskmine väärtus loetakse kehtivaks, kui ei ole toimunud automaatmõõtesüsteemi hooldustöid ega esinenud riket.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

Mõiste	Määratlus
Saasteained ja näitajad	
As	Arseeni ja selle ühendite summa, väljendatud arseenina (As)
Cd	Kaadmiumi ja selle ühendite summa, väljendatud kaadmiumina (Cd)
Cd+Tl	Kaadmiumi, talliumi ja nende ühendite summa, väljendatud kaadmiumi ja talliumina (Cd+Tl)
CO	Vingugaas
Cr	Kroomi ja selle ühendite summa, väljendatud kroomina (Cr)
Cu	Vase ja selle ühendite summa, väljendatud vasena (Cu)
Dioksiinitaolised PCBd	PCBd, mille mürgisus sarnaneb 2,3,7,8-asendatud PCDD/PCDF-ide mürgisusega vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetele
Tolm	Tahkete osakeste üldarv (õhus)
HCl	Soolhape
HF	Vesinikfluoriidhape
Hg	Elavhõbeda ja selle ühendite summa, väljendatud elavhõbedana (Hg).
Massikadu kuumutamisel	Proovi massi muutus selle kuumutamisel teatud tingimustel
N ₂ O	Dilämmastikmonooksiid (dilämmastikoksiid)
NH ₃	Ammoniaak
NH ₄ -N	Ammoniaaklämmastik, väljendatud lämmastikuna (N), sisaldab vaba ammoniaaki (NH ₃) ja ammoniumiooni (NH ₄ ⁺)
Ni	Nikli ja selle ühendite summa, väljendatud niklina (Ni)
NO _x -id	Lämmastikmonooksiidi (NO) ja lämmastikdioksiidi (NO ₂) summa, väljendatud NO ₂ -na

Mõiste	Määratlus
Saasteained ja näitajad	
Pb	Plii ja selle ühendite summa, väljendatud pliina (Pb)
PBDD/F-id	Polübroomitud dibenso- <i>p</i> -dioksiinid ja polübroomitud dibensofuraanid
PCBd	Polüklooritud bifenüülid
PCDD/F-id	Polüklooritud dibenso- <i>p</i> -dioksiinid ja polüklooritud dibensofuraanid
POP	Püsivad orgaanilised saasteained, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 ¹ IV lisas ja selle muudatustes.
Sb	Antimoni ja selle ühendite summa, väljendatud antimonina (Sb)
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	Antimoni, arseeni, plii, kroomi, koobalti, vase, mangaani, nikli, vanaadiumi ja nende ühendite summa, väljendatud summana Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V
SO ₂	Vääveldioksiid
Sulfaat (SO ₄ ²⁻)	Lahustunud sulfaat, väljendatud sulfaatioonina SO ₄ ²⁻
TOC	Orgaanilise süsiniku kogusisaldus, väljendatud süsinikuna (C, vees); hõlmab kõiki orgaanilisi ühendeid.
TOC (tahketes jääkides)	Orgaanilise süsiniku kogusisaldus. Selle süsiniku kogus, millest tekib põlemisel süsihappegaas ja mis happega puhastamisel ei eraldu süsihappegaasina.
TSS	Hõljuvaine kogusisaldus. Kogu hõljuvaine massi sisaldus (vees), mis on mõõdetud filtrimisega läbi klaaskiudfiltrite ja kaalanalüüsiga.
Tl	Talliumi ja selle ühendite summa, väljendatud talliumina (Tl)
TVOC	Lenduvate orgaaniliste ühendite kogusisaldus, väljendatud süsinikuna (C, õhus)
Zn	Tsingi ja selle ühendite summa, väljendatud tsingina (Zn)

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta ning millega muudetakse direktiivi 79/117/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 7).

AKRONÜÜMID

Käesolevates PVT-järeldestes kasutatakse järgmisi akronüüme.

Akronüüm	Määratlus
EMS	Keskkonnajuhtimissüsteem
FDBR	Fachverband – Anlagenbau (eelmisest organisatsiooni nimest: Fachverband Dampfkessel-, Behälter- und Rohrleitungsbau)
FGC	Suitsugaasi puhastamine
OTNOC	Tavapärasest erinevad käitamistingimused
SCR	Selektiivne katalüütiline taandamine
SNCR	Selektiivne mittekatalüütiline taandamine
I-TEQ	Rahvusvaheline toksilisuse ekvivalent Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) süsteemide kohaselt
WHO-TEQ	Maaailma Terviseorganisatsiooni (WHO) süsteemide kohane toksilisuse ekvivalent

ÜLDISED KAAALUTLUSED

Parim võimalik tehnika

Käesolevates PVT-järelustes loetletud ja kirjeldatud tehnikad ei ole normatiivsed ega ammandavad. On lubatud kasutada muid tehnikaid, millega tagatakse vähemalt samaväärne keskkonnakaitse tase.

Kui ei ole öeldud teisiti, on PVT-järelused üldkohaldatavad.

Parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed (PVT-SHT) õhkuheite puhul

Parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed õhkuheite puhul on käesolevates PVT-järelustes esitatud saasteaine sisaldusena massiühikutes suitsugaasi või väljatõmbeõhu ruumalaühiku kohta järgmistes standardtingimustes: kuiv gaas temperatuuril 273,15 K ja rõhul 101,3 kPa, väljendatuna ühikutes mg/Nm³, µg/Nm³, ng I-TEQ/Nm³ või ng WHO-TEQ/Nm³.

Alljärgnevas tabelis on esitatud PVT-ga saavutatavate heitetasemete väljendamiseks käesolevas dokumendis kasutatud hapnikusisalduse võrdlustasemed.

Tegevus	Hapnikusisalduse võrdlustase (OR)
Jäätmete põletamine	11 kuivmahuprotsenti
Koldetuha töötlemine	Hapnikusisalduse taseme korrigeerimist ei tehta.

Heitesisaldus hapnikusisalduse võrdlustasemel arvutatakse valemiga

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

kus

- E_R : heitesisaldus hapnikusisalduse võrdlustasemel O_R ,
- O_R : hapnikusisalduse võrdlustase mahuprotsentides,
- E_M : mõõdetud heitesisaldus,
- O_M : mõõdetud hapnikusisaldus mahuprotsentides.

Keskmistamise ajavahemike puhul kasutatakse järgmisi **mõisteid**.

Mõõtmise liik	Keskmistamisaeg	Määratlus
Pidev	Poole tunni keskmine	Keskmine väärtus 30 minuti kestel
	Ööpäeva keskmine	Kehtivate poole tunni keskmistest arvatud ööpäeva keskmine
Perioodiline	Proovivõtuperioodi keskmine	Kolme järjestikuse vähemalt 30-minutilise mõõtmise keskmine (¹)
	Pikk proovivõtuperiood	2–4 nädala pikkusel proovivõtuperioodil saadud väärtus

(¹) Sellise näitaja puhul, mida ei saa proovivõtu- või analüüsipirangute tõttu määrata 30-minutilise proovivõtuga või kolme järjestikuse mõõtmise keskmisega, võib kasutada sobivat menetlust. PCDD/F-ide ja dioksiinaitaoliste PCBde puhul kasutatakse lühiajalise proovivõtu puhul üht 6–8-tunnist proovivõtuperioodi.

Kui jäätmeid põletatakse koos kütusega, mis ei ole jääde, kohaldatakse käesolevates PVT-järelustes esitatud PVT-ga saavutatavaid õhkuheite tasemeid kogu tekkiva suitsugaasi mahu suhtes.

Parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed (PVT-SHT) vetteheite puhul

Käesolevates PVT-järeldestes esitatud parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed (PVT-SHT) on vetteheite puhul väljendatud sisaldusena (heiteaine mass liitri heitvee kohta) ühikutes mg/l või ng I-TEQ/l.

Suitsugaasi puhastamisel tekkinud heitvee puhul vastavad PVTga saavutatavad heitetasemed kas pisteliste proovidele (ainult TSS puhul) või ööpäeva keskmistele, st vooluhulgaga võrdeliselt 24 tunni jooksul kogutud koondproovidele. Ajaga võrdelisi koondproove võib kasutada, kui on tõendatud, et vool on piisavalt stabiilne.

Koldetuha töötlemisel tekkinud heitvee puhul vastavad PVTga saavutatavad heitetasemed ühele kahest järgmisest juhust:

- heitvee pideva ärajuhtimise puhul ööpäeva keskmised väärtused, st vooluhulgaga võrdelised 24 tunni koondproovid;
- partiide kaupa ärajuhtimise puhul väljalaske kestuse keskmised väärtused, mis määratakse vooluhulgaga võrdeliste koondproovidenä, või kui äravool on piisavalt segatud ja homogeenne, siis enne väljalaset võetud pistelise proovina.

Vetteheite PVT-SHTd kehtivad heite käitisest väljumise kohas.

Parima võimaliku tehnikaga saavutatavad energiatõhususe tasemed

Käesolevates PVT-järeldestes esitatud PVTga saavutatavad energiatõhusused tavajäätmete (v.a reoveesetted) ja ohtlike puidujäätmete põletamisel on esitatud järgmiselt:

- kondensatsiooniturbiiniga elektrit tootva jäätmepõletustehase või jäätmepõletustehase osa elektrilise kogukasutegurina;
- koguenergiatõhususena sellise jäätmepõletustehase või jäätmepõletustehase osa puhul, mis
 - toodab ainult soojust või
 - toodab elektrit vasturõhuturbiiniga ja soojust aurust, mis turbiinist väljub.

Seda väljendatakse järgmiselt:

Elektriline kogukasutegur	$\eta_e = \frac{W_e}{Q_{th}} \times (Q_b / (Q_b - Q_i))$
Koguenergiatõhusus	$\eta_h = \frac{W_e + Q_{he} + Q_{de} + Q_i}{Q_{th}}$

kus:

- W_e : toodetud elektriline võimsus (MW);
- Q_{he} : primaarpoole soojusvahetitele tarnitud soojusvõimsus (MW);
- Q_{de} : otse võrku antud soojusvõimsus (auru või kuuma veena), millest on lahutatud tagasivoolu soojusvõimsus (MW);
- Q_b : katla toodetud soojusvõimsus (MW);
- Q_i : kohapeal kasutatud soojusvõimsus (auru või kuuma veena), mida kasutatakse nt suitsugaaside taaskuumutamisel (MW);
- Q_{th} : soojustöötlusüksustesse (nt ahjudesse) sisseantav soojusvõimsus, sealhulgas jäätmed ja lisakütused, mida kasutatakse pidevalt (välja arvatud nt ahjude käivitamine), (MW), väljendatud alumise kütteväärtusena.

Käesolevates PVT-järeldestes esitatud PVTga saavutatavad energiatõhusused reoveesetete ja muude ohtlike jäätmete kui ohtlikud puidujäätmed põletamise kohta esitatakse katla kasutegurina.

PVTga saavutatavat energiatõhusust väljendatakse protsentides.

PVTga saavutatava energiatõhususe vastavuse jälgimist on käsitletud PVT 2-s.

Põlemata jäänud ainete sisaldus koldetuhas/räbus

Räbu ja/või koldetuha puhul väljendatakse põlemata jäänud ainete sisaldust protsendina kuivmassist kas kuumutamise massikaona või orgaanilise süsiniku kogusisalduse massiosana.

1. PVT-JÄRELDUSED

1.1. Keskkonnajuhtimissüsteemid

PVT 1.Üldise keskkonnatoime vähendamisel on PVT sellise keskkonnajuhtimissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine, mis hõlmab kõiki järgmisi tahke:

- i) juhtkonna, sealhulgas kõrgema juhtkonna pühendumine, juhtroll ja vastutus tõhusa keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamisel;
- ii) analüüs, mille käigus tehakse kindlaks organisatsiooni kontekst, määratletakse huvitatud isikute vajadused ja ootused ning tehakse kindlaks käitise võimaliku keskkonnoahu või inimestele avalduva ohuga seotud näitajad ning kohaldatavad keskkonnoalased õiguslikud nõuded;
- iii) sellise keskkonnapoliitika väljatöötamine, mis hõlmab käitise keskkonnoatoime pidevat vähendamist;
- iv) oluliste keskkonnoaspektidega seotud eesmärkide ja tulemuslikkuse näitajate kehtestamine, sealhulgas kohaldatavate õiguslike nõuete järgimise tagamine;
- v) keskkonnoeesmärkide saavutamiseks ja keskkonnoariskide ärahoidmiseks vajalike meetmete ja korra (sealhulgas vajaduse korral parandus- ja ennetusmeetmete) kavandamine ja rakendamine;
- vi) keskkonnoaspektide ja -eesmärkidega seotud struktuuride, rollide ja kohustuste kindlaksmääramine ning vajalike rahaliste vahendite ja töötajate tagamine;
- vii) oma tööga käitise keskkonnoatoimet mõjutada võivate töötajate vajaliku pädevuse ja teadlikkuse tagamine (nt teavitamise ja koolitamise kaudu);
- viii) sise- ja välissuhtlus;
- ix) selle soodustamine, et töötajad osaleksid keskkonnoajuhtimise hea tava kohaldamises;
- x) keskkonnoajuhtimise käsiraamatu ja kirjaliku korra väljatöötamine ja haldamine olulise keskkonnoamõjuga tegevuse kontrollimiseks ning asjakohaste dokumentide haldamine;
- xi) tõhus tegevuse kavandamine ja protsessijuhtimine;
- xii) asjakohaste hooldusprogrammide rakendamine;
- xiii) hädaolukorraks valmisoleku ja sellele reageerimise eeskirjad, mis hõlmavad hädaolukorra kahjuliku (keskkonno) mõju ennetamist ja/või leevendamist;
- xiv) (uue) käitise või selle osa (ümber)projekteerimisel selle keskkonnoamõju arvessevõtmine kogu olelusringi ulatuses, sealhulgas selle ehitamisel, hooldamisel, käitamisel ja tegevuse lõpetamisel;
- xv) jälgimis- ja mõõtmisprogrammi rakendamine; sellekohane teave on esitatud tööstusheidete direktiiviga hõlmatud käitistest pärineva õhku- ja vettehteite jälgimine võrdlusaruandes;
- xvi) korrapäraste sektorisiseste võrdlusanalüüside tegemine;
- xvii) perioodiline võimaluse korral sõltumatu siseaudit ja perioodiline sõltumatu välisaudit, et hinnata keskkonnoatoimet ja teha kindlaks, kas keskkonnoajuhtimissüsteem toimib kavakohaselt ning kas seda on nõuetekohaselt rakendatud ja järgitud;
- xviii) mittevastavuse põhjuste hindamine, parandusmeetmete rakendamine mittevastavuse tuvastamisel, parandusmeetmete tõhususe hindamine ja selle kindlakstegemine, kas sarnast mittevastavust esineb veel või võib tulevikus esineda;

- xix) keskkonnajuhtimissüsteemi ja selle jätkuva sobivuse, piisavuse ja tõhususe perioodiline hindamine kõrgemas juhtkonnas;
- xx) keskkonnahoidlikumate tehnikate väljatöötamisega kursis olemine ja nende arvesse võtmine.

Konkreetselt jäätmepõletustehaste ja vajaduse korral koldetuha töötlemisseadmete puhul on parim võimalik tehnika võtta keskkonnajuhtimissüsteemis arvesse ka järgmisi elemente:

- xxi) jäätmepõletustehaste puhul jäätmevoo haldamine (vt PVT 9);
- xxii) koldetuha töötlemisseadmete puhul väljundi kvaliteedi juhtimine (vt PVT 10);
- xxiii) jääkide haldamise kava, sealhulgas meetmed, mille eesmärk on:
 - a) minimeerida jääkide teket;
 - b) optimeerida jääkide taaskasutamist, regenereerimist, ringlussevõttu ja/või nende energiakasutust;
 - c) tagada jääkide nõuetekohane kõrvaldamine;
- xxiv) jäätmepõletustehaste puhul tegevuskava tavapärastest erinevate käitamistingimuste juhuks (vt PVT 18);
- xxv) jäätmepõletustehaste puhul õnnetusjuhtumite haldamise kava (vt 2.4);
- xxvi) koldetuha töötlemisseadmete puhul tolmu hajusheite ohjamine (vt PVT 23);
- xxvii) lõhnatekke piiramise kava juhuks, kui võib eeldada lõhnahäiringut tundlikul alal ja/või sellise lõhnahäiringu esinemine on kinnitust leidnud. (vt 2.4);
- xxviii) müra ohjamise kava (vt ka PVT 37) juhuks, kui võib eeldada mürahäiringut tundlikul alal ja/või sellise häiringu esinemine on kinnitust leidnud. (vt 2.4).

Märkus

Määrusega (EÜ) nr 1221/2009 on kehtestatud liidu keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (EMAS), mis on näide käesoleva PVTga kooskõlas olevast keskkonnajuhtimissüsteemist.

Kohaldatavus

Keskkonnajuhtimissüsteemi üksikasjalikkus ja formaliseeritus on üldjuhul seotud käitise laadi, suuruse ja keerukusastmega ning selle võimaliku keskkonnamõju ulatusega (mis olenevad muu hulgas käideldavate jäätmete liigist ja kogusest).

1.2. Seire

PVT 2.PVT on jäätmepõletustehase kui terviku või kõigi selle asjakohaste osade elektrilise kogukasuteguri, koguenergiatõhususe või katla kasuteguri määramine.

Kirjeldus

Uue jäätmepõletustehase puhul või pärast olemasoleva põletustehase iga muudatust, mis võib oluliselt mõjutada energiatõhusust, leitakse täiskoormusel töötamisel toimivuskatsega katseliselt elektriline kogukasutegur, koguenergiatõhusus või katla kasutegur.

Kui on tegemist olemasoleva jäätmepõletustehasega, millega ei ole toimivuskatset tehtud või millega ei saa tehnilistel põhjustel selle töötamisel täiskoormusel katset teha, leitakse elektriline kogukasutegur, koguenergiatõhusus või katla kasutegur, võttes arvesse toimivuskatse tingimustele vastavaid arvutuslikke väärtusi.

Jäätmepõletustehaste katla kasuteguri määramise kohta toimivuskatset ei ole EN-standard kättesaadav. Restpõletusega jäätmepõletustehaste korral võib kasutada FDBRi juhust RL 7.

PVT 3.PVT on õhku- ja vetteheite seisukohalt oluliste protsessinäitajate, sealhulgas allpool esitatud näitajate pidev jälgimine.

Voog/asukoht	Näitajad	Jälgimine
Jäätmete põletamisel tekkiv suitsugaas	Vooluhulk, hapnikusisaldus, temperatuur, rõhk, veeauru sisaldus	Pidev mõõtmine
Põlemiskamber	Temperatuur	
Suitsugaasi märgpuhastuse reovesi	Vooluhulk, pH, temperatuur	
Koldetuha töötlemisseadmete reovesi	Vooluhulk, pH, juhtivus	

PVT 4.PVT on suunatud õhkuheite jälgimine vähemalt allpool esitatud sagedusega ja vastavalt EN-standarditele. EN-standardite puudumise korral seisneb PVT selliste ISO, riiklike või muude rahvusvaheliste standardite kohaldamises, millega tagatakse samaväärse teadusliku tasemega andmete saamine.

Aine/ Näitaja	Protsess	Standard(id) (1)	Minimaalne jälgimissagedus (2)	Jälgimine seoses PVTga:
NO _x -id	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 29
NH ₃	Jäätmete põletamine, kui kasutatakse selektiivset mittekatalüütilist taandamist ja/või selektiivset katalüütilist taandamist	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 29
N ₂ O	— Jäätmete põletamine keevkihtpõletusahjus — Jäätmete põletamine karbamiidiga selektiivse mittekatalüütilise taandamise kasutamisel	EN 21258 (3)	Üks kord aastas	PVT 29
CO	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 29
SO ₂	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 27
HCl	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 27
HF	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev (4)	PVT 27
Tolm	Koldetuha töötlemine	EN 13284-1	Üks kord aastas	PVT 26
	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid ja EN 13284-2	Pidev	PVT 25
Metallid ja metalliidid, välja arvatud elavhõbe (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V)	Jäätmete põletamine	EN 14385	Iga kuue kuu tagant	PVT 25
Hg	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid ja EN 14884	Pidev (5)	PVT 31
TVOC	Jäätmete põletamine	Üldised EN-standardid	Pidev	PVT 30
PBDD/F-id	Jäätmete põletamine (6)	EN-standard puudub	Iga kuue kuu tagant	PVT 30

Aine/ Näitaja	Protsess	Standard(id) ⁽¹⁾	Minimaalne jälgimissagedus ⁽²⁾	Jälgimine seoses PVTga:
PCDD/F-id	Jäätmete põletamine	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-3	Kord kuue kuu jooksul lühiajalise proovivõtu korral	PVT 30
		Pikaajalise proovivõtu kohta EN-standard puudub, EN 1948-2, EN 1948-3	Kord kuus pikaajalise proovivõtu korral ⁽⁷⁾	PVT 30
Dioksiinitaolised PCBd	Jäätmete põletamine	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-4	Kord kuue kuu jooksul lühiajalise proovivõtu korral ⁽⁸⁾	PVT 30
		Pikaajalise proovivõtu kohta EN-standard puudub, EN 1948-2, EN 1948-4	Kord kuus pikaajalise proovivõtu korral ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	PVT 30
Benzo(a)pireen	Jäätmete põletamine	EN-standard puudub	Üks kord aastas	PVT 30

⁽¹⁾ Üldised EN-standardid pideva mõõtmise kohta on EN 15267-1, EN 15267-2, EN 15267-3 ja EN 14181. Perioodiliste mõõtmiste EN-standardid on esitatud tabelis või allmärkustes.

⁽²⁾ Perioodilise jälgimise puhul ei kasutata jälgimissagedust, kui seadestik töötab üksnes heite mõõtmise eesmärgil.

⁽³⁾ Kui N₂O jälgitakse pidevalt, järgitakse üldisi EN-standardeid.

⁽⁴⁾ Vesinikfluoriidhappe pideva mõõtmise võib asendada perioodilise mõõtmisega vähimsagedusega üks kord kuue kuu jooksul, kui HCl heide on tõendatult piisavalt stabiilne. HFi perioodilise mõõtmise EN-standard puudub.

⁽⁵⁾ Kui jäätmetes, mida põletatakse jäätmepõletustehases, on stabiilselt väike elavhõbedasisaldus (nt seal põletatakse üht kindlat kontrollitud koostisega jäätmevoogu), võib heite pideva jälgimise asendada pikaajalise proovivõtuga (EN-standard Hg pikaajalise proovivõtu kohta puudub) või perioodilise mõõtmisega vähimsagedusega üks kord kuue kuu jooksul. Viimasel juhul on asjakohane standard EN 13211.

⁽⁶⁾ Jälgimist tehakse üksnes broomitud leegiaeglusteid sisaldavate jäätmete põletamise korral, aga ka jäätmepõletustehastes, kus kasutatakse tehnikat PVT 31 d pideva broomi lisamisega.

⁽⁷⁾ Jälgimist ei toimu, kui heide on osutunud piisavalt stabiilseks.

⁽⁸⁾ Jälgimist ei toimu, kui dioksiinitaoliste PCBde heide on tõendatult väiksem kui 0,01 ng WHO-TEQ/Nm³.

PVT 5.PVT on nõuetekohaselt seirata tavapärastest erinevates käitamistingimustes jäätmepõletustehasest õhku suunatud heidet.

Kirjeldus

Seire võib toimuda heite otsese mõõtmise teel (nt pidevalt jälgitavate saasteainete puhul) või asendusnäitajate seire teel, kui sellega saavutatakse võrdväärne või parem teaduslik tase kui heite otsesel mõõtmisel. Käivitamisel ja seiskamisel (kui põletamist ei toimu) tekkivaid heiteid, kaasa arvatud PCDD/F-ide heide, määratakse kampaania-mõõtmisena, näiteks iga kolme aasta järel, mida tehakse plaaniliste käivitamiste/seiskamiste ajal.

PVT 6.PVT on suitsugaasi puhastamisel ja/või koldetuha töötlemisel tekkiva vetteheite seire vähemalt allpool esitatud sagedusega ja vastavalt EN-standarditele. EN-standardite puudumise korral seisneb PVT selliste ISO, riiklike või muude rahvusvaheliste standardite kohaldamises, millega tagatakse võrdväärse teadusliku tasemega andmete saamine.

Aine/näitaja	Protsess	Standard(id)	Minimaalne jälgimissagedus	Jälgimine seoses PVTga	
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus (TOC)	FGC	EN 1484	Üks kord kuus	PVT 34	
	Koldetuha töötlemine		Üks kord kuus ⁽¹⁾		
Hõljuvaine kogusisaldus (TSS)	FGC	EN 872	Üks kord ööpäevas ⁽²⁾		
	Koldetuha töötlemine		Üks kord kuus ⁽¹⁾		
As	FGC	On olemas mitu EN-standardit (nt EN ISO 11885, EN ISO 15586 ja EN ISO 17294-2)	Üks kord kuus		
Cd	FGC				
Cr	FGC				
Cu	FGC				
Mo	FGC				
Ni	FGC				
Pb	FGC				Üks kord kuus
	Koldetuha töötlemine				Üks kord kuus ⁽¹⁾
Sb	FGC				Üks kord kuus
Tl	FGC				
Zn	FGC				
Hg	FGC	On olemas mitu EN-standardit (nt EN ISO 12846 või EN ISO 17852)			
Ammoniaaklammastik (NH ₄ -N)	Koldetuha töötlemine	On olemas mitu EN-standardit (nt EN ISO 11732 või EN ISO 14911)	Üks kord kuus ⁽¹⁾		
Kloriid (Cl)	Koldetuha töötlemine	On olemas mitu EN-standardit (nt EN ISO 10304-1 või EN ISO 15682)			
Sulfaat (SO ₄ ²⁻)	Koldetuha töötlemine	EN ISO 10304-1			
PCDD/F-id	FGC	EN-standard puudub	Üks kord kuus ⁽¹⁾		
	Koldetuha töötlemine		Iga kuue kuu tagant		

⁽¹⁾ Seiresagedus võib olla vähemalt kord iga kuue kuu tagant, kui heide on tõendatult piisavalt stabiilne.

⁽²⁾ Igapäevased vooluhulgaga võrreldes 24 tunni jooksul kogutud koondproovid võib asendada igapäevaste pisteliste proovidega.

PVT 7.PVT on seirata jäätme põletustehases räbus ja koldetuhas leiduvate põlemata ainete sisaldust vähemalt allpool esitatud sagedusega ja vastavalt EN-standarditele.

Näitaja	Standard(id)	Minimaalne jälgimissagedus	Jälgimine seoses PVTga
Massikadu kuumutamisel ⁽¹⁾	EN 14899 ning EN 15169 või EN 15935	Iga kolme kuu tagant	PVT 14
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus ⁽¹⁾ ⁽²⁾	EN 14899 ning EN 13137 või EN 15936		

⁽¹⁾ Seiratakse kas massikadu kuumutamisel või orgaanilise süsiniku kogusisaldust.

⁽²⁾ Elementaarse süsiniku sisalduse (nt määratud DIN 19539 järgi) võib lahutada mõõtetulemusest.

PVT 8. Püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate ohtlike jäätmete põletamise puhul on PVT määrata väljundvoogudes (nt räbu ja koldetuhk, suitsugaas, heitvesi) püsivate orgaaniliste saasteainete sisaldus pärast jäätmepõletustehase käikulaskmist ja iga muudatuse järel, mis võib oluliselt mõjutada POSide sisaldust väljundvoogudes.

Kirjeldus

Püsivate orgaaniliste saasteainete sisaldus määratakse väljundvoogudes otsese mõõtmise või kaudsete meetoditega (nt POSide kogusisalduse lendtuhas, FGC kuivades jääkides, FGC käigus tekkinud reeves ja selle puhastamisel tekkivas püdelikus võib määrata POSide sisalduse mõõtmisega suitsugaasis enne ja pärast FGC süsteemi) või tuginedes esindava käitise kohta tehtud uuringule.

Kohaldatavus

Kohaldatakse üksnes seadmete suhtes,

- milles põletatakse ohtlikke jäätmeid, mille põletamiseelne POSide sisaldus ületab määruse (EÜ) nr 850/2004 IV lisas ja selle muudatustes kindlaksmääratud piirnorme, ning
- mis ei vasta protsessi kirjelduse näitajatele, mis on esitatud ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) tehniliste juhiste UNEP/CHW.13/6/Add.1/Rev.1 peatüki IV.G.2 punktis g.

1.3. Üldine keskkonnatoime ja põletamise tõhusus

PVT 9. Jäätmepõletustehase üldise keskkonnatoime parandamiseks jäätmevoo haldamise kaudu (vt PVT 1) on PVT kasutada kõiki allpool esitatud tehnikaid a kuni c ning vajaduse korral ka tehnikaid d, e ja f.

	Tehnika	Kirjeldus
a.	Nende jäätmeliikide kindlaksmääramine, mida on võimalik põletada	Põletustehase omaduste põhjal määratakse kindlaks jäätmeliigid, mida saab põletada, võttes arvesse näiteks nende füüsikalist olekut, keemilisi omadusi, ohtlikke omadusi ning kütteväärtuse, niiskuse, tuha sisalduse ja suuruse lubatud vahemikke.
b.	Jäätmete iseloomustamise korra ning jäätmete eelneva heakskiitmise korra kehtestamine ja rakendamine	Nende kordade eesmärk on tagada konkreetsete jäätmeliikide käitlustoimingute tehniline (ja õiguslik) sobivus enne nende jäätmete jõudmist käitisesse. Need hõlmavad teabe kogumist sisendjäätmete kohta ning võivad hõlmata jäätmeproovide võtmist ja jäätmete iseloomustamist, et saada piisavad teadmised jäätmete koostise kohta. Jäätmete eelneva heakskiitmise kord on riskipõhine ning selles arvestatakse näiteks jäätmete ohtlike omadustega, neist tulenevate riskidega nii protsesside ohutuse, tööohutuse kui ka keskkonnamõju osas ning eelmis(t)e jäätmevaldaja(te) esitatud teabega.

	Tehnika	Kirjeldus
c.	Jäätmete heakskiitmise korra kehtestamine ja rakendamine	Vastuvõtukorra eesmärk on kinnitada jäätmete omadusi, mis tehti kindlaks eelneva heakskiitmise etapis. Selles määratakse kindlaks elemendid, mida tuleb jäätmete käitisesse vastuvõtul kontrollida, ning jäätmete vastuvõtmise ja tagasilükkamise kriteeriumid. Kord võib hõlmata jäätmeproovide võtmist, uurimist ja analüüsi. Jäätmete vastuvõtmise kord on riskipõhine ning selles arvestatakse näiteks jäätmete ohtlike omadustega, neist tulenevate riskidega nii protsesside ohutuse, tööohutuse kui ka keskkonnamõju osas ning eelms(t)e jäätmevaldaja(te) esitatud teabega. Iga jäätmeliigi jälgimise elemendid on üksikasjalikult esitatud PVT 11-es.
d.	Jäätmete jälgimise süsteemi ja inventuuri kasutuselevõtt ja rakendamine	Jäätmete jälgimise süsteemi ja inventuuri eesmärk on jälgida käitises olevate jäätmete asukohta ja kogust. See hõlmab kogu teavet, mis on saadud jäätmete eelneva heakskiitmise etapis (nt käitisesse saabumise kuupäev ja jäätmete kordumatu viitenumber, teave eelms(t)e jäätmevaldaja(te) kohta, eelneva heakskiitmise ja vastuvõtmise etapi analüüside tulemused, kohapeal hoitavate jäätmete laad ja kogus, sealhulgas kindlaks tehtud ohud) ning nende vastuvõtmisel, ladustamisel, käitlemisel ja/või ülekandel väljapoole tegevuskohta. Jäätmete jälgimise süsteem on riskipõhine ning selles arvestatakse näiteks jäätmete ohtlike omadustega, neist tulenevate riskidega nii protsesside ohutuse, tööohutuse kui ka keskkonnamõju osas ning eelms(t)e jäätmevaldaja(te) esitatud teabega. Jäätmete jälgimise süsteem sisaldab selliste jäätmete selget märgistamist, mida ladustatakse mujal kui jäätmemahutites ja reoveesetete mahutites (nt konteinerid, tünnid, pallidena või muul viisil pakendatult), et neid oleks võimalik igal ajal identifitseerida.
e.	Jäätmete eraldatus	Jäätmeid hoitakse eraldi vastavalt nende omadustele, et võimaldada neid kergemini ja keskkonnale ohutumalt ladustada ja põletada. Jäätmete eraldatus põhineb jäätmete füüsilisel eraldamisel ja korral, millega on kindlaks määratud, millal ja kus jäätmeid hoitakse.
f)	Jäätmete kokkusobivuse kontrollimine enne ohtlike jäätmete segamist või kokkusegamist.	Vastavus tagatakse tõendamismeetmete ja katsetega, et teha kindlaks soovimatud ja/või potentsiaalselt ohtlikud keemilised reaktsioonid jäätmetes ja jäätmete vahel (nt polümerisatsioon, gaasi tekkimine, eksotermilised reaktsioonid, lagunemine) nende segamisel või kokkusegamisel. Kokkusobivuskatsed on riskipõhised ning neis arvestatakse näiteks jäätmete ohtlike omadustega, neist tulenevate riskidega nii protsesside ohutuse, tööohutuse kui ka keskkonnamõju osas ning eelms(t)e jäätmevaldaja(te) esitatud teabega.

PVT 10. Selleks et parandada koldetuha töötlemiseseadmete üldist keskkonnatoimet, on PVT lisada keskkonnajuhtimissüsteemi koldetuha töötlemise väljundi kvaliteedi juhtimise elemendid (vt PVT 1).

Kirjeldus

Keskkonnajuhtimissüsteemi lisatakse väljundi kvaliteedi juhtimise elemendid, et tagada koldetuha töötlemise tulemuse ootuspärasus, kasutades olemasolevaid EN-standardeid, kui need on olemas. See võimaldab ka koldetuha töötlemise tulemuslikkust jälgida ja optimeerida.

PVT 11. Jäätmepõletustehase üldise keskkonnatoime parandamiseks on PVT jälgida jäätmesaadetisi osana jäätmete vastuvõtmise korrast (vt PVT 9 punkt c), hõlmates (sõltuvalt sissetulevatest jäätmetest põhjustatud ohust) allpool esitatud elemente.

Jäätmeliik	Jäätmesaadetiste jälgimine
Tahked olmejäätmed ja muud tavajäätmed	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktiivsuse tuvastamine — Jäätmesaadetiste kaalumine — Kontrollimine vaatluse teel — Perioodiline proovivõtt jäätmesaadetistest ja peamiste omaduste/ainete analüüsid (nt kütteväärtus, halogeenide ning metallide/metalloidide sisaldus). Tahkete olmejäätmete korral on selleks vaja teha eraldi mahalaadimine.
Reoveesetted	<ul style="list-style-type: none"> — Jäätmesaadetiste kaalumine (või vooluhulga mõõtmine, kui reoveesetted saavad torujuhtme kaudu) — Kui see on tehniliselt võimalik, kontrollimine vaatluse teel — Perioodiline proovivõtt jäätmesaadetistest ja peamiste omaduste/ainete analüüsid (nt kütteväärtus, vee, tuha ja elavhõbeda sisaldus)
Ohtlikud jäätmed, välja arvatud kliinilised jäätmed	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktiivsuse tuvastamine — Jäätmesaadetiste kaalumine — Kui see on tehniliselt võimalik, kontrollimine vaatluse teel — Üksikute jäätmesaadetiste kontrollimine ja võrdlemine jäätmetekitaja deklaratsiooniga — Proovide võtmine <ul style="list-style-type: none"> — kõikidest paakautodest ja haagistest — pakitud jäätmetest (nt tünnidest, mahtlastipakenditest või väiksematest pakenditest) ning järgmiste analüüside tegemine: <ul style="list-style-type: none"> — põlemisnäitajate kohta (sh kütteväärtus ja leektäpp) — jäätmete kokkusobivuse kohta, et teha kindlaks võimalikud ohtlikud reaktsioonid jäätmete segamisel või kokkusegamisel enne ladustamist (PVT 9 f) — peamistest koostisainetest, sealhulgas püsivad orgaanilised saasteained, halogeenid ja väävel, metallid/metalloidid
Kliinilised jäätmed	<ul style="list-style-type: none"> — Radioaktiivsuse tuvastamine — Jäätmesaadetiste kaalumine — Pakendi terviklikkuse kontrollimine vaatluse teel

PVT 12. Jäätmete vastuvõtmise, käitlemise ja ladustamisega seotud keskkonnaohutude vähendamiseks on PVT kasutada mõlemat allpool esitatud tehnikat.

	Tehnika	Kirjeldus
a	Veekindel pind, millel on sobiv äravoolutaristu	Sõltuvalt jäätmete põhjustatud pinnase või vee saastumise ohust tehakse jäätmete vastuvõtmise, käitlemise ja ladustamise alad asjaomaseid vedelikke mitteläbilaskvaks ning rajatakse sobiv äravoolutaristu (vt PVT 32). Selle pinna terviklikkust kontrollitakse perioodiliselt ja niivõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik.
b	Piisav jäätmete ladustamise maht	Jäätmete kuhjumise vältimiseks võetakse meetmeid, näiteks: <ul style="list-style-type: none"> — määratakse selgelt kindlaks jäätmete suurim ladustamisemaht, võttes arvesse jäätmete omadusi (nt seoses tuleriskiga) ja käitlusvõimsust, ning seda ei ületata; — ladustatud jäätmete kogust kontrollitakse regulaarselt, et see ei ületaks suurimat lubatud ladustamisemahtu; — jäätmete puhul, mida ladustamise ajal ei segata (nt kliinilised jäätmed, pakitud jäätmed), määratakse selgelt kindlaks pikim viibeaeg.

PVT 13. Jäätmete vastuvõtmise, käitlemise ja ladustamisega seotud keskkonnoahtude vähendamiseks on PVT kasutada koos allpool esitatud tehnikaid.

	Tehnika	Kirjeldus
a	Automaatne või poolautomaatne jäätmekäitlus	Kliinilised jäätmed laaditakse veokilt ladustamisalale automaat- või manuaalsüsteemiga sõltuvalt sellest, millise ohuga see toiming on seotud. Ladustamisalalt juhitakse kliinilised jäätmed ahju automatiseeritud etteandesüsteemiga.
b	Suletud ühekordselt kasutatavate mahutite põletamine, kui mahuteid on juba kasutatud	Kliinilisi jäätmeid tarnitakse vastupidavates suletud põletatavates mahutites, mida ei avata ladustamise ja käitlemise jooksul kordagi. Kui mahutitesse pannakse nõelu ja muid teravaid esemeid, peavad mahutid olema selliste esemete torgete suhtes vastupidavad.
c	Korduskasutatavate ja juba kasutatud mahutite puhastamine ja desinfitseerimine	Korduskasutatavad jäätmemahutid puhastatakse selleks ettenähtud puhastusalal ja desinfitseeritakse selleks ettenähtud seadmes. Kõik puhastustoimingute jäägid põletatakse.

PVT 14. Jäätmete põletamise üldise keskkonnamõju parandamiseks, põlemata ainete sisalduse vähendamiseks räbus ja koldetuhas ning jäätmete põletamisel tekkiva õhkuheite vähendamiseks on PVT kasutada allpool esitatud tehnikate asjakohast kombinatsiooni.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Jäätmete segamine ja kokkusegamine	Jäätmete segamine ja kokkusegamine enne põletamist hõlmab näiteks järgmisi toiminguid: — segamine punkritõstukiga; — etteande ühtlustamise süsteemi kasutamine; — kokkusobivate vedelate ja püdelate jäätmete segamine. Mõnel juhul peenestatakse tahkeid jäätmeid enne segamist.	Seda ei saa teha, kui jäätmed tuleb otse põletamisele suunata ohutuse kaalutlusel või jäätmete omaduste tõttu (nt nakkusohulikud kliinilised jäätmed, ebameeldiva lõhnaga jäätmed või jäätmed, millest võivad eralduda lenduvad ained). Seda ei saa teha, kui eri liiki jäätmete vahel võivad tekkida soovimatud reaktsioonid (vt PVT 9 f).
b	Täiustatud juhtimissüsteem	Vt osa 2.1.	Üldkohaldatav.
c	Põletamisprotsessi optimeerimine	Vt osa 2.1.	Olemasolevate ahjude puhul ei ole konstruktsiooni optimeerimine võimalik.

Tabel 1

PVTga saavutatavad keskkonnatoime tasemed jäätmete põletamisel räbusse ja koldetuha jäänud põlemata ainete osas

Näitaja	Ühik	PVTga saavutatav keskkonnatoime tase
TOCi sisaldus räbus ja koldetuhas ⁽¹⁾	Kuiva massi protsent	1–3 ⁽²⁾
Räbu ja koldetuha massikadu ⁽¹⁾	Kuiva massi protsent	1–5 ⁽²⁾

⁽¹⁾ PVTga saavutatav keskkonnatoime tase kas TOCi sisalduse või massikao osas.

⁽²⁾ Madalaim PVTga saavutatav keskkonnatoime tase saavutatakse keevkihtpõletusahjude korral ja pöördahjudes, mis töötavad räbu klaasistumise temperatuuril.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 7-s.

PVT 15.Jäätmepõletustehase üldise keskkonnatoime parandamiseks ja õhkuheite vähendamiseks on PVT tehase seadistuste reguleerimise korra kehtestamine ja rakendamine, nt kui see on vajalik ja teostatav, täiustatud kontrolli-süsteemi kaudu (vt kirjeldus osas 2.1), mis põhineb jäätmete iseloomustamisel ja kontrollimisel (vt PVT 11).

PVT 16.Põletustehase üldise keskkonnatoime parandamiseks ja õhkuheite vähendamiseks on PVT kehtestada ja rakendada tööprotseduurid (nt tarneahela ülesehitus, pidev, mitte partiide kaupa töö), et toimuks võimalikult vähe seiskamisi ja käivitamisi.

PVT 17.Selleks et vähendada jäätmepõletustehase õhku- ja, kui see on asjakohane, vetteheidet, on PVT tagada, et suitsugaasi puhastamise süsteem ja reoveepuhasti on nõuetekohaselt projekteeritud (nt arvestades suurimat vooluhulka ja saasteainesisaldust) ja et neid käitatakse projekteeritud vahemikus ning hooldatakse selliselt, et oleks tagatud optimaalne kasutatavus.

PVT 18.Selleks et vähendada tavapärasest erinevate käitamistingimuste (OTNOC) esinemise sagedust ning vähendada sellistel tingimustel jäätmepõletustehase õhkuheidet ning vajaduse korral vetteheidet, on PVT kehtestada ja rakendada keskkonnajuhtimissüsteemi (vt PVT 1) osana riskipõhine tavapärasest erinevate käitamistingimuste ohjamise kava, mis sisaldab kõiki järgmisi elemente:

- võimalike tavapärasest erinevate käitamistingimuste (nt keskkonna kaitsmiseks oluliste seadmete („kriitilised seadmed“) rike) kindlakstegemine, nende algpõhjuste ja võimalike tagajärgede väljaselgitamine ning kindlakstehtud tavapärasest erinevate käitamistingimuste loetelu korrapärase ülevaatamine ja ajakohastamine, mis järgneb allpool esitatud korrapärasele hindamisele;
- kriitiliste seadmete asjakohane projekteerimine (nt käisfiltrit osadeks jaotamine, suitsugaasi kuumutamise seotud tehnikad ning selliste olukordade vältimine, mil käivitamisel ja seiskamisel tuleb suitsugaasi õhku lasta käisfiltrit läbimata);
- kriitiliste seadmete ennetava hoolduse kava koostamine ja rakendamine (vt PVT 1 xii);
- heite jälgimine ja registreerimine tavapärasest erinevate käitamistingimuste ja nendega seotud asjaolude korral (vt PVT 5);
- tavapärasest erinevate käitamistingimuste korral tekkiva heite korrapärase hindamine (nt selliste juhtumite sagedus, kestus, eralduvate saasteainete kogus) ning vajaduse korral parandusmeetmete rakendamine.

1.4. **Energiatõhusus**

PVT 19.Jäätmepõletustehase ressursitõhususe suurendamiseks on PVT utilisaatorkatla kasutamine.

Kirjeldus

Suitsugaasis sisalduvat energiat kasutatakse utilisaatorkatlas, mis toodab sooja vett ja/või auru, mida võib tehast välja tarnida, kohapeal kasutada ja/või elektri tootmiseks kasutada.

Kohaldatavus

Ohtlike jäätmete põletamiseks ette nähtud seadmete puhul võib kohaldatavust piirata:

- lendtuha kleepuvus;
- suitsugaasi söövitav toime.

PVT 20.Jäätmepõletustehase energiatõhususe suurendamiseks on PVT kasutada allpool esitatud tehnikate sobivat kombinatsiooni.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a.	Reoveesetete kuivatamine	Pärast mehaanilist veetustamist kuivatatakse reoveesetet enne ahju suunamist, kasutades näiteks madalat temperatuuri. Mil määral võib reoveesetet kuivatada, sõltub ahju etteandesüsteemist.	Kasutatav, arvestades madalatemperatuurilise soojuse kättesaadavusest tulenevaid piiranguid.
b.	Suitsugaasi vooluhulga vähendamine	Suitsugaasi vooluhulka vähendatakse näiteks <ul style="list-style-type: none"> — esmase ja teise põlemisõhu jaotuse parandamise teel; — suitsugaasi ringlusega (vt osa 2.2). Suitsugaasi väiksema vooluhulga korral on tehases väiksem energiavajadus (nt sundtõmbeventilaatorite puhul).	Olemasolevate seadmete puhul võib suitsugaasi ringluse korraldamine olla piiratud tehniliste piirangutega (nt saasteainete sisaldus suitsugaasis, põletamistingimused).
c.	Soojuskao minimeerimine	Soojuskadu minimeeritakse näiteks <ul style="list-style-type: none"> — ahjuga kokkuehitatud katla kasutamisega, mis võimaldab kasutada ka ahju külgede soojust; — ahju ja katelde soojusisolatsiooniga; — suitsugaasi ringlusega (vt osa 2.2); — räbu ja koldetuha jahutamisest saadud soojuse taaskasutamisega (vt PVT 20 i). 	Katlega ei ole võimalik kokku ehitada pöördahju ega muud sellist ahju, mis on ette nähtud ohtlike jäätmete põletamiseks kõrgel temperatuuril.
d.	Katla konstruktsiooni optimeerimine	Soojusülekannet saab katlas parandada, optimeerides näiteks <ul style="list-style-type: none"> — suitsugaasi kiirust ja jaotust; — vee/auru ringlust; — konvektsioonitorustikku; — töötava katla ja süsteemist lahti ühendatud katla puhastussüsteemi, millega vähendatakse konvektsioonitorustiku saastumist. 	Kohaldatav uute seadmete korral ja kui olemasolevaid seadmeid põhjalikult renoveeritakse.
e.	Madalatemperatuurilise suitsugaasi soojusvahetid	Täiendava energia ammutamiseks suitsugaasist kasutatakse spetsiaalseid korrosioonikindlaid soojusvaheteid, mis paigutatakse kas katla väljundisse, elektrifiltri järele või kuivisorbendi sisestamissüsteemi järele.	Kasutamine on võimalik FGC süsteemi töötemperatuuriprofiili piirangute piires. Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.
f.	Kõrge temperatuuri ja kõrge rõhuga auruga seotud tingimused	Mida kõrgemad on auru temperatuur ja rõhk, seda suurema kasuteguriga saab aurutsükli energiat muundada elektrienergiaks. Kõrge temperatuuri ja kõrge rõhuga auru tingimustes (nt üle 45 baari ja 400 °C) töötamisel on vaja kasutada erilisi terasulameid või tulekindlaid katteid, et kaitsta kõrgeima temperatuuriga kokku puutuvaid katla osi.	Kohaldatav uute seadmete ja olemasolevate seadmete põhjaliku renoveerimise korral, kui seade on peamiselt ette nähtud elektri tootmiseks. Kohaldatavust võib piirata <ul style="list-style-type: none"> — lendtuha kleepuvus; — suitsugaasi söövitav toime.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
g.	Koostootmine	Soojuse ja elektri koostootmine, mille puhul kasutatakse soojust (peamiselt turbiinist väljuvat auru), et toota kuuma vett/auru, mida kasutatakse tööstuses/tööstuslikes protsessides või kaugküttes/kaugjahutuses.	Kohaldatav piirangute raames, mis on seotud soojuse ja elektri kohaliku nõudluse ja/või võrkude olemasoluga.
h.	Suitsugaasikondensaator	Soojusvaheti või soojusvahetiga skraber, milles suitsugaasis sisalduv veeaur kondenseerub, kandes varjatud soojust üle piisavalt madala temperatuuriga veele (nt kaugküttevõrgu tagasivoolus). Suitsugaasikondensaatori eeliseks on ka õhkuheite (nt tolm ja happelised gaasid) vähendamine. Soojuspumba abil saab suurendada suitsugaasi kondenseerimisel saadavat energiat.	Kohaldatav piirangute raames, mis on seotud vajadusega madalatemperatuurilise soojuse järele, nt piisavalt madala tagasivooluga kaugküttevõrgu olemasolu.
i	Kuiva koldetuha käitlemine	Kuiv kuum koldetuhk langeb läbi resti transpordisüsteemile ja jahtub välisõhus. Energiat saadakse jahutusõhust, mida kasutatakse põletamisel.	Kohaldatav üksnes restiga ahju puhul. Olemasoleva seadme renoveerimist võivad takistada tehnilised piirangud.

Tabel 2

PVTga saavutatav energiatõhusus jäätmete põletamisel

(%)

PVTga saavutatav energiatõhusus				
Seade	Tahked olmejäätmed, muud tavajäätmed ja ohtlikud puidujäätmed		Ohtlikud jäätmed, välja arvatud ohtlikud puidujäätmed ⁽¹⁾	Reoveesetted
	Elektriline kogukasutegur ⁽²⁾ (%)	Koguenergiatõhusus ⁽⁴⁾	Katla kasutegur	
Uus seade	25–35	72–91 ⁽³⁾	60–80	60–70 ⁽⁶⁾
Olemasolev seade	20–35			

⁽¹⁾ PVTga saavutatavat energiatõhusust rakendatakse üksnes siis, kui tegemist on utilisaatorkatlagaga.⁽²⁾ Elektrilise kogukasuteguri puhul kohaldatakse PVTga saavutatavat energiatõhusust ainult selliste seadmete või nende osade suhtes, mis toodavad elektrit kondensatsiooniturbiini kasutades.⁽³⁾ PVTga saavutatavate energiatõhususte vahemiku ülempiiri võib saavutada PVT 20 f korral.⁽⁴⁾ Koguenergiatõhususe puhul kohaldatakse PVTga saavutatavat energiatõhusust ainult selliste seadmete või nende osade suhtes, mis toodavad ainult soojust või toodavad elektrit vasturõhuturbiiniga ja soojust turbiinist väljuva auruga.⁽⁵⁾ Kui kasutatakse suitsugaasikondensaatorit, võib saavutada koguenergiatõhususe, mis ületab PVTga saavutatavate energiatõhususte vahemiku ülempiiri (isegi üle 100 %).⁽⁶⁾ Reoveesetete põletamisel sõltub katla kasutegur suurel määral ahju suunatud reoveesetete veesisaldudest.

1.5. Õhkuheide

1.5.1. Hajusheide

PVT 21. Põletusseadmete hajusheite, sealhulgas lõhnaheite vältimiseks või vähendamiseks on PVT järgmine:

- tahked ja pakendamata püdelad jäätmelad, mis on ebameeldiva või ärritava lõhnaga ja/või võivad eraldada lenduvaid aineid, ladustatakse kontrollitud alarõhule vastupidavas hoonesse ning väljatõmmatavat õhku kasutatakse põletamisõhuna või see juhitakse plahvatusohu korral muusse sobivasse heite vähendamise süsteemi;
- vedeljäätmeid hoitakse sobiva kontrollitud rõhuga mahutites ja mahuti õhutusavast juhitakse õhk kas põletamiseks või muusse sobivasse heite vähendamise süsteemi;
- täieliku seiskamise ajal, kui põletusvõimalust ei ole, ohjatakse ebameeldiva või ärritava lõhnaaine esinemise ohtu nt järgmisel viisil:
 - väljalastud või väljatõmmatud õhk juhitakse alternatiivsesse heite vähendamise süsteemi, nt märgskraberisse, liikumatusse adsorptsioonikihti;
 - ladustatud jäätmelad kogus minimeeritakse, näiteks katkestatakse jäätmesaadetiste vastuvõtmine või vähendatakse seda või suunatakse jäätmesaadetised mujale jäätmeevoo haldamise kaudu (vt PVT 9);
 - jäätmelad ladustatakse nõuetekohaselt suletud pakendites.

PVT 22. Lenduvate ainete hajusheite vältimiseks selliste gaasiliste ja vedelate jäätmeladde käitlemisel, mis on ebameeldiva või ärritava lõhnaga ja/või võivad eraldada lenduvaid aineid jäätmepõletustehases, on PVT nende suunamine otse ahju etteandeliini.

Kirjeldus

Mahtlastikonteinerites (nt paakautod) veetavaid gaasilisi ja vedelaid jäätmeladde juhitakse ahju nii, et mahuti ühendatakse otse ahju etteandeliiniga. Mahuti tühjendatakse kas surulämmastikuga või, kui jäätmelad on piisavalt vedelad, vedeliku väljapumpamisega.

Kui gaasilisi ja vedelaid jäätmeladde veetakse põletamiseks ettenähtud mahutites, nt tünnides, suunatakse mahutid otse ahju.

Kohaldatavus

Ei tarvitse olla kohaldatav reoveesetete põletamise suhtes näiteks veesisalduse tõttu ja seetõttu, et reoveeseteteid on vaja eelkuivatada või muude jäätmeladde segada.

PVT 23. Räbu ja koldetuha töötlemisel tekkiva tolmu hajusheite vältimiseks või vähendamiseks õhus on PVT lisada keskkonnajuhtimissüsteemi (vt PVT 1) järgmised tolmu hajusheite ohjamise meetmed:

- tuvastada kõige olulisemad tolmu hajusheite allikad (kasutades nt EN 15445);
- määrata kindlaks asjakohased meetmed ja võtted, millega vältida või vähendada hajusheidet asjaomasel ajavahemikul, ja neid rakendada.

PVT 24. Koldetuha ja räbu töötlemisel tekkiva tolmu hajusheite vältimiseks või vähendamiseks on PVT kasutada allpool esitatud tehnikate asjakohast kombinatsiooni.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Seadmete ruumiline eraldamine ja katmine	Eraldada ruumiliselt/kapseldada toimingud, mille puhul võib tekkida tolmu (nt jahvatamine, sõelumine) ja/või katta konveierid ja tõstukid. Ruumiline eraldamine võib ka seisneda selles, et kõik seadmed paigutatakse kinnisesse hoonesse.	Liikuvate töötlemisseadmete korral ei tarvitse olla võimalik seadmeid kinnisesse hoonesse paigutada.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
b	Mahalaadimiskõrguse piiramine	Valida mahalaadimiskõrgus vastavalt materjalikuhjade kõrgusele, võimaluse korral automaatselt (nt reguleeritava kõrgusega konveierilindid).	Üldkohaldatav
c	Varude kaitsmine valdava tuulesuuna küljest	Puistlasti ladustamisalasid või varude virnasid kaitstakse tuule eest katete või tuuletõketega, nt varjete, seinte või püsthajastusega, ka tuleb virnad paigutada sobivalt valdavat tuulesuunda arvestades.	Üldkohaldatav
d	Veepihustite kasutamine	Paigaldada peamistele tolmu hajušheite allikatele veepihustussüsteemid. Tolmuosakeste niisutamine aitab tekkida tolmuühendite ja nii tolmul sadeneda. Tolmu hajušheidet ladustamiskohtades vähendatakse asjakohase niisutamisega peale- ja mahalaadimisel ning virnade juures.	Üldkohaldatav
e	Niiskusesisalduse optimeerimine	Optimeerida räbu/koldetuha niiskussisaldust tasemeni, mis on vajalik metallide ja mineraalsete materjalide tõhusaks taaskasutamiseks, vähendades samal ajal tolmu eraldumist.	Üldkohaldatav
f	Töötamine alarõhul	Käidelda räbu ja koldetuha kinnises seadmes või hoones (vt tehnika a) alarõhul, et väljatõmbeõhku saaks töödelda heite vähendamise tehnikaga (vt PVT 26) ja muuta see suunatud heiteks.	Kohaldatav üksnes kuivheite ja muu vähesese niiskusesisaldusega koldetuha puhul.

1.5.2. Suunatud heide

1.5.2.1. Tolmu, metallide ja metalliidide heide

PVT 25.Et vähendada tolmu, metallide ja metalliidide suunatud õhkuheidet jäätmete põletamisel, on PVT kasutada üht või mitut allpool nimetatud tehnikatest.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Käisfilter	Vt osa 2.2.	Üldkohaldatav uute seadmete puhul. Olemasolevate seadmete puhul kohaldatav FGC süsteemi töötemperatuuriprofiili piirangute piires.
b	Elektrifilter	Vt osa 2.2.	Üldkohaldatav

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
c	Kuivisorbendi sissepritsimine	Vt osa 2.2. Ei ole asjakohane tolmuheite vähendamiseks. Metallide adsorptsioon aktiivsöe või muude reaktiivide pihustamisel koos kuivisorbendi pritsimissüsteemiga või poolmäärja absorberiga happeliste gaaside heite vähendamiseks.	Üldkohaldatav
d	Märkskraber	Vt osa 2.2. Märkskrabersüsteeme ei kasutata põhilise tolmu koguse eemaldamiseks, aga see paigaldatakse nii, et see töötaks pärast muid heite vähendamise tehnikaid, et veelgi vähendada tolmu, metallide ja metalloidide sisaldust suitsugaasis.	Kohaldatavus võib olla piiratud vee kättesaadavuse probleemide korral, nt kuivades piirkondades.
e	Adsorptsioon liikumatu või liikuva kihiga	Vt osa 2.2. Seda süsteemi kasutatakse peamiselt elavhõbeda ning muude metallide ja metalloidide, samuti orgaaniliste ühendite, sealhulgas PCDD/F-ide adsorbeerimiseks, kuid see toimib tõhusalt ka tolmu selitusfiltrina.	Kohaldatavus võib olla piiratud üldise rõhulangusega vastavalt FGC süsteemi konfiguratsioonile. Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.

Tabel 3

PVTga saavutatavad tolmu, metallide ja metalloidide suunatud õhkuheite tasemed jäätmete põletamisel(mg/Nm³)

Näitaja	PVTga saavutatav heitetase	Keskmitamisaeg
Tolm	< 2–5 ⁽¹⁾	Õöpäeva keskmine
Cd+Tl	0,005–0,02	Proovivõtuperioodi keskmine
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,01–0,3	Proovivõtuperioodi keskmine

⁽¹⁾ Olemasolevate seadmete puhul, mis on ette nähtud ohtlike jäätmete põletamiseks ja mille puhul käisfiltrit ei saa kasutada, on PVTga saavutatavate heitetasemetega ülempiir 7 mg/Nm³.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

PVT 26.PVT koldetuha ja räbu kinnisest töötlemisest väljatõmbeõhuga (vt PVT 24 f) õhku suunatud tolmuheite vähendamiseks seisneb väljatõmbeõhu puhastamises käisfiltriga (vt osa 2.2).

Tabel 4

PVTga saavutatav heitetase räbu ja koldetuha kinnisel töötlemisel tekkiva tolmu väljatõmbeõhuga õhku suunatud heite puhul

(mg/Nm³)

Näitaja	PVTga saavutatav heitetase	Keskmitamisaeg
Tolm	2–5	Proovivõtuperioodi keskmine

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

1.5.2.2. HCl, HF ja SO₂ heide

PVT 27. Et vähendada HCl, HF ja SO₂ suunatud õhkuheidet, on PVT kasutada üht või mitut allpool nimetatud tehnikatest.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Märkskraber	Vt osa 2.2.	Kohaldatavus võib olla piiratud vee kättesaadavuse probleemide korral, nt kuivades piirkondades.
b	Poolmürg absorber	Vt osa 2.2.	Üldkohaldatav
c	Kuivisorbendi sissepitsimine	Vt osa 2.2.	Üldkohaldatav
d	Otsene väävlitustamine	Vt osa 2.2. Kasutatakse happeliste gaaside heite osaliseks vähendamiseks enne muid tehnikaid.	Kasutatav üksnes keevkihtpõletusahjude puhul.
e	Sorbendi sissepitsimine katlasse	Vt osa 2.2. Kasutatakse happeliste gaaside heite osaliseks vähendamiseks enne muid tehnikaid.	Üldkohaldatav

PVT 28. Et vähendada jäätmete põletamisel HCl, HF ja SO₂ suunatud tippheidet õhku, piirates reaktiivide kulu ning kuivisorbendi sissepitsimisest ja poolmürgadest absorberitest tekkivate jääkide kogust, on PVT kasutada kas tehnikat a või mõlemat allpool kirjeldatud tehnikat.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Reaktiivi annustamise automatiseerimine ja optimeerimine	Pidev HCl ja/või SO ₂ (ja/või muude näitajate, mis võivad sel eesmärgil kasulikuks osutada) mõõtmine enne ja pärast FGC süsteemi reaktiivi annustamise automatiseerimiseks ja optimeerimiseks.	Üldkohaldatav
b	Reaktiivide osaline korduskasutus	Osa kogutud FGC tahketest osakestest suunatakse protsessi tagasi, et vähendada kasutamata reaktiivi(de) osa jääkides. Tehnika on eriti asjakohane selliste FGC tehnikate puhul, milles on suur reaktiivi ülejääk stõhhiomeetrilise suhtega võrreldes.	Üldkohaldatav uute seadmete puhul Olemasolevate seadmete puhul kohaldatav sõltuvalt käisfiltri suuruselt.

Tabel 5

PVTga saavutatavad HCl, HF ja SO₂ suunatud õhkuheite tasemed jäätmete põletamisel(mg/Nm³)

Näitaja	PVTga saavutatav heitetase		Keskmistamisaeg
	Uus seade	Olemasolev seade	
HCl	< 2–6 (¹)	< 2–8 (¹)	Ööpäeva keskmine
HF	< 1	< 1	Ööpäeva või proovivõtuperioodi keskmine
SO ₂	5–30	5–40	Ööpäeva keskmine

(¹) PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku alampiiri võib saavutada märgskraberiga; ülempiiri võib saavutada kuivisorbendi pritsimisega.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

1.5.2.3. NO_x, N₂O, CO ja NH₃ heide

PVT 29. Et vähendada NO_x-ide suunatud õhkuheidet, piirates samal ajal jäätmete põletamisel tekkiva CO ja N₂O heidet ning selektiivsel katalüütilisel või mittekatalüütilisel taandamisel tekkiva NH₃ heidet, on PVT kasutada sobivat kombinatsiooni allpool esitatud tehnikatest.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Põletamisprotsessi optimeerimine	Vt osa 2.1.	Üldkohaldatav
b	Suitsugaasi ringlus	Vt osa 2.2.	Olemasolevate seadmete puhul võib kohaldatavus olla piiratud tehniliste piirangutega (nt saasteainete sisaldus suitsugaasis, põletamistingimused).
c	Selektiivne mittekatalüütiline taandamine (SNCR)	Vt osa 2.2.	Üldkohaldatav
d	Selektiivne katalüütiline taandamine (SCR)	Vt osa 2.2.	Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.
e	Katalüütilised filterkotid	Vt osa 2.2.	Kohaldatav üksnes käisfiltriga varustatud seadmete puhul.
f	Selektiivse mittekatalüütilise taandamise/selektiivse katalüütilise taandamise optimeerimine	Reaktiivi ja NO _x -ide suhte optimeerimine kogu ahju või lõõri ristlõike ulatuses, reaktiivi piiskade suuruse optimeerimine ja reaktiivi pritsimise temperatuurivahemiku optimeerimine.	Kohaldatav ainult siis, kui asjaomast taandamist kasutatakse NO _x -ide heite vähendamiseks.
g	Märgskraber	Vt osa 2.2. Kui happeliste gaaside heite vähendamiseks kasutatakse märgskraberit, saab eelkõige selektiivse mittekatalüütilise taandamise korral, kui reageerimata jäänud ammoniaak absorbeeritakse puhastusvedelikuga ja puhastatakse, seda jälle kasutada selektiivse mittekatalüütilise taandamise või selektiivse katalüütilise taandamise reaktiivina.	Kohaldatavus võib olla piiratud vee kättesaadavuse probleemide korral, nt kuivades piirkondades.

Tabel 6

PVTga saavutatavad NO_x-ide ja CO suunatud õhkuheite tasemed jäätmete põletamisel ning selektiivse mittekatalüütilise taandamise või selektiivse katalüütilise taandamise kasutamisel tekkiva NH₃ suunatud õhkuheite tasemed

(mg/Nm³)

Näitaja	PVTga saavutatav heitetase		Keskmistamisaeg
	Uus seade	Olemasolev seade	
NO _x	50–120 ⁽¹⁾	50–150 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Ööpäeva keskmine
CO	10–50	10–50	
NH ₃	2–10 ⁽¹⁾	2–10 ⁽¹⁾ ⁽³⁾	

⁽¹⁾ PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku alampiiri võib saavutada selektiivse katalüütilise taandamisega. PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku alampiir ei tarvitse olla saavutatav suure lämmastikusaldusega jäätmete põletamisel (nt orgaaniliste lämmastikuühendite tootmise jäägid).

⁽²⁾ PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku ülempiir on 180 mg/Nm³, kui selektiivne katalüütiline taandamine ei ole kohaldatav.

⁽³⁾ Olemasolevate seadmete puhul, kui kasutatakse selektiivset mittekatalüütilist taandamist ilma heite vähendamise märgtehnikata, on PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku ülempiir 15 mg/Nm³.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

1.5.2.4. Orgaaniliste ühendite heide

PVT 30.Et vähendada jäätmete põletamisel orgaaniliste ühendite, sealhulgas PCDD/F-ide ja PCBde suunatud õhkuheidet, on PVT kasutada allpool kirjeldatud tehnikaid a, b, c, d ja üht või mitut tehnikat tehnikatest e–i.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Põletamisprotsessi optimeerimine	Vt osa 2.1. Jäätmete põletamise näitajate optimeerimine, et soodustada jäätmetes sisalduvate orgaaniliste ühendite, sealhulgas PCDD/F-ide ja PCBde oksüdeerumist ning hoida ära nende ja nende lähteainete uuesti moodustumist.	Üldkohaldatav
b	Jäätmete etteandmise kontrollimine	Ahjus põletatavate jäätmete põlemisomaduste tundmine ja kontrollimine, et tagada optimaalsed ja võimalikult üheaolised ja püsivad põlemistingimused.	Ei kohaldata kliiniliste jäätmete ega tahkete olmejäätmete suhtes.
c	Liinis olevate katelde ja liinist lahtiühendatud katelde puhastamine	Katla torustiku tõhus puhastamine, et vähendada tolmu viibimist ja kuhjumist katlas, vähendades seega PCDD/F-ide moodustumist katlas. Puhastustehnika osas kasutatakse nii liinis olevate kui ka liinist lahtiühendatud katelde puhastamise kombineerimist.	Üldkohaldatav

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
d	Suitsugaaside kiire jahutamine	Suitsugaasid jahutatakse enne tolmukoguse vähendamist kiiresti temperatuurilt üle 400 °C temperatuurile alla 250 °C, et ei tekiks uuesti PCDD/F-e. See saavutatakse katla asjakohase ehitusega ja/või kiirjahutussüsteemiga. Viimati nimetatud võimalus piirab suitsugaasist saadavat energiat ning seda kasutatakse eelkõige suure halogeenisaldusega ohtlike jäätmete põletamise korral.	Üldkohaldatav
e	Kuivisorbendi sissepritsimine	Vt osa 2.2. Adsorbeerimine aktiivsöe või muude reaktiivide sissepritsimisega, tavaliselt koos käisfiltriga, milles on reageeriv kiht filterkoogis ja tekkiv tahke aine eemaldatakse.	Üldkohaldatav
f	Adsorptsioon liikumatu või liikuva kihiga	Vt osa 2.2.	Kohaldatavus võib olla piiratud üldise rõhulangusega vastavalt FGC süsteemile. Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.
g	Selektiivne katalüütiline taandamine	Vt osa 2.2. Kui NO _x -ide sisalduse vähendamiseks kasutatakse selektiivset katalüütilist taandamist, on selektiivse katalüütilise taandamise süsteemis sobiv katalüsaatori pind ette nähtud ka PCDD/F-ide ja PCBde heite osaliseks vähendamiseks. Tehnikat kasutatakse üldiselt koos tehnikaga e, f või i.	Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.
h	Katalüütilised filterkotid	Vt osa 2.2.	Kohaldatav üksnes käisfiltriga varustatud seadmete puhul.
i	Süsiniksorbent märgpuhastis	PCDD/F-id ja PCBd adsorbeeritakse märgpuhastis, millesse on lisatud süsiniksorbenti kas skraberit töövedelikku või immutatud filterelementidena. Tehnikat kasutatakse PCDD/F-ide üldiseks eemaldamiseks ning ka selleks, et hoida ära ja/või vähendada skraberis kuhjunud PCDD/F-ide taasheidet (nn mälu efekt), mis leiab aset eelkõige seiskamisel ja käivitamisel.	Kohaldatav üksnes märgskraberit sisaldava seadmestiku puhul.

Tabel 7

PVTga saavutatavad TVOCide, PCDD/F-ide ja dioksiinitaoliste PCBde suunatud õhkuheite tasemed jäätmete põletamisel

Näitaja	Ühik	PVTga saavutatav heitetase		Keskmistamisaeg
		Uus seade	Olemasolev seade	
TVOC	mg/Nm ³	< 3–10	< 3–10	Ööpäeva keskmine
PCDD/F-id (1)	ng I-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,04	< 0,01–0,06	Proovivõtuperioodi keskmine
		< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	Pikk proovivõtuperiood (2)
PCDD/F-id + dioksiinitaolised PCBd (1)	ng WHO-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	Proovivõtuperioodi keskmine
		< 0,01–0,08	< 0,01–0,1	Pikk proovivõtuperiood (2)

(1) Kohaldatakse kas PVTga saavutatavat PCDD/F-ide või PVTga saavutatavat PCDD/F-ide + dioksiinitaoliste PCBde heitetaset.

(2) PVTga saavutatavat heitetaset ei kohaldata, kui heitetasemed on tõendatult piisavalt püsivad.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

1.5.2.5. Elavhõbedaheide

PVT 31.Et vähendada elavhõbeda suunatud õhkuheidet (sealjuures elavhõbeda tippheidet), on PVT kasutada üht või mitut allpool nimetatud tehnikatest.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Märkskraber (väike pH)	Vt osa 2.2. Märkskraber töötab ligikaudsel pH väärtusel 1. Elavhõbeda eemaldamist saab parandada, kui skarberi töövedelikku lisada reaktiive ja/või adsorbente, näiteks: — oksüdeerijaid, nagu vesinikülhapendit, et muuta elementaarne elavhõbe vees lahustuvaks oksiidiks; — väävlühendeid, mis moodustavad elavhõbedaga püsivaid komplekse või soolasid; — süsiniksorbenti, mis adsorbeerib elavhõbedat, sealhulgas elementaarset elavhõbedat. Kui elavhõbeda kogumiseks on kavandatud piisavalt suur puhvermahtuvus, aitab see tehnika tõhusalt vältida elavhõbeda tippheidet.	Kohaldatavus võib olla piiratud vee kättesaadavuse probleemide korral, nt kuivades piirkondades.
b	Kuivisorbendi sissepritsimine	Vt osa 2.2. Adsorbeerimine aktiivsöe või muude reaktiivide sissepritsimisega, tavaliselt koos käisfiltriga, milles on reageeriv kiht filterkoogis ja tekkiv tahke aine eemaldatakse.	Üldkohaldatav

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
c	Spetsiaalse eriti reaktsoonivõimelise aktiivsöe sissepritsimine	Et suurendada elavhõbedaga reageerimise võimet, pritsitakse aktiivsütt, millele on lisatud värvlit või muid reaktiive. Tavaliselt ei lisata sellist spetsiaalset aktiivsütt pidevalt, vaid ainult siis, kui ilmneb elavhõbedaheite järsk suurenemine. Seega võib seda tehnikat kasutada koos elavhõbedasisalduse pideva jälgimisega töötlemata suitsugaasis.	Ei tarvitse olla kohaldatav reoveesetete põletamiseks mõeldud seadmetes.
d	Katlasse broomi lisamine	Jäätmetele lisatud või ahju pritsitav bromiid muundatakse kõrgel temperatuuril elementaarseks broomiks, mis oksüdeerib elementaarse elavhõbeda vees lahustuvaks ja väga adsorbeeruvaks ühendiks HgBr ₂ . Tehnikat kasutatakse koos sellele järgneva heite vähendamisega, näiteks märgskraberiga või aktiivsöe pritsesüsteemiga. Tavaliselt ei lisata bromiidi pidevalt, vaid ainult siis, kui ilmneb elavhõbedaheite järsk suurenemine. Seega võib seda tehnikat kasutada koos elavhõbedasisalduse pideva jälgimisega töötlemata suitsugaasis.	Üldkohaldatav
e	Adsorptsioon liikumatu või liikuva kihiga	Vt osa 2.2. Kui kavandatud adsorptsioonivõime on piisavalt suur, aitab see tehnika tõhusalt vältida elavhõbeda tippheite teket.	Kohaldatavus võib olla piiratud üldise rõhulangusega vastavalt FGC süsteemile. Olemasoleva seadme puhul võib kohaldatavust piirata ruumipuudus.

Tabel 8

PVTga saavutatavad elavhõbeda suunatud õhkuheite tasemed jäätmete põletamisel

(µg/Nm³)

Näitaja	PVTga saavutatav heitetase ⁽¹⁾		Keskmistamisaeg
	Uus seade	Olemasolev seade	
Hg	< 5–20 ⁽²⁾	< 5–20 ⁽²⁾	Ööpäeva keskmine või proovivõtuperioodi keskmine
	1–10	1–10	Pikk proovivõtuperiood

⁽¹⁾ Kohaldatakse kas ööpäeva või proovivõtuperioodi keskmist PVT SHTd või pika proovivõtuperioodi PVT SHTd. Pika proovivõtuperioodi PVT SHTd võib kohaldada selliste seadmete suhtes, milles põletatakse tõendatult püsiva väikese elavhõbedasisaldusega jäätmeid (nt ühest kindlast allikast pärit kontrollitud koostisega jäätmed).

⁽²⁾ PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku alampiiri võib saavutada,

- kui põletatakse tõendatult püsiva väikese elavhõbedasisaldusega jäätmeid (nt ühest kindlast allikast pärit kontrollitud koostisega jäätmed) või
- kui tavajäätmete põletamisel kasutatakse mingit tehnikat, et vältida või vähendada elavhõbeda tippheite esinemist. PVTga saavutatavate heitetasemete vahemiku ülempiiri võib saavutada kuivisorbendi sissepritsimisega.

Orienteerivad poole tunni keskmised elavhõbedaheite tasemed on tavaliselt

— < 15–40 µg/Nm³ olemasolevate seadmete puhul;

— < 15–35 µg/Nm³ uute seadmete puhul.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 4-s.

1.6. Vetteheide

PVT 32. Puhta vee saastumise vältimiseks, vetteheite vähendamiseks ja ressursitõhususe suurendamiseks on PVT eraldada reoveevood ja käidelda neid eraldi, olenevalt nende näitajatest.

Kirjeldus

Reoveevood (nt pindmine äravooluvesi, jahutusvesi, suitsugaasi puhastamise reovesi, koldetuha töötlemise reovesi ning jäätmete vastuvõtmise, käitlemise ja ladustamise aladelt kogutud äravooluvesi (vt PVT 12 a) eraldatakse, et neid eraldi töödelda vastavalt nende näitajatele ja ettenähtud töötlustehnikate kombinatsioonile. Saastamata vesi eraldatakse reoveest, mida on vaja puhastada.

Skraberi heitveest soolhappe ja kipsi eraldamiseks töödeldakse märgpuhastussüsteemi eri faasidest (happelisest ja leeliselisest) pärit reovett eraldi.

Kohaldatavus

Üldkohaldatav uute seadmete puhul.

Üldkohaldatav olemasolevate käitiste puhul veekogumissüsteemist tulenevate piirangute raames.

PVT 33. Selleks et vähendada veekulu ning vältida või vähendada jäätmepõletustehases reovee teket, on PVT kasutada ühte allpool esitatud tehnikatest või nende kombinatsiooni.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	FGC tehnikad, mis ei tekita reovett	Kasutatakse selliseid FGC tehnikaid, mis ei tekita reovett (nt kuivisorbendi sissepitsimine või poolmärja absorberi kasutamine, vt osa 2.2).	Ei tarvitse olla kohaldatav suure halogeenisaldusega ohtlike jäätmete põletamisel.
b	FGC käigus tekkinud reovee sissepitsimine	FGC reovesi suunatakse FGC süsteemi kuumematesse osadesse.	Kohaldatav üksnes tahkete olmejäätmete põletamisel.
c	Vee korduskasutamine/ringlussevõtt	Jääkvesi taaskasutatakse või võetakse ringlusse. Korduskasutuse/ringlussevõtu määrad piiravad selle protsessi kvaliteedinõuded, kuhu vesi suunatakse.	Üldkohaldatav
d	Kuiva koldetuha käitlemine	Kuiv kuum koldetuhk langeb läbi resti transpordisüsteemile ja jahtub välisõhus. Protsessi käigus vett ei kasutata.	Kohaldatav üksnes restiga ahju puhul. Olemasoleva põletusseadme uuendamist võivad takistada tehnilised piirangud.

PVT 34. FGC käigus ja/või räbu ja koldetuha ladustamisel ja töötlemisel tekkiva vetteheite vähendamiseks on PVT kasutada allpool esitatud tehnikate asjakohast kombinatsiooni ning lahjendamise vältimiseks sekundaartehnikaid allikale võimalikult lähedal.

	Tehnika	Tüüpilised saasteained, mille heidet vähendatakse
Primaartehnikad		
a	Põletamisprotsessi optimeerimine (vt PVT 14) ja/või FGC süsteemi optimeerimine (nt SNCR/SCR, vt PVT 29 f)	Orgaanilised ühendid, sealhulgas PCDD/F-id, ammoniaak/ammoonium
Sekundaartehnikad ⁽¹⁾		
<i>Eel- ja esmane puhastamine</i>		
b	Ühtlustamine	Kõik saasteained
c	Neutraliseerimine	Happed, leelised
d	Füüsilised eraldajad, näiteks restid, sõelad, liivapüüdurid ja eelsetid	Suured tahked tükid, hõljuvaine
<i>Füüsikalise-keemiline töötlus</i>		
e	Adsorbeerimine aktiivsöele	Orgaanilised ühendid, sealhulgas PCDD/F-id, elavhõbe
f	Sadestamine	Lahustunud metallid/metalloidid, sulfaat
g	Oksüdeerimine	Sulfiid, sulfit, orgaanilised ühendid
h	Ioonvahetus	Lahustunud metallid/metalloidid
i	Läbipuhumine	Väljapuhutavad saasteained (nt ammoniaak/ammoonium)
j	Pöördosmoos	Ammoniaak/ammoonium, metallid/metalloidid, sulfaat, kloriid, orgaanilised ühendid
<i>Tahkete ainete kõrvaldamine lõppetapis</i>		
k	Koagulatsioon ja flokulatsioon	Hõljuvaine, peenosakestega seotud metallid/metalloidid
l	Setitamine	
m	Filtrimine	
n	Flotatsioon	

⁽¹⁾ Tehnikate kirjeldused on esitatud osas 2.3.

Tabel 9

PVTga saavutatavad heitetasemed suublasse otseheite puhul

Näitaja	Protsess	Ühik	PVTga saavutatav heitetase ⁽¹⁾	
Hõljuvaine kogusisaldus (TSS)	FGC Koldetuha töötlemine	mg/l	10–30	
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus (TOC)	FGC Koldetuha töötlemine		15–40	
Metallid ja metalloidid	As		FGC	0,01–0,05
	Cd		FGC	0,005–0,03
	Cr		FGC	0,01–0,1
	Cu		FGC	0,03–0,15
	Hg		FGC	0,001–0,01
Ni	FGC	0,03–0,15		

Näitaja	Protsess	Ühik	PVTga saavutatav heitetase (1)
Pb Sb Tl Zn	FGC Koldetuha töötlemine		0,02–0,06
	FGC		0,02–0,9
	FGC		0,005–0,03
	FGC		0,01–0,5
Ammoniaaklammastik (NH ₄ -N)	Koldetuha töötlemine		10–30
Sulfaat (SO ₄ ²⁻)	Koldetuha töötlemine		400–1 000
PCDD/F-id	FGC	ng I-TEQ/l	0,01–0,05

(1) Keskmistamisajad on esitatud osas „Üldised kaalutlused“.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 6-s.

Tabel 10

PVTga saavutatavad heitetasemed kaudse heite puhul suublasse

Näitaja	Protsess	Ühik	PVTga saavutatav heitetase (1) (2)	
Metallid ja metalloiidid	As	FGC	0,01–0,05	
	Cd	FGC	0,005–0,03	
	Cr	FGC	0,01–0,1	
	Cu	FGC	0,03–0,15	
	Hg	FGC	0,001–0,01	
	Ni	FGC	0,03–0,15	
	Pb	FGC Koldetuha töötlemine	mg/l	0,02–0,06
	Sb	FGC		0,02–0,9
	Tl	FGC		0,005–0,03
	Zn	FGC		0,01–0,5
PCDD/F-id	FGC	ng I-TEQ/l		0,01–0,05

(1) Keskmistamisajad on esitatud osas „Üldised kaalutlused“.

(2) PVTga saavutatavad heitetasemed ei tarvitse olla kohaldatavad, kui järgmise etapi reoveepuhasti on ette nähtud ja varustatud asjaomaste saasteainete sisalduse vähendamiseks ning kui see ei põhjusta suuremat keskkonna saastet.

Asjaomast jälgimist on kirjeldatud PVT 6-s.

1.7. Materjalitõhusus

PVT 35.PVT ressursitõhususe suurendamiseks on käidelda ja töödelda koldetuhka FGC jääkidest eraldi.

PVT 36.Räbu ja koldetuha töötlemise ressursitõhususe suurendamiseks on PVT kasutada allpool esitatud tehnikate sobivat kombinatsiooni, tuginedes riskihindamisele, milles arvestatakse räbu ja koldetuha ohtlikke omadusi.

	Tehnika	Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Sõelumine ja eraldamine	Tuha esialgseks jaotamiseks fraktsioonidesse enne edasist töötlemist kasutatakse võnkuvaid, vibreerivaid ja pöörlevaid sõelu.	Üldkohaldatav
b	Purustamine	Mehhaaniline töötlemine, mille eesmärk on valmistada materjalid ette metallide taaskasutamiseks ja nende materjalide hilisemaks kasutamiseks (nt tee- ja pinnasetöodel).	Üldkohaldatav
c	Tuulamine	Tuulamist kasutatakse selleks, et eraldada koldetuhast põlemata osakesed kergemate osakeste väljapuhumisega. Koldetuhk liigub vibreerival plaadil kuni väljapääsuni, kus tuhk kukub läbi õhujoo, mis puhub sellest välja kergemad põlemata osakesed, nt paberi-, puidu- ja plastiosakesed, liikuvale lindile või mahutisse, millega need suunatakse uuesti põletamise.	Üldkohaldatav
d	Mustmetallide ja värviliste metallide taaskasutamine	Kasutatakse erinevaid tehnikaid, sealhulgas: — mustmetallide magnetiline eraldamine; — värviliste metallide eraldamine pöörivooluseparaatoriga; — metallide eraldamine induktiivseparerimissüsteemiga.	Üldkohaldatav
e	Stabiliseemine	Antud protsessi käigus stabiliseeritakse koldetuha mineraalne fraktsioon atmosfääri süsihappegaasiga (karboniseerimine), liigse vee eraldamise ja oksüdeerimisega. Pärast metallide eraldamist hoitakse koldetuhka mitu nädalat välitingimustes või hoonetes, tavaliselt läbilaskmatul aluspinnal, millel on äravoolusüsteem, et koguda vesi edasiseks töötlemiseks. Ladustatavat tuhka niisutatakse, et selle niiskusesisaldus oleks optimaalne soolade leostumiseks karboniseerumisprotsessi toimumiseks. Koldetuha niisutamine aitab ära hoida ka tolmuheidet.	Üldkohaldatav
f	Pesemine	Koldetuha pesemine võimaldab ringlussevõtuks toota materjali lahustuvate ainete (nt soolad) minimaalse leostuvusega.	Üldkohaldatav

1.8. Müra

PVT 37.PVT müra vältimiseks või sellise võimaluse puudumisel mürataseme vähendamiseks on ühe või mitme allpool kirjeldatud tehnika kasutamine.

Tehnika		Kirjeldus	Kohaldatavus
a	Seadmete ja hoone- te sobiv paigutus	Müra saab vähendada, kui suurenda- takse vahemaad müraallikate ja häiritud inimeste vahel ning kasutatakse hooneid müratõkkena.	Olemasolevate seadmete ümberpaiguta- mist võivad piirata ruumipuudus või üle- määrased kulutused.
b	Töökorralduslikud meetmed	Need hõlmavad järgmist: — seadmete tõhusam kontroll ja hool- dus; — võimaluse korral kinniste ruumide uste ja akende sulgemine; — seadmete kasutamine kogenud töö- tajate poolt; — võimaluse korral öösel mürarohke tegevuse vältimine; — mürataseme kontrollimine hooldus- tööde käigus.	Üldkohaldatav
c	Vähem müra tekita- vad seadmed	See hõlmab madala müratasemega kompresseid, pumpsid ja ventilaato- reid.	Üldkohaldatav, kui olemasolevaid sead- meid asendatakse või kui paigaldatakse uusi.
d	Müra leviku tõkes- tamine	Müra levikut saab vähendada, kui seada tõkked müraallika ja vastuvõtja vahele. Asjakohasteks tõketeks võivad olla kaitseseinad, vallid ja hooned.	Olemasoleva seadme puhul võib müra- tõkete paigaldamist piirata ruumipuudus.
e	Müratõrjeseadmed/ -taristu	See hõlmab järgmist: — müravähendajad; — seadmete isoleerimine; — mürarohkete seadmete sulgemine kinnisesse ruumi; — hoonete mürakindluse suurendami- ne.	Olemasoleva seadme puhul võib kohal- datavust piirata ruumipuudus.

2. TEHNIKATE KIRJELDUS

2.1. Üldised tehnikad

Tehnika	Kirjeldus
Täiustatud juhtimissüsteem	Arvutipõhise automaatsüsteemi kasutamine põlemistõhususe juhtimiseks ja heite vältimise ja/või vähendamise toetamiseks. See hõlmab ka töönäitajate ja heite tõhusat jälgimist.
Põletamisprotsessi optimeerimine	Optimeeritakse jäätmete etteandekiirust ja koostist, temperatuuri ning primaar- ja sekundaarpõlemisõhu vooluhulka ning sissepihus- tamispunktide asukohta, et orgaanilised ühendid oksüdeeruksid tõhusalt ning ühtlasi tekiks vähem oksiide NO _x -e. Ahju ehituse ja töö optimeerimine (nt suitsugaasi temperatuur ja turbulents, suitsugaasi ja jäätmete viibeaeg, hapnikusisaldus, jäätmete segamine).

2.2. Õhkuheite vähendamise tehnikad

Tehnika	Kirjeldus
Käisfilter	Kott- või tekstiilfiltrid valmistatakse kootud või vildistatud poorsest kangast, mis laseb läbi gaasi, aga peab kinni tahked osakesed. Kottfiltrit kasutamiseks on vaja valida suitsugaasi omaduste ja suurima töötemperatuuri jaoks sobiv kangamaterjal.
Sorbendi sissepritsimine katlasse	Magneesiumi- või kaltsiumisisaldusega sorbendi sissepritsimine katla järelpõletuskambrisse kõrgel temperatuuril, et saavutada happeliste gaaside osaline vähendamine. Tehnika on eriti tõhus SO _x ja HF eemaldamiseks ning lisaks sellele alandab tippheiteid.
Katalüütilised filterkotid	Filterkotid on kas immutatud katalüsaatoriga või on katalüsaator segatud otse orgaanilise materjaliga, millest toodetakse kiudu filtreeriva materjali jaoks. Selliseid filtreid saab kasutada PCDD/F-ide heite vähendamiseks ning koos NH ₃ allikaga NO _x -ide heite vähendamiseks.
Otsene väävlitustamine	Magneesiumi- või kaltsiumisisaldusega sorbendi lisamine keevkihtpõletusahju keevkihti.
Kuivsorbendi sissepritsimine	Kuiva pulbrilise sorbendi pritsimine suitsugaasi voogu ja selle hajutamine selles. Happeliste gaasidega (HCl, HF ja SO _x -id) reageerimiseks pritsitakse sisse leeliselisi sorbente (nt naatriumvesinikkarbonaat, kustutatud lubi). Aktiivsütt pihustatakse kas eraldi või koos muu ainega eelkõige PCDD/F-ide ja elavhõbeda adsorbeerimiseks. Saadud tahke aine eemaldatakse, enamasti käisfiltriga. Reaktiive, mida on liias, võidakse korduskasutada, et nende kulu vähendada, nt pärast reaktiiveerimist laagerdamise teel või pihustatud auru toimel (vt PVT 28 b).
Elektrifilter	Elektrifiltri tööpõhimõte on osakestele laengu andmine ja nende eraldamine elektrivälja toimel. Elektrifiltreid saab kasutada väga erinevates tingimustes. Heite vähendamise tõhusus võib sõltuda väljade arvust, viibeajast (filtri suurusest) ja enne elektrifiltrit paiknevatest tolmuosakeste eemaldamise seadmetest. Neil on tavaliselt kaks kuni viis sadestamisvälja. Elektrifiltrid võivad olla kuiva või märga tüüpi olenevalt meetodist, mida kasutatakse tolmu kogumiseks elektroodidelt. Märgelektrifiltrit kasutatakse tavaliselt peenpuhastusetapis, et eemaldada jääktolm ja tilgad pärast märgskraberpuhastust.
Adsorptsioon liikumatu või liikuva kihiga	Suitsugaas juhitakse läbi liikumatu või liikuva kihiga filtri, milles kasutatakse saasteainete adsorbeerimiseks adsorbenti (nt aktiivkoksi, aktiivligniiti või süsinikuga küllastatud polümeeri).

Tehnika	Kirjeldus
Suitsugaasi ringlus	<p>Osa suitsugaasist suunatakse tagasi ahju, et asendada sellega osa värskest põletusõhust; sellega langetatakse põlemistemperatuuri ja ühtlasi väheneb lämmastiku oksüdeerimiseks vajaliku O₂ sisaldus, mille tõttu tekib vähem NO_x-e. See tähendab, et ahjus tekkinud suitsugaas juhitakse tagasi leegi sisse, et vähendada hapnikusisaldust ning sellega ka leegi temperatuuri.</p> <p>See tehnika vähendab ka suitsugaasist tingitud energiakadu. Energiasääst saavutatakse ka siis, kui tagasi ahju suunatud suitsugaas eemaldatakse enne FGC-d, millega vähendatakse gaasivoogu läbi FGC süsteemi ja vajaliku FGC süsteemi suurust.</p>
Selektiivne katalüütiline taandamine (SCR)	<p>Lämmastikoksiidide selektiivne taandamine ammoniaagi või karbamiidi abil katalüsaatori juuresolekul. Tehnika aluseks on NO_x-i taandamine lämmastikuks katalüsaatorikihis reageerimisel ammoniaagiga optimaalsel töötemperatuuril, mis on tavaliselt 200–450 °C suure tolmusisalduse korral kasutatava SCRi konfiguratsiooni ja 170–250 °C protsessi lõpuosas toimuva SCRi konfiguratsiooni korral. Üldiselt pihustatakse ammoniaaki vesilahusena; ammoniaagi allikaks võib olla ka veevaba ammoniaak või karbamiidilahus. Võidakse kasutada mitut katalüsaatorikihti. Suurem NO_x-ide heite vähenemine saavutatakse suurema katalüsaatori pindala korral; katalüsaator võib olla ühe või mitme kihina. Jääkammoniaagi selektiivne katalüütiline vähendamine seisneb selles, et SNCR-i üksuse järele lisatakse SCR, mis vähendab SNCRis eralduvat jääkammoniaaki.</p>
Selektiivne mittekatalüütiline taandamine (SNCR)	<p>Lämmastikoksiidide selektiivne taandamine ammoniaagi või karbamiidi abil kõrgel temperatuuril ilma katalüsaatorita. Reaktsiooni optimaalseks toimumiseks peab töötemperatuur olema vahemikus 800–1 000 °C.</p> <p>SNCRi süsteemi tulemuslikkust on võimalik parandada, kui reaktiivi lisamist mitmest suudmikust juhtida kiiresti toimiva akustilise või infrapunatermomeetriga, tagamaks, et reaktiivi pihustatakse alati optimaalsesse temperatuurivahemikku.</p>
Poolmärg absorber	<p>Seda nimetatakse ka poolkuivaks absorberiks. Happeliste gaaside kogumiseks lisatakse suitsugaasijoale leeliselist vesilahust või suspensiooni (nt lubjapiima). Vesi aurustub ja reaktsioonisaadused on kuivad. Saadud tahket ainet võib reaktiivi kulu vähendamiseks uuesti kasutada (vt PVT 28 b).</p> <p>Seda tehnikat kasutatakse mitmesugustes konfiguratsioonides, sealhulgas kiirkuivatusprotsessid, mille korral pritsitakse vett (gaasi kiire jahutamine) ja reaktiivi filtri sisendisse.</p>
Märgraber	<p>Vedeliku, tavaliselt vee või vesilahuse/suspensiooni kasutamine suitsugaasi puhastamiseks saasteainetest, eelkõige happelistest gaasidest, aga ka muudest lahustuvatest ühenditest ja osakestest.</p> <p>Elavhõbeda ja/või PCDD/F-ide adsorbeerimiseks võib märgraberile lisada süsiniksorbenti (püdelikuna või süsinikuga küllastatud plastist täidiskihina).</p> <p>Kasutatakse erineva ehitusega skrabereid, nt jugaskrabereid, pöörlevad skrabereid, Venturi skrabereid, pihustusskrabereid ja tornskrabereid.</p>

2.3. Vettehteite vähendamise tehnikad

Tehnika	Kirjeldus
Adsorbeerimine aktiivsöel	Lahustuvate ainete eemaldamine reoveest adsorbeerimisega tahkete suure poorsusega osakeste (adsorbendi) pinnale. Tavaliselt kasutatakse orgaaniliste ühendite ja elavhõbeda sidumiseks aktiivsütt.
Sadestamine	Lahustunud saasteainete muundamine lahustamatuteks ühenditeks sadestite lisamise abil. Tekkinud tahke sade eraldatakse seejärel setitamise, flotatsiooni või filtrimise teel. Tüüpilised kemikaalid, mida kasutatakse metallide sadestamiseks, on kustutamata lubi, dolomiit, naatriumhüdroksiid, naatriumkarbonaat, naatriumsulfiid ja orgaanilised sulfiidid. Sulfaadi ja fluoriidi sadestamiseks kasutatakse kaltsiumisooli (mitte lupja).
Koagulatsioon ja flokulatsioon	Koagulatsiooni ja flokulatsiooni kasutatakse hõljuvaine eraldamiseks reoveest ning see toimub sageli mitmes üksteisele järgnevas etapis. Koaguleerimiseks lisatakse hõljuvaine laengule vastupidise laenguga koagulante (nt raudkloriidi). Flokulatsioon (helvestamine) toimub polümeeride lisamisel, mille tulemusena tahked mikrohelbed kokkupõrgetel liituvad ning tekivad suuremad helbed. Moodustunud helbed eraldatakse seejärel setitamise, õhkflotatsiooni või filtrimisega.
Ühtlustamine	Voogude ja saastekoormuse ühtlustamine mahutite abil või muude käitlemise tehnikatega.
Filtrimine	Tahke aine reoveest eraldamine reovee juhtimisega läbi poorse materjali. See hõlmab erinevaid tehnikaid, nagu liivfiltrimine, mikrofiltrimine ja ultrafiltrimine.
Flotatsioon	Tahked või vedelad osakesed eralduvad reoveest, kuna need kinnituvad väikeste gaasimullide külge; tavaliselt on selliseks gaasiks õhk. Ujuvad osakesed kogunevad veepinnale ja neid kogutakse sealt vahuriisumisseadmega.
Ioonivahetus	Ioonse saasteaine sidumine reoveest ja asendamine keskkonnasõbralikumate ionidega, milleks kasutatakseioonivahetusvaiku. Saasteaineid hoitakse ajutiselt kinni ja vabastatakse hiljem regenereerimis- või tagasipesuvedelikku.
Neutraliseerimine	Reovee pH muudetakse kemikaalide lisamisega neutraalsele vastavaks (ligikaudu 7). pH suurendamiseks kasutatakse tavaliselt naatriumhüdroksiidi (NaOH) või kaltsiumhüdroksiidi (Ca(OH) ₂), pH vähendamiseks kasutatakse väävelhapet (H ₂ SO ₄), soolhapet (HCl) või süsihappegaasi (CO ₂). Mõned ained võivad neutraliseerimisel sadeneda.
Oksüdeerimine	Saasteainete muundamine keemilise oksüdeerimisega sarnasteks ühenditeks, mis on vähem ohtlikud või mida on kergem kõrvaldada. Märkskraberi kasutamisel tekkinud reovee puhul võib kasutada õhku sulfiti (SO ₃ ²⁻) oksüdeerimiseks sulfaadiks (SO ₄ ²⁻).
Pöördosmoos	Membraanprotsess, milles membraaniga eraldatud osade rõhkude vahe tõttu voolab vesi suurema sisaldusega lahusest väiksema sisaldusega lahusesse.

Tehnika	Kirjeldus
Setitamine	Hõljuvainete sadenemine raskusjõu toimel.
Läbipuhumine	Väljapuhutavate saasteainete (näiteks ammoniaagi) eemaldamine reoveest tugeva gaasivoo läbijuhtimisega, et viia need saasteained gaasifaasi. Saasteained kogutakse pärast (nt kondenseerimisega) edasiseks kasutamiseks või kõrvaldamiseks. Eemaldamise tõhusust võib suurendada temperatuuri tõstmise või rõhu alandamine.

2.4. Haldamisega seotud tehnikad

Tehnika	Kirjeldus
Lõhnatekke piiramise kava	<p>Lõhnatekke piiramise kava on osa keskkonnajuhtimissüsteemist (vt PVT 1) ja see hõlmab järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> lõhnaseirekava vastavalt EN-standarditele (nt lõhna sisalduse määramine dünaamilise olfaktomeetriaga standardi EN 13725 kohaselt); selle täiendamiseks võib mõõta/hinnata kokkupuudet lõhnaga (nt vastavalt standarditele EN 16841-1 või EN 16841-2) või hinnata lõhna mõju; kindlakstehtud lõhnaaine esinemise juhtumitele, nt kaebustele reageerimise eeskiri; lõhnaaine esinemise vältimise ja vähendamise kava, mille eesmärk on lõhnaaine allika (-allikate) tuvastamine; lõhnaaine allikate osa iseloomustamine; vältimis- ja/või vähendamismeetmete rakendamine.
Müra ohjamise kava	<p>Müra ohjamise kava on osa keskkonnajuhtimissüsteemist (vt PVT 1) ja see hõlmab järgmist:</p> <ol style="list-style-type: none"> müra jälgimise kava; kindlakstehtud müra esinemise juhtumitele, nt kaebustele reageerimise eeskiri; müra vähendamise kava, mille eesmärk on tuvastada müra allikas või allikad, mõõta/hinnata kokkupuudet müraga, iseloomustada eri allikate osa ning rakendada ennetus- ja/või vähendamismeetmeid.
Õnnetusjuhtumite haldamise kava	<p>Õnnetusjuhtumite haldamise kava on osa keskkonnajuhtimissüsteemist (vt PVT 1) ning selles tehakse kindlaks seadmetega kaasnevad ohud ja nendega seotud riskid ning määratakse kindlaks meetmed selliste riskide vähendamiseks. Selles võetakse arvesse selliste saasteainete loetelu, mis esinevad või võivad tõenäoliselt esineda ning millel võib väljapääsemise korral olla keskkonnamõju. Selle koostamiseks võib kasutada näidised rikete liigi ja mõju analüüsi ja/või rikete liigi, mõju ja kriitilisuse analüüsi. Õnnetusjuhtumite haldamise kava hõlmab tulekahjude ennetamise, avastamise ja tõrje kava koostamist ja rakendamist; see on riskipõhine ning hõlmab automaatsete tulekahju avastamis- ja häiresüsteemide kasutamist ning käsitsi juhitavate ja/või automaatsete tulekahju ohjamise ja kustutamise süsteemide kasutamist. Tulekahju ennetamise, avastamise ja tõrje kava on asjakohane eelkõige seoses:</p> <ul style="list-style-type: none"> — jäätmete ladustamise ja eeltöötlemise aladega; — ahju täitmise aladega;

Tehnika	Kirjeldus
	<ul style="list-style-type: none">— elektriliste juhtimissüsteemidega;— käisfiltritega;— liikumatute adsorptsioonikihtidega. <p>Õnnetusjuhtumite haldamise kavas on eelkõige ohtlike jäätmete vastuvõtmise puhul ette nähtud personali koolitusprogrammid seoses järgmisega:</p> <ul style="list-style-type: none">— plahvatus- ja tuleohutus;— kahjutule kustutamine;— teave keemiliste mõjurite (mürgistus, kantserogeensed ained, mürgisus, sööbivus, tuleoht) kohta

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/2011,**28. november 2019,****millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2016/2009, millega kiidetakse heaks nodulaarse dermatiidi vastased liikmesriikide esitatud vaksineerimisprogrammid, pikendades selle kohaldamisega***(teatavaks tehtud numbri C(2019) 8580 all)***(Ainult bulgaaria-, horvaadi- ja kreeka keelne tekst on autentsed)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ, milles käsitletakse liidusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaarkontrolle, ⁽²⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiivi 92/119/EMÜ, millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsete meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega, ⁽³⁾ eriti selle artikli 19 lõike 1 punkti a ja lõike 3 punkti a ning artikli 19 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 92/119/EMÜ on kehtestatud üldised tõrjemeetmed, mida kohaldatakse teatavate loomataudide, sealhulgas nodulaarse dermatiidi puhangute korral. Kõnealused tõrjemeetmed hõlmavad kaitse- ja järelevalvetsoonide kehtestamist nakkusega põllumajandusettevõtte ümber, samuti on nendega ette nähtud muid tõrjemeetmeid täiendav erakorraline vaksineerimine nodulaarse dermatiidi puhangu korral.
- (2) Nodulaarse dermatiidi esinemine leidis Kreekas esimest korda kinnitust 2015. aasta augustis. 2016. aastal esinesid nodulaarse dermatiidi juhtumid Bulgaarias ja uued juhtumid Kreekas ning samuti mitmes naabruses asuvas kolmandas riigis.
- (3) Kõnealustele nodulaarse dermatiidi puhangutele reageerimiseks rakendasid taudist mõjutatud liikmesriigid Kreeka ja Bulgaaria ning naabruses asuvad haigusest mõjutatud kolmandad riigid oma elusveiste ja tehistingimustes peetavate ulukmäletsejaliste massilise vaksineerimise programme. 2016. ja 2017. aastal rakendati ennetavalt ning naabruses asuvate liikmesriikide ja kolmandate riikide epidemioloogilisest olukorrast tulenevalt nodulaarse dermatiidi vastase massilise vaksineerimise programmi Horvaatias, kus nodulaarset dermatiiti ei ole siiani esinenud. Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2016/2009 ⁽⁴⁾ kiideti heaks nodulaarse dermatiidi vastase vaksineerimise programmid Kreekas, Bulgaarias ja Horvaatias ning kõnealuse õigusakti lisas on need kolm liikmesriiki nõuetekohaselt loetletud riikidena, kus on olemas nodulaarse dermatiidi vastase vaksineerimise heakskiidetud programmid.
- (4) 2017. aastal esines nodulaarset dermatiiti vähem Kagu-Euroopas, ulatuslikult aga Albaanias, ning mõned täiendavad sporaadilised haiguspuhangud olid Kreekas ja Põhja-Makedoonias. Nodulaarse dermatiidi alane epidemioloogiline olukord on aastatel 2018–2019 kuni tänaseni pidevalt paranenud ning üheski liikmesriigis ega naabruses asuvas Kagu-Euroopa kolmandas riigis (v.a Türgi) ei ole teatatud ühestki nodulaarse dermatiidi juhtumist. Samal ajavahemikul on jätkunud nodulaarse dermatiidi vastane massiline vaksineerimine kõikides kõnealusest taudist mõjutatud liikmesriikides ja naabruses asuvas Kagu-Euroopa kolmandates riikides.

⁽¹⁾ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.⁽²⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29.⁽³⁾ EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69.⁽⁴⁾ Komisjoni 15. novembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/2009, millega kiidetakse heaks nodulaarse dermatiidi vastased liikmesriikide esitatud vaksineerimisprogrammid (ELT L 310, 17.11.2016, lk 66).

- (5) Arvestades soodsat epidemioloogilist olukorda, lõpetas Horvaatia alates 2018. aasta algusest nodulaarse dermatiidi vastase ennetava vaktsineerimise ja asendas selle süstemaatilise taudiseirega. Kõnealusel seirest nähtus, et 2018. aastal ei esinenud riigis nodulaarset dermatiiti. Selle tulemusena muudeti komisjoni rakendusotsust (EL) 2016/2008 ⁽⁵⁾ komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/81, ⁽⁶⁾ et jätta kõnealune liikmesriik välja rakendusotsuse (EL) 2016/2008 I lisas esitatud selliste liikmesriikide loetelust, kus on „taudivabad tsoonid, kus viiakse läbi vaktsineerimine“. Lisaks muudeti rakendusotsust (EL) 2016/2009 komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/82, ⁽⁷⁾ et jätta Horvaatia välja selliste liikmesriikide loetelust, kus on olemas nodulaarse dermatiidi vastase vaktsineerimise heakskiidetud programm.
- (6) Vastavalt Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) eeskirjadele peab juhul, kui riigis või selle piirkonnas lõpetatakse nodulaarse dermatiidi vastane vaktsineerimine, taudivaba staatuse taastamisele eelnema ennetava vaktsineerimise korral vähemalt kaheksa kuu pikkune periood ja nodulaarse dermatiidi esinemisest tingitud vaktsineerimise korral vähemalt 14 kuu pikkune periood. Seega peaksid rakendusotsuse (EL) 2016/2009 kohased meetmed jääma piirkonnast sõltuvalt kehtima vähemalt kaheksaks või 14 kuuks, enne kui on võimalik taastada taudivaba staatus nodulaarse dermatiidi suhtes.
- (7) Rakendusotsus (EL) 2016/2009 kehtib kuni 31. detsembrini 2019 ja sellest tulenevalt ei kohaldata pärast seda kuupäeva Kreekas ja Bulgaarias enam kõnealusel aktis sätestatud nodulaarse dermatiidiga seotud praegu kehtivaid meetmeid. Tulenevalt praegusest epidemioloogilisest olukorrast ja nodulaarse dermatiidi suhtes taudivaba staatuse taastamiseks nõutavast miinimumajast on vaja pikendada kõnealuste meetmete kohaldamisega asjakohase ajavahemiku võrra.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/429 ⁽⁸⁾ on sätestatud eeskirjad teatavate loetellu kantud taudide, sh nodulaarse dermatiidi ennetamiseks ja tõrjeks. Kuna kõnealust määrust kohaldatakse alates 21. aprillist 2021, tuleks rakendusotsuse (EL) 2016/2009 kohaldamisega pikendada kuni 20. aprillini 2021.
- (9) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2016/2009 vastavalt muuta.
- (10) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse (EL) 2016/2009 artiklis 2 asendatakse kuupäev „31. detsembrini 2019“ kuupäevaga „20. aprillini 2021“.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaaria Vabariigile, Kreeka Vabariigile ja Horvaatia Vabariigile.

Brüssel, 28. november 2019

Komisjoni nimel
Vytenis ANDRIUKAITIS
komisjoni liige

⁽⁵⁾ Komisjoni 15. novembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/2008 loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses nodulaarse dermatiidiga teatavates liikmesriikides (ELT L 310, 17.11.2016, lk 51).

⁽⁶⁾ Komisjoni 17. jaanuari 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/81, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2016/2008 (loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses nodulaarse dermatiidiga teatavates liikmesriikides) I lisa (ELT L 18, 21.1.2019, lk 43).

⁽⁷⁾ Komisjoni 17. jaanuari 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/82, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2016/2009 (millega kiidetakse heaks nodulaarse dermatiidi vastased liikmesriikide esitatud vaktsineerimisprogrammid) lisa (ELT L 18, 21.1.2019, lk 48).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/2012,**29. november 2019,****komisjoni määruse (EÜ) nr 29/2009 (millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks) artiklis 14 sätestatud erandite kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139 (mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91⁽¹⁾ eriti selle artikli 44 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse komisjoni 16. jaanuari 2009. aasta määrust (EÜ) nr 29/2009, millega kehtestatakse andmevahetusteenuste nõuded ühtse Euroopa taeva jaoks,⁽²⁾ eriti selle artiklit 14,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 29/2009 artikli 14 kohaselt peab komisjon läbi vaatama liikmesriikide esitatud taotlused artikli 3 lõike 2 nõuetest erandite tegemiseks selliste õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonide puhul, mille tootmist lõpetatakse ja mida toodetakse piiratud koguses, ning selliste õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonide puhul, mille ümberehituskulud oleksid vana projekti tõttu ebaproportsionaalsed.
- (2) Eranditega tuleks säilitada määruse (EÜ) nr 29/2009 põhjenduses 8 sätestatud eesmärk, mille kohaselt peaks vähemalt 75 % lendudest olema varustatud andmesidevõimalusega.
- (3) Komisjon sai liikmesriikidelt eranditaotlused ja konsulteeris asjaomaste isikutega. Kui komisjon on kõnealused taotlused määruse (EÜ) nr 29/2009 artikli 14 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel läbi vaadanud, tuleks kehtestada erandid.
- (4) Komisjon vaatas uuesti läbi komisjoni 20. mai 2011. aasta otsuse K(2011) 2611 (lõplik) (määruse (EÜ) nr 29/2009 artiklis 14 sätestatud erandite kohta) ja komisjoni 9. detsembri 2011. aasta rakendusotsuse K(2011) 9074 (lõplik) (määruse (EÜ) nr 29/2009 artiklis 14 sätestatud erandite kohta) kohaselt kehtestatud erandid määruse (EÜ) nr 29/2009 artikli 14 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel. Pärast asjaomaste isikutega konsulteerimist leidis komisjon, et need õigusaktid tuleb koondada ühte rakendusotsusesse. Seepärast tuleks otsus K(2011) 2611 (lõplik) ja rakendusotsus K(2011) 9074 (lõplik) kehtetuks tunnistada.
- (5) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Järgmised õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid vabastatakse alaliselt määruse (EÜ) nr 29/2009 artikli 3 lõike 2 nõuete täitmisest:

- a) I lisas täpsustatud õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid;
- b) II lisas täpsustatud selliste õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid, mille esmane individuaalne lennukõlblikkussertifikaat on välja antud enne 5. veebruari 2020.

⁽¹⁾ ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 13, 17.1.2009, lk 3.

Artikkel 2

Järgmised õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid vabastatakse määruse (EÜ) nr 29/2009 artikli 3 lõike 2 nõuete täitmisest kuni 5. veebruarini 2022:

- a) II lisas täpsustatud selliste õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid, mille esmane individuaalne lennukõlblikkussertifikaat on välja antud 5. veebruaril 2020 või pärast seda;
- b) III lisas täpsustatud õhusõidukitüüpide/-mudelite kombinatsioonid.

Artikkel 3

Otsus K(2011) 2611 (lõplik) ja rakendusotsus K(2011) 9074 (lõplik) tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 29. november 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

ARTIKLI 1 PUNKTIS a OSUTATUD ERANDID

Õhusõiduki tüüp/seeria/mudel	Tootja	ICAO tüübitunnus
AN-12 (kõik)	Antonov	AN12
AN-124 100	Antonov	A124
IL-76 (kõik)	Ilyushin	IL76
A300 (kõik)	Airbus	A30B A306 A3ST
A310 (kõik)	Airbus	A310
A-319/-320/-321, mille esmane lennukõlblikkussertifikaat on välja antud ajavahemikus 1. jaanuarist 1995 kuni 5. juulini 1999 (kaasa arvatud)	Airbus	A319 A320 A321
A340 (kõik)	Airbus	A342 A343 A345 A346
A318-112	Airbus	A318
AVROLINER (RJ-100)	AVRO	RJ1H
AVROLINER (RJ-85)	AVRO	RJ85
BA146-301	British Aerospace	B463
B717-200	Boeing	B712
B737-300	Boeing	B733
B737-400	Boeing	B734
B737-500	Boeing	B735
B747-400	Boeing	B744
B757-200	Boeing	B752
B757-300	Boeing	B753
B767-200	Boeing	B762
B767-300	Boeing	B763
B767-400	Boeing	B764
MD-82	Boeing	MD82
MD-83	Boeing	MD83
MD-11 (kõik)	Boeing	MD11
CL-600-2B19 (CRJ100/200/440)	Bombardier	CRJ1/CRJ2
Dornier 328-100	Dornier	D328
Dornier 328-300	Dornier	J328

Õhusõiduki tüüp/seeria/mudel	Tootja	ICAO tüübitunnus
Fokker 70	Fokker	F70
Fokker 100	Fokker	F100
King Air'i seeria (90/100/200/300)	Beechcraft	BE9L BE20 B350
Hercules L-382-G-44K-30	Lockheed	C130
SAAB 2000/SAAB SF2000	SAAB	SB20

II LISA

ARTIKLI 1 PUNKTIS b JA ARTIKLI 2 PUNKTIS a OSUTATUD ERANDID

Õhusõiduki tüüp/seeria/mudel	Tootja	ICAO tüübitunnus
A330 seeria 200/300	Airbus	A332/A333
Global Express/5000 BD-700-1A10/1A11	Bombardier	GLEX/GL5T
CL-600-2C10 (CRJ-700)	Bombardier	CRJ7
C525C, CJ4	Cessna	C25C
C560XL (Citation XLS+)	Cessna	C56X
Falcon 2000 (kõik)	Dassault	F2TH
Falcon 900 (kõik)	Dassault	F900
EMB-500 (Phenom 100)	Embraer	E50P
EMB-505 (Phenom 300)	Embraer	E55P
EMB-135BJ (Legacy 600)	Embraer	E35L
EMB-135EJ (Legacy 650)	Embraer	E35L
EMB-145 (135/140/145)	Embraer	E135 E145, E45X
PC-12	Pilatus	PC12

III LISA

ARTIKLI 2 PUNKTIS b OSUTATUD ERANDID

Õhusõiduki tüüp/seeria/mudel	Tootja	ICAO tüübitunnus
A318 (ACJ)	Airbus	A318
A319 (ACJ)	Airbus	A319
A320 (ACJ)	Airbus	A320
A321 (ACJ)	Airbus	A321
B737-700IGW (BBJ)	Boeing	B737
B737-800 (BBJ2)	Boeing	B738
B737-900ER (BBJ3)	Boeing	B739
B767-300F	Boeing	B763
ERJ 190-100ECJ	Embraer	E190

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

